

ලබා නිවාසගත ළමුන් පිළිබඳ සංගණනය 2019

වයඹ පළාත

ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව
සහ
පරිවාස හා ළමාරක්ෂක සේවා දෙපාර්තමේන්තුව

ලමා නිවාසගත ළමුන් පිළිබඳ සංගණනය 2019
වයඹ පළාත

2022 ජනවාරි 24

ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව
පරිවාස හා ළමාරක්ෂක සේවා දෙපාර්තමේන්තුව

ISBN 978-624-5919-47-5

පෙරවදන

ළමයෙකුගේ කායික, මානසික හා අධ්‍යාත්මික යන සෑම අංශයකම සිදුවන සංවර්ධනය “ළමා සංවර්ධනය” වේ. මෙහිදී පෝෂ්‍යදායක ආහාර මෙන්ම දෙමාපිය වැඩිහිටියන්ගෙන් ලැබෙන රැකවරණය, ආදරය, උණුසුම, කරුණාව, සන්නිවේදනය ද මානසික සංවර්ධනයට අත්‍යවශ්‍ය වන අතර දෙමාපියන්ගෙන් හා වැඩිහිටියන් ඇසුරින් ලබන අත්දැකීම් ළමයෙකුගේ ප්‍රාථමික සමාජානුයෝජනයට ඉතා වැදගත් වේ.

එහෙත් පවුලක රැකවරණය නොලබන ළමුන්ගේ මූලික අවශ්‍යතා ඉටුකර දෙනු ලැබුවද දෙමාපියන්ගෙන් වැඩිහිටියන්ගෙන් ලබන ආදරය, උණුසුම ඒ අයුරින්ම දරුවන්ට ලබාදීම ආයතනගත රැකවරණයේදී අපහසු කාර්යයකි. තවද ළමා අයිතිවාසිකම් ප්‍රඥප්තියේ 9 වන හා 10 වන වගන්ති කෙරෙහි අවධානය යොමු කිරීමේදී ළමයාගේ උපරිම යහපත සඳහා පවුලක් තුළ ජීවත්වීම අත්‍යවශ්‍ය සාධකයක් ලෙසට හඳුනාගෙන තිබේ.

ළමයින් සඳහා විකල්ප රැකවරණය සැලසීමේදී ඒ සඳහා වන නීතිරීති ශ්‍රී ලංකාව තුළ ඇතත් සෑම පළාතකටම පොදුවේ පිළිගත් මහපෙන්වීමක් නොතිබුණි. මෙම තත්ත්වය කෙරෙහිද අවධානය යොමු කර “ජාතික විකල්ප රැකවරණ ප්‍රතිපත්තියක්” සකස් කරන ලද අතර එම ප්‍රතිපත්තිය 2019.03.06 දින කැබිනට් මණ්ඩලය විසින් අනුමත කර ඇත.

එම ප්‍රතිපත්තියට අනුව යමින් ළමා නිවාසගත දරුවන්ට වඩා වැඩි සේවාවක් හා සුභසාධනයක් ලබාදීමේ හා ඔවුන්ව සමාජගත කිරීමේ හැකියාව සොයා බැලීමේ අරමුණින් එම දරුවන් පිළිබඳ විධිමත් දත්ත රැස්කිරීමක් සිදු කළ යුතු බව පරිවාස හා ළමාරක්ෂක සේවා දෙපාර්තමේන්තුව නිරීක්ෂණය කරන ලදී. ඒ අනුව, දිවයිනේ ළමා නිවාසගතව සිටිනා සියලුම ළමුන්ගේ තොරතුරු/ දත්ත විධිමත් පරිදි ලබාගෙන එම ළමා නිවාසගත ළමුන්ගේ සුභසාධනය වෙනුවෙන් කටයුතු කිරීමේ අරමුණ පෙරදැරිව පරිවාස හා ළමාරක්ෂක සේවා දෙපාර්තමේන්තුව ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව හා ඒකාබද්ධ වී මෙම ළමා නිවාස පිළිබඳ සංගණනය පවත්වන ලදී. දිවයිනේ සියලුම ළමා නිවාසවල ළමුන්ගේ දත්ත ඒකරාශී කොට ජාතික මට්ටමේ වාර්තාව එළිදක්වන ලද අතර එම වාර්තාව තුළින් සමස්ත ළමා නිවාසගත ළමුන්ගේ තත්ත්වය පිළිබඳව පුළුල් අවබෝධයක් ලබා ගැනීමේ හැකියාව ඇත.

එම දත්ත/ තොරතුරු පදනම් කර ගනිමින් ජාතික වශයෙන් ක්‍රියාකාරී සැලැස්මක් සකස් කිරීමට අවශ්‍ය කටයුතු මේ වන විටත් ආරම්භ කර ඇත.

සමස්ත සංගණන වාර්තාව අනුව දිස්ත්‍රික් මට්ටමින් හා පළාත් මට්ටමින් ළමා නිවාසගත ළමුන්ගේ සංඛ්‍යාවේ මෙන්ම අනෙකුත් සලකා බැලූ කරුණු වල විෂමතාවයන් රාශියක් දක්නට ඇති බව හඳුනාගන්නා ලදී. එසේම පරිවාස හා ළමාරක්ෂක සේවා දෙපාර්තමේන්තුව විමධ්‍යගත විෂය පථයක් සහිත දෙපාර්තමේන්තුවක් වන බැවින් පළාත් මට්ටමින් ඇති ළමා නිවාසවල දත්ත පදනම් කර ගනිමින් පළාත් සභා නවය සඳහා පළාත් මට්ටමේ සංගණන වාර්තා සකස් කිරීම අරඹන ලදී.

මෙම වාර්තාව සකස් කිරීමේදී ඒ සඳහා විශේෂයෙන් දායකත්වය ලබාදෙන ලද ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුවේ අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්තුමාත්, පර්යේෂණ හා විශේෂ අධ්‍යයන අංශයේ අධ්‍යක්ෂ හා එහි කාර්ය මණ්ඩලයටත්, යුනිසෙෆ් ආයතනයේ ළමාරක්ෂක ප්‍රධානී, මිඳන්ඩා ඊ. ආර්ථිස්ථෝන් මහත්මිය හා ළමා ආරක්ෂක නිලධාරී මිහිලාර් මොහොමඩ් මහතාටද ස්තූතිය පුද කරමි.

ළමා නිවාසගත ළමුන් වෙනුවෙන් පළාත් මට්ටමින් ප්‍රතිපත්ති තීරණ ගැනීමට, එම ළමුන්ගේ සුභසාධනය වෙනුවෙන් කටයුතු කිරීමට හා ළමා නිවාසගත ළමුන්ට හැකි ඉක්මනින් පවුල් පසුබිමක ජීවත්වීමේ අවස්ථාව උදාකරලීමට මෙම පළාත් වාර්තා බෙහෙවින් ප්‍රයෝජනවත් වන බව විශ්වාස කරමි.

සුධීර නිලංග විතාන
නියෝජ්‍ය කොමසාරිස්
පරිවාස හා ළමාරක්ෂක සේවා දෙපාර්තමේන්තුව

පූර්විකාව

ප්‍රතිපත්ති සම්පාදනය කිරීමේදී ඒ සඳහා සැබවින්ම සමාජ යථාර්ථය පිළිබිඹු වන, එනම් සත්‍ය වශයෙන්ම සමාජය තුළ දක්නට ලැබෙන දත්ත පදනම් කරගැනීම එම ප්‍රතිපත්ති සාර්ථකව ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා මහඟු පිටිවහලක් වේ. ළමා නිවාසගතව සිටින ළමුන් සඳහා වඩාත් නිවැරදි මෙන්ම සාධාරණ වූ ප්‍රතිපත්ති සම්පාදනය පරිවාස හා ළමාරක්ෂක සේවා දෙපාර්තමේන්තුවේ ප්‍රධාන වගකීම වේ. මෙම අරමුණ පෙරදැරිව 2019 මාර්තු මස කැබිනට් මණ්ඩලය මගින් අනුමත කරන ලද ජාතික විකල්ප රැකවරණ ප්‍රතිපත්තිය, ජාතික ක්‍රියාකාරී සැලැස්මක් හරහා ක්‍රියාවට නැංවීම සඳහා වන දත්ත අවශ්‍යතාවය සම්පූර්ණ කරගැනීමට පරිවාස හා ළමාරක්ෂක සේවා දෙපාර්තමේන්තුව ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුවේ සහයෝගය අපේක්ෂා කරන ලදී.

ශ්‍රී ලංකාවේ ජාතික සංඛ්‍යාලේඛන ආයතනය වන ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව වෙත රජයේ ප්‍රතිපත්ති සම්පාදනය, සැලසුම් සකස් කිරීම හා ක්‍රියාත්මක කිරීම මෙන්ම සංවර්ධන වැඩසටහන්වල ප්‍රගතිය මැනීම සඳහා අවශ්‍ය නිල සංඛ්‍යාති සකස් කිරීම නිතැතින්ම පැවරී ඇත. රට තුළ සංගණන හා සමීක්ෂණ පවත්වමින් දත්ත එක්රැස් කිරීම සඳහා බලය හිමිව ඇති ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව ශ්‍රී ලංකාව තුළ ප්‍රථම වරට ළමා නිවාසගත ළමුන් පිළිබඳව සංගණනයක් පවත්වා දත්ත රැස් කර දීමේ අභියෝගය භාරගන්නා ලදී.

1978 ශ්‍රී ලංකා ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවට 1987 වර්ෂයේදී ගෙන එන ලද 13 වන ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථා සංශෝධනය යටතේ පළාත් සභාවලට බලය පැවරීම සමගම පරිවාස හා ළමාරක්ෂක සේවා විෂයය පළාත් සභා වෙත විමධ්‍යගත කරන ලදී. එබැවින් මෙම කර්තව්‍යයේදී ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව මධ්‍යම රජය යටතේ ඇති පරිවාස හා ළමාරක්ෂක සේවා දෙපාර්තමේන්තුව සමග මෙන්ම පළාත් පරිවාස හා ළමාරක්ෂක සේවා දෙපාර්තමේන්තු සමග ද සහයෝගයෙන් කටයුතු කරමින් සංගණනය සඳහා අදාළ සියලුම ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන ආවරණය වන බවට තහවුරු කරගන්නා ලදී.

මෙම සංගණනය සැලසුම් කර ක්‍රියාත්මක කිරීම ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුවේ පර්යේෂණ හා විශේෂ අධ්‍යයන අංශය මගින් සිදු කරන ලද අතර දත්ත එක්රැස් කිරීම ප්‍රධාන වශයෙන්ම දිස්ත්‍රික් සංඛ්‍යාලේඛන අංශවලට අනුබද්ධිත කාර්ය මණ්ඩලය විසින් පළාත් පරිවාස හා ළමාරක්ෂක සේවා දෙපාර්තමේන්තු නිලධාරීන්ගේ සහයෝගය ද ඇතිව සිදු කරන ලදී.

එක්සත් ජාතීන්ගේ ළමා අයිතිවාසිකම් පිළිබඳ කමිටුව මගින් ශ්‍රී ලංකාව සම්බන්ධයෙන් ඉදිරිපත් කරන ලද නවතම කාලීන වාර්තාවල නිරීක්ෂණ මගින් නැවත නැවතත් නිර්දේශ කර ඇත්තේ නොසලකා හැරීම වලට ලක්වන හා අවදානම් තත්ත්වයේ පසුවන ළමුන් සම්බන්ධයෙන් දත්ත යාවත්කාලීනව රැස් කිරීම තහවුරු කරන ලෙසය. මෙම සංගණනයේ ප්‍රතිඵල ළමා අයිතිවාසිකම් පිළිබඳ සම්මුතිය ක්‍රියාත්මක කිරීමට අදාළ ප්‍රතිපත්ති සහ වැඩසටහන් සැලසුම් කිරීම සඳහා උපකාරී වනවා පමණක් නොව මෙහි අතුරු ප්‍රතිඵලයක් ලෙස ඉහත කමිටුවේ ප්‍රධාන නිර්දේශවලින් එකක් වන ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථානගත ළමුන් සම්බන්ධයෙන් දත්ත පද්ධතියක් සකස් කිරීම ඉටු කර ගැනීමට ද උපකාරී වේ.

ළමා අයිතිවාසිකම් පිළිබඳව සම්මුතියේ 20 වැනි වගන්තියේ දක්වා ඇති පරිදි අනාථ, අත්හල, අසරණ, වින්දිත, සැකකරු හෝ වරදකරු වශයෙන් ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථානගතව සිටින ළමුන්ගේ අභිවාද්ධිය උදෙසා මෙම සංගණනයේ දත්ත ඉවහල් කරගත හැකිවනු ඇතැයි යන්න ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුවේ ඒකායන බලාපොරොත්තුව වේ.

පී.එම්.පී අනුර කුමාර

ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්

ස්තූතිය

ශ්‍රී ලංකාවේ පළමු වරට පවත්වන ලද ළමා නිවාසගත ළමුන් පිළිබඳ සංගණනය සාර්ථක කරගැනීම සඳහා විවිධ ආයතන මගින් හා විවිධ පුද්ගලයන් විසින් නන් අයුරින් සහයෝගය ලබා දෙන ලදී. මෙම සංගණනය සාමූහික ක්‍රියාවලියක ප්‍රතිඵලයක් වූ ද, මෙම ක්‍රියාවලිය සාර්ථක කර ගැනීම සඳහා ලැබුණු පහත සඳහන් විශේෂ දායකත්වයන් වෙනුවෙන් ස්තූතිය පුද කරමි.

- මෙම සංගණන ක්‍රියාවලිය සාර්ථක කරගැනීම සඳහා ඉටු කරන ලද කාර්යභාරය වෙනුවෙන් ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුවේ අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් පී.එම්.පී අනුර කුමාර මහතාට හා හිටපු අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් ආචාර්ය අයි.ආර්.බණ්ඩාර මහත්මියට ස්තූතිය පුද කරමි.
- සංගණනය සාර්ථක ලෙස සැලසුම් කරගැනීම සඳහා මෙන්ම සංගණන දත්ත තහවුරු කර ගැනීම සඳහා ද නොමඳ සහයෝගයක් ලබා දුන් පරිවාස හා ළමාරක්ෂක සේවා දෙපාර්තමේන්තුවේ හිටපු කොමසාරිස් චන්දිමා සිගේරා මහත්මිය හා මෙම කාර්යය සාර්ථක කරගැනීම සඳහා අගනා දායකත්වයක් ලබා දුන් වර්තමාන කොමසාරිස් ධුරයේ රාජකාරී ආවරණය කරන සුධීර නිලංග විතාන මහතා කෘතඥතා පූර්වකව සිහිපත් කරමි.
- මෙම කාර්යය වෙනුවෙන් අප නිරන්තරයෙන් දිරිගන්වමින් අවශ්‍ය සහයෝගය ලබා දුන් ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුවේ අතිරේක අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්වරුන් වන ඩී.ඩී.පී.ඒ. සෙනෙවිරත්න මහත්මිය හා කේ.එම්.ඩී.එස්.ඩී. කරුණාරත්න මහත්මිය, සංගණන ක්ෂේත්‍ර රාජකාරී වෙනුවෙන් කාර්ය මණ්ඩලය මුදාහරිමින් සහයෝගය දැක්වූ ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුවේ අංශ භාර අධ්‍යක්ෂ/ නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ/ අංශ ප්‍රධාන මහත්ම මහත්මින් කෘතඥතා පූර්වකව සිහිපත් කරමි.
- මෙම කාර්යය සඳහා සහයෝගය ලබා දුන් පරිවාස හා ළමාරක්ෂක සේවා දෙපාර්තමේන්තුවේ සහකාර කොමසාරිස්වරුන් වන සඳරේඛා ලියනගේ හා හර්ෂිකා එදිරිවීර මහත්මින් ද, විශේෂයෙන්ම මෙම කාර්යය ආරම්භයේ සිට අවසානය දක්වා සියලු සම්බන්ධීකරණ කටයුතු කරමින් අවශ්‍ය තාක්ෂණික සහයෝගය ලබාදුන් ජ්‍යෙෂ්ඨ පරිවාස නිලධාරී නිර්මලී පෙරේරා මහත්මිය ද, මෙම කාර්යය සාර්ථක කරගැනීම සඳහා නොමඳ සහයෝගයක් ලබා දුන් පරිවාස හා ළමාරක්ෂක සේවා දෙපාර්තමේන්තුවේ සංඛ්‍යාලේඛන නිලධාරී අරුණ සිරිසේන මෙනෙවිය ද ස්තූති පූර්වකව සිහිපත් කරමි.
- මෙම කාර්යය සාර්ථක කරගැනීම සඳහා මහලු සහයෝගයක් ලබා දුන් වයඹ පළාත් පරිවාස හා ළමාරක්ෂක සේවා කොමසාරිස්ට ද ස්තූතිය ප්‍රකාශ කර සිටිමි.
- මෙම සංගණනයේ සැලසුම් කටයුතු සඳහා මෙන්ම දත්ත රැස් කිරීමේ කටයුතු සඳහා විවිධ අදියරවලදී නොමඳ සහයෝගයක් ලබා දුන් වයඹ පළාත් පරිවාස හා ළමාරක්ෂක සේවා දෙපාර්තමේන්තුවේ සියලු ජ්‍යෙෂ්ඨ පරිවාස නිලධාරීවරුන්ට, පරිවාස නිලධාරීවරුන්ට හා අනෙකුත් කාර්ය මණ්ඩලවලට විශේෂ ස්තූතිය පිරිනමමි.
- මෙම සංගණනයේ දත්ත එක්රැස් කිරීමේ කටයුතු සිදු කළ ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුවේ දිස්ත්‍රික් සංඛ්‍යාලේඛන අංශවලට අනුයුක්ත සියලු නිලධාරීන්ටත්, ප්‍රධාන කාර්යාලයට අනුයුක්ත සියලු නිලධාරීන්ටත්, දත්ත එක් රැස් කිරීමේ කටයුතු අධීක්ෂණය කරමින් සහයෝගය ලබා දුන් දිස්ත්‍රික් සංඛ්‍යාලේඛන අංශ ප්‍රධානීන් වන නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ/ ජ්‍යෙෂ්ඨ සංඛ්‍යාලේඛනඥ/ සංඛ්‍යාලේඛනඥ නිලධාරීන්ටත් විශේෂ ස්තූතිය ප්‍රකාශ කර සිටිමි.
- සංගණන දත්ත රැස්කිරීම සාර්ථක කරගැනීමට නන් අයුරින් සහයෝගය දැක්වූ ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන ප්‍රධානීන්ට හා කාර්ය මණ්ඩලවලට ස්තූතිය පුද කරමි.
- මෙම වාර්තාව සකස් කළ ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුවේ සංවර්ධන නිලධාරී එම්.එම්.පී.එල්.මාරසිංහ මිය, මෙම කාර්යය අධීක්ෂණය කරමින් අවශ්‍ය මගපෙන්වීම් සිදුකළ පර්යේෂණ හා විශේෂ අධ්‍යයන අංශයේ අධ්‍යක්ෂ යූ.ඒ. ජයකොඩි මහත්මිය ස්තූති පූර්වකව සිහිපත් කරමි.
- මෙම කාර්යය සාර්ථක කරගැනීම සඳහා විවිධ ආකාරයෙන් සහයෝගය ලබා දුන් අනෙකුත් සියලුම පාර්ශ්වයන්ට ද ස්තූතිය පුදකර සිටිමි.

පටුන

පෙරවදන	iii
පූර්විකාව	v
ස්තූතිය	vii
පටුන	ix
වගු ලැයිස්තුව	x
රූප සටහන් ලැයිස්තුව	xiii
1 වන පරිච්ඡේදය	
ශ්‍රී ලංකාව තුළ ළමුන් ආයතනගත කිරීම	1
1.1 හැඳින්වීම	1
1.2 ළමයින් ආයතනගත කිරීම	1
1.3 ශ්‍රී ලංකාව තුළ ඇති ලමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන වර්ග	3
2 වන පරිච්ඡේදය	
සංගණනයේ පසුබිම හා සංගණන ක්‍රමවේදය	5
2.1 සංගණනයේ පසුබිම	5
2.2 සංගණනය සැලසුම් කිරීම	5
2.3 සංගණන ඒකක ලැයිස්තුගත කිරීම	6
2.4 උපලේඛන සකස් කිරීම	6
2.5 ක්ෂේත්‍ර කටයුතු සැලසුම් කිරීම	7
2.6 දත්ත එක්රැස් කිරීම	7
2.7 දත්ත සැකසුම් කටයුතු	7
2.8 සංගණනයේ සීමාවන්	8
3 වන පරිච්ඡේදය	
ලමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන පිළිබඳ තොරතුරු	9
3.1 ආයතන වර්ගය, ක්‍රියාකාරීත්වයේ ස්වභාවය සහ අරමුදල් සම්පාදනය	9
3.2 ළමුන් සඳහා ලබා දෙන පහසුකම් හා සේවාවන්	11
3.3 ආයතනික වත්කම්	16
3.4 ආයතනික කමිටු රැස්වීම්	17
4 වන පරිච්ඡේදය	
ලමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථානගත ළමුන් පිළිබඳ තොරතුරු	18
4.1 ළමුන් පිළිබඳ මූලික තොරතුරු	18
4.2 ළමුන් ආයතනගත කිරීම පිළිබඳ තොරතුරු	22
4.3 අධ්‍යාපන/ වෘත්තීය සුදුසුකම් පිළිබඳ තොරතුරු	33
4.4 ළමයාගේ වර්ග රටාවන්, රෝගී සහ ආබාධිත තත්ත්වයන් පිළිබඳ තොරතුරු	37
4.5 ළමුන්ගේ දෙමව්පියන්/ භාරකරුවන් පිළිබඳ තොරතුරු	40
4.6 ළමුන්ගේ සහෝදර/ සහෝදරියන් පිළිබඳ තොරතුරු	48
4.7 ළමුන් සමාජගත කිරීම පිළිබඳ තොරතුරු	49
5 වන පරිච්ඡේදය	
කාර්ය මණ්ඩලය පිළිබඳ තොරතුරු	53
5.1 මූලික තොරතුරු	53
5.2 රැකියාව පිළිබඳ තොරතුරු	54
5.3 අධ්‍යාපනය/ වෘත්තීය සුදුසුකම් පිළිබඳ තොරතුරු	57
6 වන පරිච්ඡේදය	
ප්‍රතිපත්තිය ඇගයීම	59

වගු ලැයිස්තුව

3 වන පරිච්ඡේදය

වගුව 3.1	දිස්ත්‍රික්කය හා ආයතන වර්ගය අනුව ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන සංඛ්‍යාව	9
වගුව 3.2	ආයතනයේ ස්වභාවය හා දිස්ත්‍රික්කය අනුව ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන සංඛ්‍යාව	10
වගුව 3.3	ආයතන වර්ගය හා ආයතනය පවත්වාගෙන යාමට අරමුදල් ලැබෙන ප්‍රධාන මූලාශ්‍රය අනුව ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන සංඛ්‍යාව	10
වගුව 3.4	ළමුන් සඳහා අධ්‍යාපනය හා සම්බන්ධ සේවාවන් සැපයීම අනුව ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන	11
වගුව 3.5	ආයතන වර්ගය හා ළමුන්ගේ පරිශීලනය සඳහා පුවත්පත් සහ සහරා මිල දී ගැනීම අනුව ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන සංඛ්‍යාව	12
වගුව 3.6	ආයතන වර්ගය හා ළමයින් සඳහා ආයතනය තුළ පුස්තකාල පහසුකම් ලබා දී තිබීම අනුව ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන සංඛ්‍යාව	13
වගුව 3.7	ළමුන් සඳහා සෞඛ්‍ය පහසුකම් සැපයීම අනුව ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන	13
වගුව 3.8	ළමුන්ගේ පරිශීලනය/ක්‍රියාකාරකම් සඳහා විශේෂ ස්ථාන වෙන්කර ඇති ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන	14
වගුව 3.9	ළමුන් සඳහා වෙන් කර ඇති ඇඳුන් සංඛ්‍යාවේ ප්‍රමාණවත් භාවය අනුව ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන	14
වගුව 3.10	අතිරික්ත ළමුන් සංඛ්‍යාවක් රඳවා සිටින ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන ආයතන වර්ගය අනුව	15
වගුව 3.11	ළමුන් සඳහා වෙන් කරන ලද වැසිකිළිවල ප්‍රමාණවත්භාවය අනුව ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන	15
වගුව 3.12	බීමට ජලය ලබා ගන්නා ප්‍රධාන මාර්ගය අනුව ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන	15
වගුව 3.13	මෝටර් වාහන හිමිකාරිත්වය අනුව ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන	16
වගුව 3.14	ආයතනයට අයත් මුළු භූමි ප්‍රමාණය අනුව ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන	16
වගුව 3.15	ආයතන වර්ගය හා ස්ථාපන කමිටු/ බලපත්‍ර කමිටු/ විෂය කමිටු රැස්වීම් පැවැත්වීම අනුව ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන	17
වගුව 3.16	2019 වසර තුළ පවත්වා ඇති ස්ථාපන කමිටු/ බලපත්‍ර කමිටු/ විෂය කමිටු රැස්වීම් සංඛ්‍යාව අනුව ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන	17

4 වන පරිච්ඡේදය

වගුව 4.1	දිස්ත්‍රික්කය, ආයතන වර්ගය හා ස්ත්‍රී/ පුරුෂ භාවය අනුව ආයතනගත ළමුන්	18
වගුව 4.2	දිස්ත්‍රික්කය, වයස හා ස්ත්‍රී/ පුරුෂ භාවය අනුව ආයතනගත ළමුන්	19
වගුව 4.3	ජාතිය හා ස්ත්‍රී/ පුරුෂ භාවය අනුව ආයතනගත ළමුන්	20
වගුව 4.4	ආගම හා ස්ත්‍රී/ පුරුෂ භාවය අනුව ආයතනගත ළමුන්	20
වගුව 4.5	දිස්ත්‍රික්කය හා ළමයා උපදින විට මව බාලවයස්කාරියක් ද යන වග අනුව ආයතනගත ළමුන්	21
වගුව 4.6	ආයතන වර්ගය හා උපත ලියාපදිංචියේ ස්වභාවය අනුව ආයතනගත ළමුන්	21
වගුව 4.7	ආයතන වර්ගය හා උපත ලියාපදිංචි කළ ලියවිල්ල අනුව උපත ලියාපදිංචි කරන ලද ආයතනගත ළමුන්	22
වගුව 4.8	වර්තමාන ආයතනයට ඇතුළත් කරන විට ළමයාගේ වයස හා ස්ත්‍රී/ පුරුෂ භාවය අනුව ආයතනගත ළමුන්	22
වගුව 4.9	මුල්වරට ආයතනගත කරන විට ළමයාගේ වයස හා ස්ත්‍රී/ පුරුෂ භාවය අනුව ආයතනගත ළමුන්	23
වගුව 4.10	ආයතනගත කරන ලද වර්ෂය අනුව ආයතනගත ළමුන්	23
වගුව 4.11	ආයතනගත වන අවස්ථාව වන විට ළමයා පදිංචිව සිටි ස්ථානය හා ස්ත්‍රී/ පුරුෂ භාවය අනුව ආයතනගත ළමුන්	23
වගුව 4.12	ආයතනගත වන අවස්ථාව වන විට ළමයා ජීවත්ව සිටියේ කා සමග ද යන්න හා ළමයාගේ ස්ත්‍රී/ පුරුෂ භාවය අනුව ආයතනගත ළමුන්	24
වගුව 4.13	ආයතනගත වූ ආකාරය හා ස්ත්‍රී/ පුරුෂ භාවය අනුව ආයතනගත ළමුන්	24
වගුව 4.14	දිස්ත්‍රික්කය, ආයතනගතවීමට හේතුව හා ස්ත්‍රී/ පුරුෂ භාවය අනුව ආයතනගත ළමුන්	25
වගුව 4.15	දිස්ත්‍රික්කය, ආයතනගත වීමට හේතුව හා වයස් කාණ්ඩය අනුව ආයතනගත ළමුන්	26

වගුව 4.16	කවදා හෝ අසරණභාවයට පත් ආයතනගත ළමුන් දිස්ත්‍රික්කය, අසරණභාවයට හේතුව/ හේතු හා ස්ත්‍රී/ පුරුෂ භාවය අනුව	28
වගුව 4.17	කවදා හෝ අසරණභාවයට පත් ආයතනගත ළමුන් අසරණභාවයට හේතුව/ හේතු හා වයස් කාණ්ඩය අනුව	29
වගුව 4.18	කවදා හෝ වින්දිතභාවයට පත් ආයතනගත ළමුන් දිස්ත්‍රික්කය, වින්දිතභාවයට හේතුව/ හේතු හා ස්ත්‍රී/ පුරුෂ භාවය අනුව	30
වගුව 4.19	කවදා හෝ වින්දිතභාවයට පත් ආයතනගත ළමුන් වින්දිතභාවයට හේතුව/ හේතු හා වයස් කාණ්ඩය අනුව	31
වගුව 4.20	සැකකරුවන්/ වරදකරුවන් ලෙස ආයතනගතව සිටින ළමුන් දිස්ත්‍රික්කය, සැකකරුවකු/ වරදකරුවකු වීමට හේතුව/ හේතු හා ස්ත්‍රී/ පුරුෂ භාවය අනුව	32
වගුව 4.21	සැකකරුවන්/ වරදකරුවන් ලෙස ආයතනගතව සිටින ළමුන් සැකකරුවකු/ වරදකරුවකු වීමට හේතුව/ හේතු හා වයස් කාණ්ඩය අනුව	33
වගුව 4.22	දිස්ත්‍රික්කය, ආයතන වර්ගය හා අධ්‍යාපන කටයුත්තක නිරතවීම අනුව අවුරුදු 3 හා ඊට වැඩි ආයතනගත ළමුන්	33
වගුව 4.23	ස්ත්‍රී/ පුරුෂ භාවය, වයස් කාණ්ඩය, අධ්‍යාපන කටයුත්තක නිරතවීම අනුව අවුරුදු 3 හා ඊට වැඩි ආයතනගත ළමුන්	34
වගුව 4.24	දැනට නිරත වන අධ්‍යාපන කටයුත්ත හා ස්ත්‍රී/ පුරුෂ භාවය අනුව අවුරුදු 3 හා ඊට වැඩි ආයතනගත ළමුන්	35
වගුව 4.25	දැනට අධ්‍යාපනය නොලබන අවුරුදු 3 හා ඊට වැඩි ආයතනගත ළමුන් එයට හේතුව හා ස්ත්‍රී/ පුරුෂ භාවය අනුව	35
වගුව 4.26	ලබා ඇති ඉහළ ම අධ්‍යාපන සුදුසුකම හා ස්ත්‍රී/ පුරුෂ භාවය අනුව අවුරුදු 6 හා ඊට වැඩි ආයතනගත ළමුන්	36
වගුව 4.27	ස්ත්‍රී/ පුරුෂ භාවය, වයස් කාණ්ඩය හා සාක්ෂරතාවය අනුව අවුරුදු 6 හා ඊට වැඩි ආයතනගත ළමුන්	36
වගුව 4.28	ආයතනගතව සිටින පිළිගත් වෘත්තීය සුදුසුකමක් සහිත අවුරුදු 16 හා ඊට වැඩි ළමුන් ස්ත්‍රී/ පුරුෂ භාවය හා වයස අනුව	37
වගුව 4.29	සාමාන්‍ය නිරීක්ෂණය අනුව ළමයාගේ හැසිරීම් රටාව හා ස්ත්‍රී/ පුරුෂ භාවය අනුව ආයතනගත ළමුන්	38
වගුව 4.30	දිගුකාලීන රෝගී/ ආබාධිත තත්ත්වයකින් පෙළෙන ආයතනගත ළමුන් වයස් කාණ්ඩය හා ස්ත්‍රී/ පුරුෂ භාවය අනුව	38
වගුව 4.31	දිගුකාලීන රෝගී/ ආබාධිත තත්ත්වයකින් පෙළෙන ආයතනගත ළමුන් රෝගය/ ආබාධය හා ස්ත්‍රී/ පුරුෂ භාවය අනුව	38
වගුව 4.32	දිගුකාලීන රෝගී/ ආබාධිත තත්ත්වයකින් පෙළෙන ආයතනගත ළමුන් රෝගය/ ආබාධය හා වයස් කාණ්ඩය අනුව	39
වගුව 4.33	දිගුකාලීන රෝගී/ ආබාධිත තත්ත්වයකින් පෙළෙන සහ ඒ සඳහා ප්‍රතිකාර ලබා ගන්නා ආයතනගත ළමුන් ස්ත්‍රී/ පුරුෂ භාවය හා වයස් කාණ්ඩය අනුව	39
වගුව 4.34	දිස්ත්‍රික්කය හා ආයතනගත කරන අවස්ථාව වන විට භාරකාරීත්වයේ ස්වභාවය අනුව ආයතනගත ළමුන්	40
වගුව 4.35	දිස්ත්‍රික්කය, ආයතනගත කරන අවස්ථාව වන විට දෙමව්පියන් ජීවත්වූයේ ද යන්න හා ස්ත්‍රී/ පුරුෂ භාවය අනුව ආයතනගත ළමුන්	41
වගුව 4.36	ආයතනගත කරන අවස්ථාව වන විට පියාගේ තොරතුරු අනුව ආයතනගත ළමුන්	42
වගුව 4.37	ආයතනගත කරන අවස්ථාව වන විට මවගේ තොරතුරු අනුව ආයතනගත ළමුන්	42
වගුව 4.38	ආයතනගත කරන අවස්ථාව වන විට භාරකරුවෙක් යටතේ සිටි ළමුන් භාරකරුට තිබූ ඥාතිත්වය හා භාරකරු ඒ වන විට පදිංචියට සුදුසු වාසස්ථානයක ජීවත්ව සිටියේද යන්න අනුව	43
වගුව 4.39	ආයතනගත කරන අවස්ථාව වන විට භාරකරුවෙක් යටතේ සිටි ළමුන් භාරකරුගේ තොරතුරු අනුව	44
වගුව 4.40	වර්තමාන භාරකාරීත්වයේ ස්වභාවය අනුව ආයතනගත ළමුන්	44
වගුව 4.41	පියාගේ වර්තමාන තොරතුරු අනුව ආයතනගත ළමුන්	45
වගුව 4.42	මවගේ වර්තමාන තොරතුරු අනුව ආයතනගත ළමුන්	46
වගුව 4.43	වර්තමානයේ මව/ පියා නොවන වෙනත් භාරකරුවෙක් සිටින ආයතනගත ළමුන් භාරකරුගේ තොරතුරු අනුව	47

වගුව 4.44	ලමයාට සිටින සහෝදර/ සහෝදරියන් සංඛ්‍යාව අනුව ආයතනගත ළමුන්	48
වගුව 4.45	සහෝදර/ සහෝදරියන් සිටින ආයතනගත ළමුන් එම සහෝදර/ සහෝදරියන් දැනට ජීවත්වන ස්ථානය අනුව	49
වගුව 4.46	ස්ත්‍රී/ පුරුෂ භාවය, වයස හා ලමයා සමාජගත කිරීම සඳහා කෙදිනක හෝ කිසියම් උත්සාහයක් දරා තිබේද යන්න අනුව ආයතනගතව සිටින ළමුන්	49
වගුව 4.47	සමාජගත කිරීම සඳහා උත්සාහ කරන ලද ආයතනගත ළමුන් මෙතෙක් කරන ලද/ මේ වන විට කරමින් පවතින උත්සාහයන් හා ස්ත්‍රී/ පුරුෂ භාවය අනුව	50
වගුව 4.48	සමාජගත කිරීම සඳහා උත්සාහ නොකරන ලද ආයතනගත ළමුන් එයට හේතුව/හේතු හා ස්ත්‍රී/ පුරුෂ භාවය අනුව	50
වගුව 4.49	කුලවැද්දීමේ ක්‍රියාවලියකට (දේශීය/ විදේශීය) ඇතුළත් කර ඇති ආයතනගත ළමුන් කුලවැද්දීම සඳහා මේ වන විට සිදුකර ඇති/ සිදුකරමින් පවතින ක්‍රියාමාර්ග හා ස්ත්‍රී/ පුරුෂ භාවය අනුව	51
වගුව 4.50	සමාජගත කිරීම සඳහා උත්සාහ කර ඇති නමුත් කුලවැද්දීමේ ක්‍රියාවලියකට ඇතුළත් කර නොමැති ආයතනගත ළමුන් එයට හේතුව අනුව	52
5 වන පරිච්ඡේදය		
වගුව 5.1	ආයතන වර්ගය හා දිස්ත්‍රික්කය අනුව ලමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන කාර්ය මණ්ඩලය	53
වගුව 5.2	වයස් කාණ්ඩය හා ස්ත්‍රී/ පුරුෂ භාවය අනුව ලමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන කාර්ය මණ්ඩලය	53
වගුව 5.3	රැකියාව හා ස්ත්‍රී/ පුරුෂ භාවය අනුව ලමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන කාර්ය මණ්ඩලය	54
වගුව 5.4	සේවා කාලය හා ස්ත්‍රී/ පුරුෂ භාවය අනුව ලමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන කාර්ය මණ්ඩලය	55
වගුව 5.5	රැකියාවේ ස්වභාවය හා ස්ත්‍රී/ පුරුෂ භාවය අනුව ලමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන කාර්ය මණ්ඩලය	55
වගුව 5.6	සේවයේ නිරතවීමේ ස්වභාවය හා ස්ත්‍රී/ පුරුෂ භාවය අනුව ලමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන කාර්ය මණ්ඩලය	56
වගුව 5.7	ඉහළ ම අධ්‍යාපන සුදුසුකම හා ස්ත්‍රී/ පුරුෂ භාවය අනුව ලමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන කාර්ය මණ්ඩලය	57
වගුව 5.8	වර්තමාන රැකියාවට අදාළ වන වෘත්තීය පුහුණු පාඨමාලාවක් හදාරා තිබීම අනුව ලමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන කාර්ය මණ්ඩලය	58

රූප සටහන් ලැයිස්තුව

3 වන පරිච්ඡේදය		
රූප සටහන 3.1	දිස්ත්‍රික්කය අනුව ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන සංඛ්‍යාව	9
රූප සටහන 3.2	ආයතනය පවත්වාගෙන යාමට අරමුදල් ලැබෙන ප්‍රධාන මූලාශ්‍රය අනුව ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථානවල ප්‍රතිශත ව්‍යාප්තිය	10
රූප සටහන 3.3	ළමුන්ගේ පරිශීලනය සඳහා පුවත්පත් සහ සහරා මිල දී ගැනීම අනුව ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථානවල ප්‍රතිශත ව්‍යාප්තිය	12
රූප සටහන 3.4	බීමට ජලය ලබා ගන්නා ප්‍රධාන මාර්ගය අනුව ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන	15
රූප සටහන 3.5	මෝටර් වාහන හිමිකාරිත්වය අනුව ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන සංඛ්‍යාව	16
රූප සටහන 3.6	ආයතනයට අයත් මුළු භූමි ප්‍රමාණය අනුව ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන	17
4 වන පරිච්ඡේදය		
රූප සටහන 4.1	දිස්ත්‍රික්කය හා ස්ත්‍රී/ පුරුෂ භාවය අනුව ආයතනගත ළමුන්	18
රූප සටහන 4.2	වයස හා ස්ත්‍රී/ පුරුෂ භාවය අනුව ආයතනගත ළමුන්	20
රූප සටහන 4.3	ජාතිය අනුව ආයතනගත ළමුන්	20
රූප සටහන 4.4	ආයතනගත කරන ලද වර්ෂය අනුව ආයතනගත ළමුන්	23
රූප සටහන 4.5	ආයතනගත වන අවස්ථාව වන විට ළමයා ජීවත්ව සිටියේ කා සමගද යන්න අනුව ආයතනගත ළමුන්	24
රූප සටහන 4.6	ආයතනගත වූ ආකාරය අනුව ආයතනගත ළමුන්	24
රූප සටහන 4.7	ආයතනගත වීමට හේතුව අනුව ආයතනගත ළමුන්	26
රූප සටහන 4.8	ආයතන වර්ගය හා අධ්‍යාපන කටයුත්තක නිරතවීම අනුව ආයතනගත ළමුන්	34
රූප සටහන 4.9	ආයතනගත කරන අවස්ථාව වන විට භාරකාරිත්වයේ ස්වභාවය අනුව ආයතනගත ළමුන්	40
රූප සටහන 4.10	ආයතනගත කරන අවස්ථාව වන විට දෙමව්පියන් ජීවත්වූයේ ද යන්න අනුව ආයතනගත ළමුන්	41
රූප සටහන 4.11	ආයතනගත කරන අවස්ථාව වන විට භාරකරුවෙක් යටතේ සිටි ළමුන් භාරකරුට තිබූ ඥාතිත්වය අනුව	44
රූප සටහන 4.12	වර්තමාන භාරකාරිත්වයේ ස්වභාවය අනුව ආයතනගත ළමුන්	45
රූප සටහන 4.13	ළමයාට සිටින සහෝදර/ සහෝදරියන් සංඛ්‍යාව අනුව ආයතනගත ළමුන්	48
5 වන පරිච්ඡේදය		
රූප සටහන 5.1	වයස් කාණ්ඩය හා ස්ත්‍රී/ පුරුෂ භාවය අනුව ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන කාර්ය මණ්ඩලය	54
රූප සටහන 5.2	රැකියාවේ ස්වභාවය අනුව ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන කාර්ය මණ්ඩලය	56
රූප සටහන 5.3	ඉහළ ම අධ්‍යාපන සුදුසුකම අනුව ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන කාර්ය මණ්ඩලය	57

1. පරිච්ඡේදය

ශ්‍රී ලංකාව තුළ ළමුන් ආයතනගත කිරීම

1.1 හැඳින්වීම

සිය න්‍යායාත්මක පවුල තුළ හෝ විස්තෘත පවුල තුළ රැකවරණය අහිමි වන ළමුන් විකල්ප රැකවරණ ක්‍රමයක් ලෙස ආයතනික රැකවරණයක් කරා යොමු කිරීම දැනට ශ්‍රී ලංකාව තුළ ප්‍රායෝගිකව සිදු කරනු ලබන ක්‍රියාදාමය වේ. මෙම ක්‍රමය ශ්‍රී ලංකාව තුළ ක්‍රියාත්මක කිරීම ආරම්භ කරන ලද්දේ යටත් විජිත පාලන සමයේදී වන අතර 1930, 1940 දශක තුළ ළමයින් සම්බන්ධ නීති බලාත්මක කිරීමත් සමඟ ආයතනික රැකවරණය ලබා දීම විධිමත් ක්‍රමයක් බවට පරිවර්තනය විය. එතැන් සිට ළමා සැකකරුවන්, ළමා වරදකරුවන්, අනාථ හා අත්හළ ළමුන් මෙන්ම රැකවරණය හා ආරක්ෂාව අවශ්‍ය ළමුන් ද විකල්ප රැකවරණය ලබාදීම සඳහා අධිකරණ ක්‍රියාවලියක් මගින් ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන වෙත යොමු කිරීම සිදු කරනු ලැබේ.

වර්තමාන සමාජය තුළ ළමුන් සඳහා රැකවරණය හා ආරක්ෂාව ලබා දීම අතීතය ගැටලුකාරී තත්ත්වයක් පෙන්වුම් කළ ද අතීත ශ්‍රී ලාංකික පාරම්පරික සමාජය තුළ ළමුන්ට අවශ්‍ය රැකවරණය හා ආරක්ෂාව සැලසීම සමස්ත සමාජයේම වගකීමක් විය. එනම් තම ජීවිතදායක පවුල, විස්තෘත පවුල, අසල්වැසින්, ඥාතීන්, මිතුරන් මෙන්ම ප්‍රදේශයේ ජීවත්වන සමස්ත ප්‍රජාවම ළමුන්ගේ ආරක්ෂාව රැකවරණය වෙනුවෙන් තම වගකීම ස්වේච්ඡාවෙන්ම ඉටු කරන ලදී. එහෙත් ක්‍රමයෙන් කාලයත් සමඟ සමාජයේ ඇති වූ ආර්ථික, දේශපාලන, සංස්කෘතික පරිවර්තනයන් හේතුවෙන් සමාජය තුළ පවුල හුදෙකලා ඒකකයක් බවට පත්විය. එසේම ආර්ථික අභියෝගවලට මුහුණදීමේ දී පියාට අමතරව මව ද ආර්ථික කටයුතුවල නිරතවීම හේතුවෙන් පවුල තුළ ද ළමයා හුදෙකලා තත්ත්වයට පත්වීම ආරම්භ විය. ඒ සමඟම මෙතෙක් කල් තමා ජීවත්වන සමාජය හා පවුල තුළින් ළමයාට ලැබී තිබූ රැකවරණය ක්‍රමයෙන් ගිලිහීම ආරම්භ විය. එසේම දෙමව්පියන් දික්කසාද වීම/ වෙන්ව ජීවත්වීම, දැඩි ආර්ථික අර්බුදවලට මුහුණ දීම හා දිගු කාලීන රෝග හා ආබාධිත තත්ත්වයන්ගෙන් පෙළීම වැනි හේතු නිසා දරුවන් රැකබලාගැනීමට දෙමව්පියන්ට නොහැකි වීම තුළ ළමයින් අසරණ තත්ත්වයට පත්විය. මෙවැනි හේතුවල බලපෑමෙන් පසුගිය දශක කිහිපය තුළ අනාථ හා අත්හළ කාණ්ඩවලට සාපේක්ෂව අසරණ ළමුන් ආයතනගත කිරීමේ කැපී පෙනෙන වර්ධනයක් නිරීක්ෂණය විය.

ආර්ථික හා සමාජයීය සාධකවලට අමතරව ගෝලීය වසංගත තත්ත්වයන් හා ස්වභාවික මෙන්ම මිනිසා විසින් ඇති කරන ලද ව්‍යවසානයන් ද ළමයින්ගේ රැකවරණයට හා ආරක්ෂාවට තර්ජනයක් වී තිබේ. උදාහරණයක් ලෙස මේ වන විට ආයතනික රැකවරණය යටතේ සිටින ළමුන්ගෙන් සැලකිය යුතු පිරිසකට තම පවුලෙන් වෙන්වීමට සිදුව ඇත්තේ විවිධ විපත් හේතුවෙන් දෙමව්පියන්/ භාරකරුවන් අහිමිවීම, දෙමව්පියන්/ භාරකරුවන් ආබාධිත

තත්ත්වයන්ට පත්වීම හෝ තම පදිංචි ස්ථානය අහිමිවීම වේ.

කෙසේ වෙතත් දෙමව්පියන්ගේ රැකවරණය අහිමි වූ ළමයකු ආයතනික රැකවරණයට යොමු කළ යුත්තේ වෙනත් කිසිදු විකල්ප රැකවරණ ක්‍රමයක් නොමැති අවස්ථාවක අවසාන පියවර වශයෙන් පමණක් බව ළමයින්ගේ විකල්ප රැකවරණය සඳහා වන එක්සත් ජාතීන්ගේ මාර්ගෝපදේශ මගින් ද මතුකර දක්වා ඇති අතර ළමයකු ඔහුගේ/ඇයගේ ස්වභාවික පවුලෙන් වෙන් වුවහොත් එම ළමයාට විකල්ප රැකවරණ ලබා දීමේදී රජය අනුගමනය කළ යුතු ක්‍රියා පටිපාටිය ද මේ මගින් දක්වයි.

ආයතනගත වූ ළමයකු නැවත සමාජගත කළ පසුව සමාජය තුළින් ද එම ළමයා අපකීර්තියට ලක්කිරීම සුලභව නිරීක්ෂණය වන කරුණකි. එබැවින් මේ වන විට ඇතැම් සංවිධාන ආයතනගත ළමයින්ගේ අයිතිවාසිකම් වෙනුවෙන් හඬනගමින් සිටින අතර උප්පැන්න සහතික නොමැති වීම, සමාජය තුළදී සමාන අවස්ථා අහිමිවීම, වෙනත් විකල්ප රැකවරණයක් ලබා ගැනීම සඳහා අවස්ථාව අහිමිවීම යනාදිය හේතුවෙන් මෙවැනි ළමයින්ට නිරන්තරයෙන් මුහුණ පෑමට සිදුවන ගැටලුකාරී තත්ත්වයන් සම්බන්ධයෙන් ද මෙම සංවිධාන අවධානය යොමු කර ඇත.

ස්වභාවික පවුල තුළදී අනාරක්ෂිත වූ හෝ අතවරයට ලක් වූ ළමයකු ස්වභාවික පවුලෙන් තාවකාලිකව වෙන් කළ යුතු වුව ද දීර්ඝ කාලීනව ආයතනගත කිරීම හේතුවෙන් එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස ඔවුන් තුළ මානසික ගැටලු ද වර්ධනය විය හැකිය. උදාහරණයක් ලෙස ළමා මව්වරුන්ගේ තත්ත්වය පෙන්වා දිය හැකිය. ඇතැම් විට ළමා ආරක්ෂණ පද්ධතිය තුළදීම ළමයා ද්විතියිකව ද හිංසනයට ලක්වීම සිදු විය හැකිය.

1.2 ළමයින් ආයතනගත කිරීම

ළමුන් සඳහා ආයතනික රැකවරණය සැලසීම සම්බන්ධයෙන් ශ්‍රී ලංකාව තුළ ක්‍රියාත්මක අණපනත් කිහිපයක් මගින් නීතිමය විධිවිධාන සලසා දී ඇත. එම අණ පනත් නම්,

- I. 1939 අංක 48 දරන ළමයින් හා යෞවනයන් පිළිබඳ ආඥාපනත (1956 සංශෝධනය)
- II. 1941 අංක 22 දරන අනන්දරු නිවාස ආඥාපනත (1956 සංශෝධනය) / ළමා සංවර්ධන මධ්‍යස්ථාන ප්‍රඥප්තිය
- III. 1907 අංක 05 දරන නිවර්තන නිවාස ආඥාපනත
- IV. 1841 අංක 04 දරන අයාල ආඥාපනත

ශ්‍රී ලංකාව තුළ ළමුන් ආයතනගත කිරීමේදී ප්‍රධාන වශයෙන් ක්‍රම දෙකක් භාවිතා කෙරේ. අවුරුදු 16ට අඩු ළමා වින්දිතයන්, ළමා සැකකරුවන් හා ළමා වරදකරුවන් අධිකරණ නියෝගයක් මත ආයතනගත කිරීම මින් පළමු ක්‍රමය වන අතර ළමයින් හා යෞවනයන් පිළිබඳ ආඥාපනත මගින් මේ සඳහා ප්‍රතිපාදන සලසා ඇත. ළමා වින්දිතයෙක් වශයෙන් ළමයෙක් අධිකරණයට ඉදිරිපත් කිරීමෙන් පසු අදාළ සියලුම පාර්ශ්වකරුවන් විසින් ඒ සම්බන්ධයෙන් ක්‍රියා කළ යුතු ආකාරය සඳහන් කරමින් සෞඛ්‍යය අමාත්‍යාංශය විසින් සිද්ධි කළමනාකරණ මාර්ගෝපදේශ (Case Management Guidelines) නිකුත්කොට ඇත. දෙවන ක්‍රමය වන්නේ අනාථ, අත්හල හා අසරණ ගණයෙහිලා සැලකෙන ළමුන් සම්බන්ධයෙන් දෙමව්පියන්/භාරකරුවන් හෝ වෙනත් අදාළ පාර්ශ්වයක් විසින් කරන ලද ඉල්ලීමකට අනුව පළාත් පරිවාස හා ළමාරක්ෂක සේවා කොමසාරිස්ගේ අනුමැතිය මත එම ළමුන් ආයතනගත කිරීම වේ. මේ සඳහා ළමා සංවර්ධන මධ්‍යස්ථාන ප්‍රඥප්තිය මගින් ප්‍රතිපාදන සලසා දී ඇත.

කෙසේ වුව ද ඉහත අණ පනත්වල නීතිමය ප්‍රතිපාදන නිසි පරිදි ක්‍රියාත්මක නොවීම හේතුවෙන් හා ආයතනගත කිරීම හෝ පුනරුත්ථාපනය සඳහා ඇති වෙනත් විකල්ප ක්‍රම භාවිතා කිරීම අවම මට්ටමක පැවතීම හේතුවෙන් වර්තමානයේ ළමයින් සඳහා ආයතනික රැකවරණය ලබා දීම පහසු ක්‍රමයක් ලෙස සලකා කටයුතු කරන බවක් දක්නට ලැබේ.

අනාථ, අත්හල හා අසරණ ළමුන් සඳහා ස්වේච්ඡා ළමා නිවාස තුළ තාවකාලිකව නේවාසික රැකවරණය සැලසීම ළමා සංවර්ධන මධ්‍යස්ථාන ප්‍රඥප්තියෙහි හා අනන්තරු නිවාස ආඥාපනතෙහි විධිවිධාන ප්‍රකාරව සිදු කරනු ලැබේ. මෙම ආයතන තුළ ඉතා කෙටි කාලයක් සඳහා ළමුන් රඳවා තැබිය හැකි අතර හැකි ඉක්මනින් මෙම ළමුන් පවුල වෙත නැවත යොමු කිරීම සඳහා විශේෂ වැඩසටහන් හඳුන්වාදීම හා ක්‍රියාත්මක කිරීම අනිශ්චිත වැදගත් වන බව මෙහිදී අවධාරණය කර ඇත. මෙවැනි විශේෂ වැඩසටහන්වලට උදාහරණ ලෙස පවුල වෙත මූල්‍යමය සහනාධාර ලබා දීම, මගපෙන්වීම් හා උපදේශනය සේවා සැපයීම හා පෝෂිත මාපිය ක්‍රමයක් (Foster parent system) ඇති කිරීම පෙන්වා දිය හැකිය.

උසාවියට ඉදිරිපත් කරන ළමා වින්දිතයන් ළමයින් හා යෞවනයන් පිළිබඳ ආඥා පනත යටතේ සහතික කළ පාසල්වලට අතුළත් කරනු ලබන අතර මීට අමතරව එම පනතේ 35 වන වගන්තිය ප්‍රකාරව මෙම ළමයින් සුදුසු පුද්ගලයකුගේ (Fit person) රැකවරණය යටතට පත් කළ හැකිය. මෙය පෝෂිත මාපිය ක්‍රමයට බෙහෙවින්ම සමාන වන අතර ළමයා ඥාති හෝ ඥාති නොවන සුදුසු පුද්ගලයකුගේ භාරයට පත්කිරීමට මෙහි නීතිමය විධිවිධාන ඇත. කෙසේ වුව ද ඥාතීන් නොවන දෙමව්පියන් හඳුනාගෙන ළමයින් එම දෙමව්පියන්ට භාරදීමේ ක්‍රමවේදයක් රට තුළ ප්‍රායෝගිකව දක්නට නොලැබේ.

ළමා වින්දිතයන් හා ළමා සැකකරුවන් ආයතනගත කර ආයතනික විශෝධනයට (Institutional corrections) ලක්කිරීමට අමතරව ළමයින් හා යෞවනයන් පිළිබඳ ආඥා පනත මගින් දඬුවම් නියමයන් ද සපයනු ලබයි. මෙහිදී එවැනි දඬුවම් විධිවිධාන නිසි ලෙස ක්‍රියාත්මක කළ යුතු අතර ප්‍රජාපාදක පුනරුත්ථාපනයට භාජනය කළ නොහැකි ළමයින් පමණක් ආයතනගත කර නිවැරදි කිරීම් සිදු කිරීම් සඳහා යොමුකළ යුතුය. මීට අමතරව ළමා සැකකරුවන් උසාවියට ඉදිරිපත් කිරීම වෙනුවට සමට මණ්ඩල පනතේ විධිවිධාන භාවිතා කරමින් විසඳුම්වලට එළඹීමට හැකියාවක් ද ඇත.

ළමයා ආයතනගත කිරීමට බලපාන ලද හේතුව නොසලකා හරිමින් ආයතනගත ළමුන් නැවත සමාජගත කිරීම සඳහා පරිවාස හා ළමාරක්ෂක සේවා දෙපාර්තමේන්තුව විසින් අභ්‍යන්තර ක්‍රියා පටිපාටීන් හඳුන්වා දී ඇති අතර මෙහිදී ස්වේච්ඡා ළමා නිවාස සහ රජයේ භාර ගැනීමේ ළමා නිවාසවල රඳවා සිටින ළමයින් සමාජගත කිරීම සඳහා අදාළ වන තීරණ ගනු ලබන්නේ ස්ථාපන කමිටු මගිනි.

ආයතනගත කරන ලද ළමයකු නැවත සමාජගත කිරීම සඳහා වන වැඩසටහන සකස් කිරීම සැලසුම් කළ යුත්තේ තනි පුද්ගල සත්කාර සැලැස්මක් (Individual care plan) හරහා එම ළමයා ආයතනගත කරන ලද දින සිට වුව ද මේ වන විට එය නිසි පරිදි ක්‍රියාත්මක වීමක් දක්නට නොලැබේ. එක් එක් ළමයා සම්බන්ධව වෙන වෙනම සමීප අධීක්ෂණයක් පවත්වාගෙන යාම පළාත් පරිවාස හා ළමාරක්ෂක සේවා දෙපාර්තමේන්තු නිලධාරීන්ගේ හා ජාතික ළමාරක්ෂක අධිකාරියේ නිලධාරීන්ගේ වගකීම වේ. මෙම අඛණ්ඩ අධීක්ෂණය නිසියාකාරව සිදු නොවීම හේතුවෙන් ඇතැම් ළමයින්ට ආයතන තුළ දීර්ඝ කාලයක් රැඳී සිටීමට සිදුවන අවස්ථා ද ඇත.

ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථානගතව සිටින ළමුන් පිළිබඳව දීර්ඝ වශයෙන් අධ්‍යයනය කිරීමෙන් අනතුරුව සකස් කරන ලද ජාතික විකල්ප රැකවරණ ප්‍රතිපත්තිය සඳහා 2019.03.06 වන දින කැබිනට් අනුමැතිය හිමිව ඇති අතර මෙම විකල්ප රැකවරණ ප්‍රතිපත්තිය පදනම් කරගෙන රට තුළ ශක්තිමත් විකල්ප රැකවරණ පද්ධතියක් ස්ථාපනය කිරීම සඳහා පස් අවුරුදු ක්‍රියාකාරී සැලැස්මක් සකස් කිරීමට පරිවාස හා ළමාරක්ෂක සේවා දෙපාර්තමේන්තුව මේ වන විට කටයුතු කරමින් සිටී. ඒ අනුව මෙම ජාතික ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම සකස් කිරීම සඳහා අවශ්‍ය දත්ත ලබා ගැනීම සඳහා මෙම සංගණනය දිවයින පුරා පිහිටි සියලු ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන ආවරණය කරමින් සිදු කරන ලදී.

1.3 ශ්‍රී ලංකාව තුළ ඇති ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන වර්ග

වර්තමානය වන විට රට තුළ රජය මගින් හා රාජ්‍ය නොවන අංශය මගින් ක්‍රියාත්මක වන විධිවිධාන අණ පනත් යටතේ ස්ථාපනය කරන ලද ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන 379 ක් ඇති බව වාර්තා වී ඇත. පරිවාස විෂය පළාත් සභා වෙත විමධ්‍යගත කර ඇති විෂයයක් වන බැවින් 1987 වර්ෂයේ සිට මෙම ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථානවල පරිපාලනය හා අධීක්ෂණය පළාත් පරිවාස හා ළමාරක්ෂක සේවා දෙපාර්තමේන්තු විසින් සිදු කරනු ලැබේ.

ආයතන වර්ගය	විස්තරය
රැඳවුම් නිවාස	ළමයින් හා යෞවනයන් පිළිබඳ ආඥාපනතේ 3 වන වගන්තියේ විධිවිධාන ප්‍රකාර රැඳවුම් නිවාස ස්ථාපනය කර ඇත. ළමා චින්දිතයන් හා ළමා සැකකරුවන් අධිකරණයට ඉදිරිපත් කර අධිකරණය නියෝගය ලබාගන්නා තුරු තාවකාලිකව රඳවා තබා ගැනීම රැඳවුම් නිවාස මගින් සිදු කරනු ලැබේ. රැඳවුම් නිවාස රාජ්‍ය අංශය (පළාත් පරිවාස හා ළමාරක්ෂක සේවා දෙපාර්තමේන්තුව) මගින් පවත්වාගෙන යනු ලබන අතර සෑම පළාතක් තුළම ගැහැණු ළමයින් හා පිරිමි ළමයින් වෙනුවෙන් වෙන් වශයෙන් ආයතන 2ක් පවත්වාගෙන යා යුතු වේ. වයඹ පළාතෙහි කුරුණෑගල දිස්ත්‍රික්කය තුළ බාලිකා රැඳවුම් නිවාසයක් පිහිටුවා ඇත.
ආරක්ෂිත ළමා නිවාස	ළමයින් හා යෞවනයන් පිළිබඳ ආඥාපනතේ 3 වන වගන්තිය අනුව ආරක්ෂිත ළමා නිවාස ද ස්ථාපනය කර ඇත. ළමා චින්දිතයන් හා ළමා සැකකරුවන් අධිකරණයට ඉදිරිපත් කර අධිකරණය නියෝගය ලබාගන්නා තුරු තාවකාලිකව රඳවා තබා ගැනීම මෙමගින් ද සිදු කරනු ලැබේ. ආරක්ෂිත ළමා නිවාස ද පළාත් පරිවාස හා ළමාරක්ෂක සේවා දෙපාර්තමේන්තුව මගින් පවත්වාගෙන යනු ලබන අතර ඇතැම් පළාත් තුළ රැඳවුම් නිවාස වෙනුවට ස්ථාපනය කර ඇත. වයඹ පළාත තුළ ආරක්ෂිත ළමා නිවාස නැත.
සහතික කළ පාසල	ළමයින් හා යෞවනයන් පිළිබඳ ආඥාපනත යටතේ වරදකරුවන් වන ළමුන් ආයතනික විශේෂීකරණය (Institutional corrections) සඳහා වසර 3ක කාලයක් මෙම ආයතනවල රඳවා තබා ගනී. තව ද භාරය හා ආරක්ෂාව අවශ්‍ය ළමුන්ද වසර 3ක කාලයක් සඳහා මෙම ආයතනවලට ඇතුළත් කරනු ලැබේ. සහතික කළ පාසල ද පළාත් පරිවාස හා ළමාරක්ෂක සේවා දෙපාර්තමේන්තුව මගින් පවත්වාගෙන යනු ලබන රාජ්‍ය ආයතනයක් වන අතර සෑම පළාතක් තුළම ගැහැණු ළමයින් හා පිරිමි ළමයින් වෙනුවෙන් වෙන් වෙන්ම ආයතන 2ක් පවත්වාගෙන යා යුතු වේ. වයඹ පළාත තුළ සහතික කළ පාසල් නැත.
රජයේ භාරගැනීමේ ළමා නිවාසය	අනන්දරු නිවාස ආඥාපනතේ/ ළමා සංවර්ධන මධ්‍යස්ථාන ප්‍රඥප්තියේ විධිවිධාන අනුව මෙම ආයතන ස්ථාපනය කර ඇත. වයස අවුරුදු 0-5 අතර අනාථ, අත්හල හා අසරණ ළමුන්ට ආරක්ෂාව සැලසීම මෙම ආයතනය මගින් සිදු කරනු ලැබේ. එක් පළාතකට එකක් වන සේ රට තුළ මෙවැනි ආයතන 9 ඇති අතර මෙම ආයතන රාජ්‍ය අංශය මගින් පවත්වාගෙන යනු ලැබේ. මෙම ආයතනවල සිටින අනාථ හා අත්හල ළමුන් කුලවැද්දීම සඳහා හෝ වෙනත් විකල්ප රැකවරණ ක්‍රම සඳහා යොමු කරනු ලැබේ. එසේ වුව ද අසරණ ළමයින් සඳහා විකල්ප රැකවරණය ලබා දිය නොහැකි අවස්ථාවලදී එම ළමුන් අධ්‍යාපනය ලබා දීම සඳහා ස්වේච්ඡා ළමා නිවාස වෙත යොමු කරනු ලැබේ. වයඹ පළාතට අයත් රජයේ භාරගැනීමේ ළමා නිවාසය කුරුණෑගල දිස්ත්‍රික්කයේ ගල්ගමුවේ පිහිටුවා ඇත.

අනුමත කළ පාසල	මෙම ආයතනය ද සහතික කළ පාසල හා සමාන ආයතනයකි. මෙම ආයතනය ද ළමයින් හා යෞවනයන් පිළිබඳ ආඥාපනත යටතේ ළමා වරදකරුවන් පුනරුත්ථාපනය කිරීම සඳහා පිහිටුවන ලද ආයතනයකි. ශ්‍රී ලංකාව තුළ එක් අනුමත කළ පාසලක් පමණක් ඇති අතර එය කළුතර දිස්ත්‍රික්කයේ මග්ගොන පිහිටුවා ඇත.
නිවර්තන ළමා නිවාසය	අයාලේ ගිය ළමුන්ට හා විදි දරුවන්ට රැකවරණය හා ආරක්ෂාව සැලසීම සඳහා මෙම ආයතනය නිවර්තන නිවාස ආඥාපනත යටතේ ස්ථාපනය කර ඇත. ශ්‍රී ලංකාව තුළ එක් නිවර්තන නිවාසයක් පමණක් ඇති අතර එය ගාල්ල දිස්ත්‍රික්කයේ හල්පානොට පිහිටුවා ඇත.
පුහුණු හා උපදේශන මධ්‍යස්ථානය	අපයෝජනයට ලක් වූ ළමුන්ට මනෝ සමාජීය ප්‍රතිකාර හා වෘත්තීය පුහුණුව ලබාදීම සඳහා පිහිටුවන ලද ආයතනයකි. වයඹ පළාත තුළ පුහුණු හා උපදේශන මධ්‍යස්ථාන නැත.
ස්වේච්ඡා ළමා නිවාසය	අනාථ, අක්හල හා අසරණ ළමුන්ට රැකවරණය හා ආරක්ෂාව සැලසීම සඳහා අනන්දරු ආඥා පනත/ ළමා සංවර්ධන මධ්‍යස්ථාන ප්‍රඥප්තිය යටතේ ස්ථාපනය කර ඇති ආයතනයකි. මෙම ආයතන මෙහෙයවනු ලබන්නේ ස්වේච්ඡා සංවිධාන මගින් වුව ද ළමයින් ඇතුළත් කිරීමේ සිට නැවත සමාජගත කිරීම දක්වා සියලු කටයුතු පළාත් පරිවාස හා ළමාරක්ෂක සේවා දෙපාර්තමේන්තු මගින් සිදු කරනු ලැබේ. තව ද මෙම ආයතන පවත්වාගෙන යනු ලබන්නේ පළාත් පරිවාස හා ළමාරක්ෂක සේවා කොමසාරිස්ගේ සෘජු අධීක්ෂණය මත වේ. මෙම ආයතන මගින් වයස අවුරුදු 0-18 දක්වා ළමයින්ට රැකවරණය සපයනු ලැබේ. සාමාන්‍යයෙන් මෙම ආයතනවලට ළමුන් ඇතුළත් කරනුයේ අවුරුදු 3ක කාලයකට වන අතර මෙම අවුරුදු 3 සම්පූර්ණ වීමට පෙර ස්ථාපන කමිටු තීරණයකට අනුව ළමුන් නැවත සමාජගත කළ යුතු ය. වයඹ පළාත තුළ ස්වේච්ඡා ළමා නිවාස 34 පිහිටා ඇත.

2. පරිච්ඡේදය

සංගණනයේ පසුබිම හා සංගණන ක්‍රමවේදය

2.1 සංගණනයේ පසුබිම

ජාතික සංඛ්‍යාලේඛන ආයතනය වශයෙන් ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුවට මුළු දිවයිනම ආවරණය වන පරිදි සංගණන හා නියදි සමීක්ෂණ පැවැත්වීම පිළිබඳව දශක හතකට වැඩි ඉතිහාසයක් ඇත. වසර දහයකට වරක් පවත්වනු ලබන ජන හා නිවාස, කෘෂිකාර්මික හා කෘෂිකාර්මික නොවන ආර්ථික කටයුතු පිළිබඳව සංගණන ආදිය දෙපාර්තමේන්තුව ආරම්භයේ සිට මේ දක්වා අඛණ්ඩව පවත්වාගෙන එනු ලැබේ. මීට අමතරව රට තුළ ප්‍රතිපත්ති සම්පාදනය හා ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා අවශ්‍ය දත්ත ලබා දීම අරමුණු කරගත් වෙනත් සංගණන හා සමීක්ෂණ පැවැත්වීම ද දෙපාර්තමේන්තුව මගින් නිරන්තරයෙන් සිදු කරනු ලබයි. ජාතික සංඛ්‍යාලේඛන ආයතනය වශයෙන් දෙපාර්තමේන්තුවට නිතැතින්ම පැවරෙන ජාතික සංගණන හා සමීක්ෂණ පැවැත්වීමට අමතරව අනෙකුත් රාජ්‍ය ආයතන සිය ප්‍රතිපත්ති සම්පාදනය හා සැලසුම් සකස් කිරීමේ කටයුතු සඳහා වන නිල සංඛ්‍යාති ඉල්ලීම් ඉදිරිපත් කරනු ලබන සෑම අවස්ථාවකම අප දෙපාර්තමේන්තුව විසින් එම ඉල්ලීම් ඉටු කිරීම සඳහා අවශ්‍ය ක්‍රියාමාර්ග ගනු ලබයි.

ආයතනගත ළමුන් සඳහා සකස් කරන ලද විකල්ප රැකවරණ ප්‍රතිපත්තිය, ජාතික ක්‍රියාකාරී සැලැස්මක් හරහා ක්‍රියාවට නැංවීමට සැලසුම් කිරීමේදී ඒ සඳහා පිළිගත් හා විශ්වසනීය මූලාශ්‍රයක් මගින් ලබාගත් දත්තවල අවශ්‍යතාවය පැන නැගී ඇත. ඒ අනුව දීපවාසි සංගණනයක් පවත්වා ළමා නිවාසගත ළමුන් පිළිබඳ සංඛ්‍යාතමය තොරතුරු පරිවාස හා ළමාරක්ෂක සේවා දෙපාර්තමේන්තුවට ලබාදීම ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව වෙත පැවරිණි. මේ සම්බන්ධයෙන් පරිවාස හා ළමාරක්ෂක සේවා දෙපාර්තමේන්තුව විසින් කරන ලද ඉල්ලීමට අනුව ශ්‍රී ලංකාවේ ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන, ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථානගත ළමුන් හා එම ආයතනවල කාර්ය මණ්ඩල පිළිබඳව දත්ත එක්රැස් කිරීම සඳහා ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන තුළ සිදුකරන ලද පළමු සංගණනය මෙය වේ.

2.2 සංගණනය සැලසුම් කිරීම

දෙපාර්තමේන්තුව මගින් සංගණනයක් සිදු කිරීමේදී අනුගමනය කරනු ලබන සාමාන්‍ය ක්‍රමවේදය අනුගමනය කරමින් ආයතනගතව සිටින ළමුන් සඳහා වන විකල්ප රැකවරණ ප්‍රතිපත්තිය ක්‍රියාවට නැංවීමට අවශ්‍ය දත්ත ලබා ගැනීම වෙනුවෙන් සංගණනයක් සැලසුම් කිරීම දෙපාර්තමේන්තුවට මහත් අභියෝගයක් විය. ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව සාමාන්‍යයෙන් සංගණන පවත්වනු ලබන්නේ ගෘහ කාණ්ඩ/ ආයතන මූලික කරගනිමින් වන අතර මෙහිදී ගෘහ කාණ්ඩ සඳහා ගෘහ මූලික හෝ ගෘහ කාණ්ඩයේ වෙනත් වගකිව යුතු සාමාජිකයෙක් ද, ආයතන

සඳහා ආයතනයේ වගකිව යුතු නිලධාරියෙක් ද ප්‍රතිචාරක වශයෙන් තෝරා ගනී.

මෙම සංගණනයේ ප්‍රාථමික සංගණන ඒකකය වූයේ ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන වන අතර සංගණනයේදී මෙම ආයතනවල සිටින ළමුන් පිළිබඳව විස්තරාත්මක තොරතුරු රැස් කිරීමට නියමිත විය. ළමයින්ගේ යහපැවැත්ම සඳහා වගකිව යුතු දෙමව්පියන්/ භාරකරුවන් නොමැතිව ළමුන් මෙම ආයතනවල තනිවම ජීවත්වන බැවින් මෙම තොරතුරු ලබා ගැනීම ආයතනයේ පරිපාලනය/ නිලධාරී මණ්ඩලය හා ආයතනය සම්බන්ධයෙන් වගකීම දරන පරිවාස නිලධාරී මගින් සිදු කර ගත යුතු විය. මෙහිදී තොරතුරු රැස් කිරීම සඳහා ළමුන් සම්බන්ධයෙන් ඔවුන්ගේ දැනුම හා ළමයින් වෙනුවෙන් ආයතනය මගින් පවත්වාගෙන යන ගොනු පදනම් කරගැනීමට සිදු විය. තවද ළමයාගෙන් ළමයාට හා ආයතනයෙන් ආයතනයට ලබාගත හැකි තොරතුරු වෙනස්වන අතර ඒවා ද ආයතනයේ වර්ගය, ළමයා ආයතනගත කිරීමට හේතුව, ළමයාගේ සමාජ ආර්ථික පසුබිම, පළාතේ පරිවාස යාන්ත්‍රණයේ ක්‍රියාකාරිත්වය වැනි බාහිර සාධක මත වෙනස්වීමට හැකියාව ඇත. මෙවැනි තත්ත්වයක් හමුවේ වුව ද මෙම සංගණනය විද්‍යානුකූලව පවත්වා ළමා නිවාසගත ළමුන් සඳහා වන විකල්ප රැකවරණ ප්‍රතිපත්තිය ක්‍රියාවට නැංවීම සඳහා අවශ්‍ය දත්ත ලබා දීමේ වගකීම දෙපාර්තමේන්තුව විසින් භාරගන්නා ලදී.

මෙම වගකීම භාරගැනීමත් සමග මූලිකවම සංගණනය පිළිබඳව වැදගත් තීන්දු තීරණ ගැනීම සඳහා සංගණන මෙහෙයුම් කමිටුවක් පත්කර ගන්නා ලදී. මෙම සංගණන මෙහෙයුම් කමිටුව සඳහා ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව සහ පරිවාස හා ළමාරක්ෂක සේවා දෙපාර්තමේන්තුව නියෝජනය කරමින් සාමාජිකයින් පත් කරගන්නා ලදී. මීට අමතරව සියලුම පළාත් සභා නියෝජනය කිරීම සඳහා පළාත් පරිවාස හා ළමාරක්ෂක සේවා කොමසාරිස්වරයෙක් ද මෙම කමිටුව සඳහා පත් කරගන්නා ලදී.

පරිවාස හා ළමාරක්ෂක සේවා දෙපාර්තමේන්තුවේ දත්ත අවශ්‍යතාවය හඳුනාගැනීම සඳහා ශ්‍රී ලංකාවේ ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථානවල ව්‍යුහය හා පරිවාස යාන්ත්‍රණය ක්‍රියාත්මක වන ආකාරය පිළිබඳව ගැඹුරින් අධ්‍යයනය කරන ලදී. මීට අමතරව පරිවාස හා ළමාරක්ෂක සේවා දෙපාර්තමේන්තු නිලධාරීන් මෙන්ම පළාත් පරිවාස කොමසාරිස්වරුන් සමඟ සාකච්ඡා කිරීම මගින් පරිවාස හා ළමාරක්ෂක සේවා දෙපාර්තමේන්තුවේ අවශ්‍යතාවය පිළිබඳව වැඩි දුර අවබෝධයක් ලබාගන්නා ලදී. දිවයින පුරා පිහිටි විවිධ වර්ගයේ ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන ආවරණය වන පරිදි මූලික ක්ෂේත්‍ර අධ්‍යයනයන් සිදු කිරීමෙන් අනතුරුව විවිධ ආයතන සතු දත්ත, ආයතනවල සාමාන්‍ය පරිපාලන ක්‍රියා පටිපාටිය හා මෙම ආයතනවල අධීක්ෂණය හා ඇගයීම් සිදු කරනු

ලබන ආකාරය පිළිබඳව තව දුරටත් අවබෝධයක් ලබා ගන්නා ලදී. මෙසේ සංගණනයේ විෂය පථය පිළිබඳව මූලික අවබෝධයක් ලබා ගැනීමෙන් අනතුරුව සංගණන ක්‍රමවේදය තීරණය කරන ලදී.

ඒ අනුව සමස්ථ සංගණන ක්‍රියාවලිය තුළ පහත සඳහන් ක්‍රියාකාරකම් සිදු කරන ලදී.

1. සංගණන ඒකක ලැයිස්තුගත කිරීම
2. උපලේඛන සකස් කිරීම
3. උපලේඛන පූර්ව පරීක්ෂාවට ලක්කිරීම
4. ක්ෂේත්‍ර කටයුතු සැලසුම් කිරීම
5. පුහුණු වැඩසටහන් පැවැත්වීම
6. සංගණන ගණන් ගැනීම
7. දත්ත සැකසුම් කටයුතු හා දත්ත විශ්ලේෂණය
8. දත්ත ප්‍රකාශයට පත් කිරීම

2.3 සංගණන ඒකක ලැයිස්තුගත කිරීම

මෙම සංගණනයේ පළමු අදියර ලෙස දිවයින පුරා පිහිටි පරිවාස හා සම්බන්ධ විවිධ අණපනත් හා අඥාපනත් අනුව ක්‍රියාත්මක වන සෑම ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථානයක ම තොරතුරු ඇතුළත් වන පරිදි පූර්ව ලැයිස්තුගත කිරීම සිදුකරන ලදී. සියලුම ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන පළාත් පරිවාස හා ළමාරක්ෂක සේවා දෙපාර්තමේන්තුවල අධීක්ෂණය යටතේ ලියාපදිංචියක් සහිතව පවත්වාගෙන යනු ලබන බැවින් දිස්ත්‍රික්ක මට්ටමින් සංගණන ඒකක ලැයිස්තුගත කිරීම පළාත් පරිවාස හා ළමාරක්ෂක සේවා දෙපාර්තමේන්තු හරහා සිදුකරවා ගන්නා ලදී. මෙම ලැයිස්තුගත කිරීමේ ආකෘතියට මූලික විචල්‍යයන්ට අමතරව පහත සඳහන් විචල්‍යයන්ද ඇතුළත් කරන ලදී.

1. ආයතනයේ වර්ගය
2. ස්ත්‍රී/ පුරුෂ භාවය හා වයස් කාණ්ඩ අනුව ළමයින් සංඛ්‍යාව
3. ස්ත්‍රී/පුරුෂ භාවය අනුව කාර්ය මණ්ඩලය
4. ආයතන ප්‍රධානියා/ භාරකරු පිළිබඳ තොරතුරු
5. ආයතනය/ පරිපාලනය සම්බන්ධ කරගත හැකි දුරකථන අංක

මෙම ලැයිස්තුගත කිරීමට අනුව වයඹ පළාත තුළ ක්‍රියාත්මක ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන 36 හඳුනාගන්නා ලද අතර එම ආයතන තුළ රැකවරණය ලබමින් සිටි ළමුන් සංඛ්‍යාව 784 ද, කාර්ය මණ්ඩල සාමාජිකයින් 153 ද වාර්තා විය. සංගණන පූර්ව සැලසුම් කටයුතු සඳහා පසු කාලීනව මෙම දළ තොරතුරු භාවිතා කරන ලදී.

2.4 උපලේඛන සකස් කිරීම

සංගණන උපලේඛන සකස් කිරීම සඳහා ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුවේ හා පරිවාස හා ළමාරක්ෂක සේවා දෙපාර්තමේන්තුවේ නිලධාරීන්ගෙන් සමන්විත වන පරිදි කමිටුවක් පත් කරගන්නා ලද අතර නිරන්තරයෙන් එම කමිටුව රැස්වෙමින් උපලේඛන සකස් කිරීම සිදු කරන ලදී. ආයතනගත කරන ලද

ළමුන් සඳහා විකල්ප රැකවරණ සැලැස්ම සකස් කිරීමට අවශ්‍ය වන දත්ත ලබාගැනීම මෙම සංගණනයේ මූලික අරමුණ වූ බැවින් එක් උපලේඛනයක් මගින් සියලු තොරතුරු ලබා ගැනීම ඉතා අපහසු කාර්යයක් විය. එබැවින් ඒ සඳහා පහත සඳහන් ආකාරයට උපලේඛන 4ක් යොදා ගැනීමට තීරණය විය.

1. CC1: ආයතනය පිළිබඳ උපලේඛනය

ආයතන මගින් ළමුන් සඳහා ප්‍රමාණවත් වන ආකාරයට පහසුකම් සපයමින් ගුණාත්මක සේවාවක් ලබා දෙන්නේ ද යන්න පිළිබඳව තක්සේරු කිරීමට අවශ්‍යවන තොරතුරු ලබාගැනීම සඳහා මෙම උපලේඛනය සකස් කරන ලදී.

2. CC2: ළමුන් පිළිබඳ උපලේඛනය

මෙම සංගණනයේ ප්‍රධාන උපලේඛනය CC2 උපලේඛනය වේ. ආයතනගත ළමුන්ගේ සමාජ ආර්ථික පසුබිම පිළිබඳ දළ අවබෝධයක් ලබා ගැනීම සඳහා අවශ්‍යවන තොරතුරු මෙන්ම ළමුන් සමාජගත කිරීමට උත්සාහ කිරීමේදී ඒ සඳහා පාදක කරගත යුතු තොරතුරු ලබාගැනීම සඳහා මෙම උපලේඛනය සැලසුම් කරන ලදී. විවිධ වර්ගයේ ආයතන තුළ විවිධ සමාජ ස්ථරයන් නියෝජනය කරමින් එකිනෙකට වෙනස් විවිධ හේතු බලපෑමෙන් ආයතනගතව සිටින විවිධ වයස් කාණ්ඩවල පසුවන ළමුන් පිළිබඳව තොරතුරු ලබා ගැනීම සඳහා පොදු උපලේඛනයක් සකස් කිරීම කිසිසේත් පහසු කටයුත්තක් නොවුණි. කෙසේ වුව ද කොටස් 4කින් සමන්විත මෙම උපලේඛනය තුළ ළමයින් පිළිබඳ තොරතුරු, දෙමව්පියන්/ භාරකරුවන් පිළිබඳ තොරතුරු, සහෝදර සහෝදරයින් පිළිබඳ තොරතුරු හා සමාජගත කිරීම පිළිබඳ තොරතුරු ලබා ගැනීමට අදාළ ප්‍රශ්න ඇතුළත් කරන ලදී.

3. CC3: කාර්ය මණ්ඩලය පිළිබඳ උපලේඛනය

ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථානවල විවිධ තනතුරු දරමින් සේවය කරන කාර්ය මණ්ඩලය එම ආයතන ප්‍රශස්ත මට්ටමකින් පවත්වාගෙන යාම සඳහා ප්‍රමාණවත් වන්නේද යන්න විමසා බැලීම හා ළමුන් සම්බන්ධව කටයුතු කිරීමේදී එම කාර්ය මණ්ඩලයේ අධ්‍යාපන හා වෘත්තීමය සුදුසුකම් ප්‍රමාණවත් වන්නේද යන්න පිළිබඳව විමර්ශනාත්මකව අධ්‍යයනය කිරීම සඳහා අවශ්‍ය තොරතුරු ලබා ගැනීම මෙම උපලේඛනය සකස් කිරීමේ අරමුණ වේ.

4. CC4: ළමා අදහස් විමසීමේ උපලේඛනය

ළමුන් වෙනුවෙන් ප්‍රතිපත්තිය තීරණ ගැනීමේදී ඒ සඳහා ළමුන්ගේ සහභාගිත්වය ඉතා වැදගත් වන බැවින් තම ආයතනික ජීවිතය පිළිබඳ ඔවුන්ගේ අදහස් හා සිතූම් පැතුම් විමසීමේ අරමුණින් ඉතා කෙටි ප්‍රශ්නාවලියක් භාවිතාකර තෝරාගත් ළමුන් නියැදියකගෙන් තොරතුරු රැස් කිරීම සඳහා මෙම උපලේඛනය හඳුන්වා දෙන ලදී. සෑම වයස් කාණ්ඩයක් මෙන්ම ස්ත්‍රී/පුරුෂ දෙපක්ෂයම නියෝජනය වන සේ වයස අවුරුදු 6 හෝ ඊට වැඩි ළමුන් නියැදියක් මගින් තොරතුරු ලබා ගැනීමෙන් මෙම උපලේඛනය සම්පූර්ණ කරන ලදී. එසේ වුව ද තෝරාගත් නියැදිය පළාත් මට්ටමින් තොරතුරු නිකුත් කිරීම සඳහා ප්‍රමාණවත් නොවන බැවින් පළාත් මට්ටමේ ප්‍රකාශන මගින් මෙම උපලේඛනය මගින් රැස් කරගන්නා ලද තොරතුරු ප්‍රකාශයට පත්නොකිරීමට තීරණය කරන ලදී.

සෑම ආයතන වර්ගයක්ම නියෝජනය වන පරිදි පළාත් කිහිපයකින් තෝරාගන්නා ලද ආයතන තුළ මෙම උපලේඛන පූර්ව පරීක්ෂාවට ලක්කිරීම අදියර 2ක් යටතේ සිදු කරන ලදී. පූර්ව පරීක්ෂාවල අත්දැකීම් පදනම් කරගනිමින් ප්‍රායෝගික තත්ත්වයන්ට වඩාත් ගැලපෙන ලෙස උපලේඛනවල ඇතැම් සංශෝධන සිදු කරන ලදී.

2.5 ක්ෂේත්‍ර කටයුතු සැලසුම් කිරීම

සංගණන ක්ෂේත්‍ර කටයුතු සාමූහික කර්තව්‍යයක් ලෙස ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුවේ නිලධාරීන් හා පළාත් පරිවාස හා ළමාරක්ෂක සේවා දෙපාර්තමේන්තුවේ නිලධාරීන් එක්ව සිදු කිරීමට තීරණය විය. දිස්ත්‍රික් සංඛ්‍යාලේඛන අංශවලට අනුයුක්ත කරන ලද සංඛ්‍යාලේඛන කාර්ය මණ්ඩලය හා විවිධ රාජකාරී හේතුවෙන් ඒ වන විට කාර්ය බහුලව පැවති දිස්ත්‍රික්ක සඳහා ප්‍රධාන කාර්යාලයේ කාර්ය මණ්ඩලය ද ගණන් ගන්නා නිලධාරීන් ලෙස පත් කරන ලදී. දත්ත එක්රැස් කිරීම ප්‍රධාන වශයෙන්ම ළමයින් වෙනුවෙන් ආයතනය මගින් පවත්වාගෙන යන පුද්ගලික ලිපිගොනු භාවිතයෙන් සිදු කරන ලද බැවින් ආයතන භාරව කටයුතු කරන ජ්‍යෙෂ්ඨ පරිවාස නිලධාරීන්/ පරිවාස නිලධාරීන් දත්ත එක්රැස් කිරීම සඳහා සංඛ්‍යාලේඛන කාර්ය මණ්ඩලයට සහයෝගය ලබා දෙන ලදී. දිස්ත්‍රික් සංඛ්‍යාලේඛන අංශ ප්‍රධානීන් අදාළ දිස්ත්‍රික්ක තුළ සංගණන අධීක්ෂණ නිලධාරීන් වශයෙන් කටයුතු කරන ලදී.

මෙම සියලුම නිලධාරීන්ට සංගණනය සම්බන්ධ න්‍යායාත්මක කරුණු, දත්ත එක්රැස් කරනු ලබන ක්‍රමවේදය, උපලේඛන හා අනෙකුත් ආකෘති සම්පූර්ණ කරනු ලබන ආකාරය පිළිබඳ පුහුණුවක් ලබා දෙන ලදී.

2.6 දත්ත එක්රැස් කිරීම

සංගණනයේ දත්ත රැස් කිරීමේ කටයුතු 2019 නොවැම්බර්/ දෙසැම්බර් මාස තුළ මුළු දිවයිනම ආවරණය වන පරිදි සිදු කරන ලදී. මෙහිදී ආයතන ප්‍රධානියා හෝ සුදුසු නිලධාරියකු සම්බන්ධ කරගනිමින් ආයතනය පිළිබඳ උපලේඛනය (CC1) සම්පූර්ණ කරන ලදී. ළමුන් වෙනුවෙන් ආයතනය මගින් පවත්වාගෙන යනු ලබන පුද්ගලික ලිපි ගොනු හා වෛද්‍ය වාර්තා ගොනු අධ්‍යයනය කිරීමෙන්, ආයතන ප්‍රධානියා හෝ සුදුසු නිලධාරියකු සම්මුඛ පරීක්ෂණයට භාජනය කිරීමෙන් හා අදාළ පරිවාස නිලධාරී සමග සාකච්ඡා කිරීමෙන් ළමුන් පිළිබඳ උපලේඛනය (CC2) සම්පූර්ණ කරන ලදී. කාර්ය මණ්ඩල සාමාජිකයින් සෘජුවම සම්මුඛ පරීක්ෂණයට ලක් කිරීම මගින් කාර්ය මණ්ඩලය පිළිබඳ උපලේඛනය (CC3) ද සම්පූර්ණ කරන ලදී. ළමා අදහස් විමසීමේ උපලේඛනය (CC4) අවුරුදු 6 හා ඊට වැඩි ළමුන් නියැදියක් සම්මුඛ පරීක්ෂණයට ලක් කරමින් සම්පූර්ණ කරන ලදී. මෙම නියැදිය තෝරා ගැනීම සංගණන පුහුණු වැඩසටහන තුළදී ලබා දුන් උපදෙස් අනුව අදාළ ගණන් ගන්නා නිලධාරී විසින් සිදු කරන ලදී.

2.7 දත්ත සැකසුම් කටයුතු

සංගණනය අවසන් වූ වහාම සංගණනයේදී සම්පූර්ණ කරන ලද සියලුම උපලේඛන ප්‍රධාන කාර්යාලයට ගෙන්වා ගැනීමෙන් අනතුරුව එම උපලේඛන මූලික පරීක්ෂාවකට ලක්කරන ලදී. එනම් මෙහිදී සියලුම ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන ආවරණය කර ඇති බවට හා ආයතනය, ආයතනගත ළමුන්, කාර්ය මණ්ඩලය හා නියැදියට තෝරාගත් ළමුන් වෙනුවෙන් අදාළ පරිදි උපලේඛන සම්පූර්ණ කර ඇති බව තහවුරු කරගැනීමෙන් පසු දත්ත සැකසුම් කටයුතු ආරම්භ කරන ලදී.

එක් ආයතනයක් වෙනුවෙන් සම්පූර්ණ කරන ලද CC1, CC2 හා CC3 උපලේඛන අතර ඇති නොගැලපීම් හා එක් උපලේඛනයක අන්තර්ගතය තුළ ඇති නොගැලපීම් හඳුනාගනිමින් එම උපලේඛනවල අන්තර්ගතය සංස්කරණය කිරීම හා අදාළ කේත යෙදීම මේ යටතේ සිදු කෙරිණ. මෙම උපලේඛනවල විවෘත අවසානයක් ඇති ප්‍රශ්න රාශියක් අන්තර්ගතව තිබූ බැවින් ඒ සඳහා කේත යෙදීම ඉතාමත් සංකීර්ණ විය. එබැවින් කේත ලැයිස්තුව නිරන්තරයෙන් යාවත්කාලීන කරමින් කේත යෙදීම සිදු කරන ලදී.

උපලේඛන පරිගණකගත කිරීම

පරිගණකගත කරන ලද දත්ත ගොනුවල නිරවද්‍යතාවය ඉහළ නංවා ගැනීම සඳහා යෙදිය හැකි වැදගත් උපක්‍රමයක් ලෙස සෑම උපලේඛනයක්ම පරිගණකගත කිරීම ද්විත්ව පරිගණකගත කිරීමේ ක්‍රමයට (double blind data entry) සිදු කරන ලදී. සාමාන්‍යයෙන් දෙපාර්තමේන්තුව සංගණන හා සමීක්ෂණවලට අදාළ උපලේඛන පරිගණකගත කිරීමේදී අක්ෂර ලෙස සටහන් කරන ලද පිළිතුරු (text fields) පරිගණකගත කරනු නොලැබේ. එහෙත් මෙම සංගණනයේදී එක් එක් ළමයා

පිළිබඳව වෙන වෙනම තීරණ ගත යුතු බැවින් අක්ෂර ලෙස සටහන් කරන ලද පිළිතුරු සියල්ල ද පරිගණකගත කරන ලදී. මේ අනුව ළමා නිවාසගත සෑම ළමයකු සඳහාම පුද්ගල අනන්‍ය රැකවරණ සැලැස්මක් සකස් කිරීමට මෙම අවසන් දත්ත ගොනු උපකාරී වනු ඇත.

2.8 සීමා හා සැලකිලිමත් විය යුතු කරුණු

1. සාමාන්‍යයෙන් සංගණන හා සමීක්ෂණවලදී අදාළ ප්‍රතිචාරක හෝ ප්‍රතිචාරක පිළිබඳ සියලු තොරතුරු නිවැරදිව ලබා දිය හැකි පවුලේ සමාජිකයෙක් සම්මුඛ පරීක්ෂණයට ලක්කරමින් උපලේඛන සම්පූර්ණ කළ ද මෙම සංගණනයේදී ආයතනය තුළ ළමයා වෙනුවෙන් පවත්වාගෙන යනු

ලබන ගොනුවල අඩංගු තොරතුරු පදනම් කරගෙන උපලේඛන සම්පූර්ණ කිරීමට සිදුවීම.

2. ළමුන් සඳහා ආයතන විසින් පවත්වාගෙන යන පුද්ගලික දත්ත ගොනු හා වෛද්‍ය වාර්තා ගොනුවල සම්පූර්ණත්වය පිළිබඳව ගැටලුකාරී තත්ත්ව පැවති බැවින් ඇතැම් ප්‍රශ්න සඳහා අදාළ වන සේ පිළිතුරක් ලබාගත නොහැකි වීම.
3. සංගණන දත්ත ගොනු තුළ ඇතැම් විවලය තුළ හිස් අගයන් (missing records) සංඛ්‍යාව විශාල වශයෙන් පැවතීම.

3. වන පරිච්ඡේදය

ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන පිළිබඳ තොරතුරු

ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන තුළ රැකවරණය ලබමින් සිටින ළමුන් සඳහා විකල්ප රැකවරණ ප්‍රතිපත්තියක් හඳුන්වාදීම සඳහා අවශ්‍ය දත්ත ලබා ගැනීමේදී ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන සම්බන්ධ මූලික තොරතුරු, එක් එක් ආයතන මගින් ළමුන් සඳහා සපයනු ලබන පහසුකම් සහ සේවාවන්, ළමුන්ගේ සුභසාධනය උදෙසා ආයතනය සතු වත්කම්, සම්පත් හා ආයතනයේ පරිපාලනය කටයුතු පිළිබඳව අධ්‍යයනය කිරීම ඉතා වැදගත් ලෙස සැලකිය හැකිය. ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථානයක් තුළ ළමයින් වෙනුවෙන් සැපයිය යුතු පහසුකම් හා පවත්වාගෙන යා යුතු සේවාවන් හා ඒවායේ තිබිය යුතු ප්‍රමිතීන් පිළිබඳ පරිවාස හා ළමාරක්ෂක සේවා දෙපාර්තමේන්තුව විසින් නිකුත් කරන ලද මාර්ගෝපදේශයන්හි ද පැහැදිලිව සඳහන් වේ. ඒ අනුව මෙම පරිච්ඡේදය මගින් වයඹ පළාත තුළ පිහිටා ඇති ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන පිළිබඳ ප්‍රමාණාත්මක හා ගුණාත්මක තොරතුරු විශ්ලේෂණයක් ඉදිරිපත් කෙරේ.

3.1 ආයතන වර්ගය, ක්‍රියාකාරිත්වයේ ස්වභාවය සහ අරමුදල් සම්පාදනය

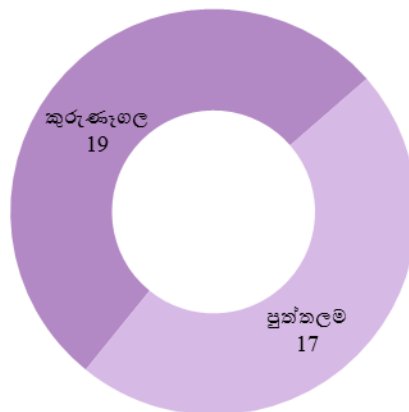
වයඹ පළාත තුළ ක්‍රියාත්මක වන ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන පිළිබඳ මූලික සංඛ්‍යාත්මක විග්‍රහයක් මෙන්ම ආයතනවල ලියාපදිංචිය හා අරමුදල් සම්පාදනය පිළිබඳ තොරතුරු ද මේ මගින් ඉදිරිපත් කෙරේ.

වගුව 3.1 දිස්ත්‍රික්කය හා ආයතන වර්ගය අනුව ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන සංඛ්‍යාව

ආයතන වර්ගය	එකතුව	කුරුණෑගල	පුත්තලම
රැඳවුම් නිවාසය	1	1	-
රජයේ භාරගැනීමේ ළමා නිවාසය	1	1	-
ස්වේච්ඡා ළමා නිවාසය	34	17	17
එකතුව	36	19	17

රූප සටහන 3.1

දිස්ත්‍රික්කය අනුව ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන සංඛ්‍යාව

මූලාශ්‍රය: ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව, ශ්‍රී ලංකාව

DCS

වයඹ පළාත තුළ ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන 36ක් පිහිටා ඇත. මෙය මුළු දිවයින පුරා පිහිටි ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන සංඛ්‍යාවෙන් (10%) කට ආසන්න සංඛ්‍යාවක් වේ. රැඳවුම් නිවාස, රජයේ භාරගැනීමේ ළමා නිවාස එක බැගින් සහ ස්වේච්ඡා ළමා නිවාස 34ක් වයඹ පළාත තුළ ස්ථාපනය කර ඇති බව වගුව 3.1 අනුව පැහැදිලි වේ. මේ අතරින් රැඳවුම් නිවාසය හා රජයේ භාරගැනීමේ ළමා නිවාසය රාජ්‍ය අංශය මගින් ක්‍රියාත්මක වන අතර සියලුම ස්වේච්ඡා ළමා නිවාස පෞද්ගලික අංශය මගින් ක්‍රියාත්මක වේ. කෙසේ වුව ද ළමා සැකකරුවන් සඳහා බාලක හා බාලිකා රැඳවුම් නිවාස ද, ළමා වරදකරුවන් සඳහා බාලක හා බාලිකා සහතික කළ පාසල් ද වෙන වෙනම පළාත් පරිවාස හා ළමාරක්ෂක සේවා දෙපාර්තමේන්තුව මගින් පවත්වාගෙන යා යුතු වුව ද වයඹ පළාත තුළ වාර්තා වන්නේ බාලිකා රැඳවුම් නිවාසය පමණි. මේ අනුව පෙනීයන්නේ වයඹ පළාත තුළ සැකකරුවන් වන පිරිමි ළමුන් මෙන්ම වරදකරුවන් වන ගැහැණු හා පිරිමි ළමුන් ද ස්වේච්ඡා ළමා නිවාස තුළට ඇතුළත් කර ඇති බව යි. මෙසේ සැකකරුවන්/වරදකරුවන් වන ළමුන් සාමාන්‍ය ළමුන් සමඟ එකට නවාතැන් ගැනීමට සැලැස්වීම කිසිසේත්ම අනුමත කළ නොහැකි තත්ත්වයක් වන අතර මෙය විවිධ ප්‍රායෝගික ගැටලු ඇතිවීමට ද හේතු විය හැකිය.

වගුව 3.2 ආයතනයේ ස්වභාවය හා දිස්ත්‍රික්කය අනුව ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන සංඛ්‍යාව

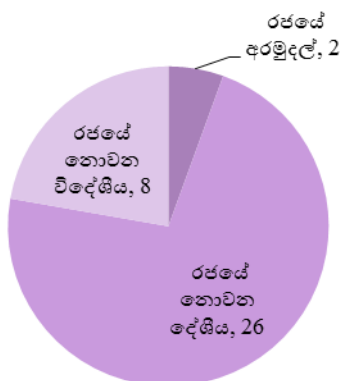
ආයතනයේ ස්වභාවය	එකතුව	කුරුණෑගල	පුත්තලම
ළමයින් හා යෞවනයන් පිළිබඳ ආඥා පනත මගින් ක්‍රියාත්මක රජයේ ආයතනය	1	1	-
අනන්දරු නිවාස ආඥාපනත මගින් ක්‍රියාත්මක රජයේ ආයතනය	1	1	-
අනන්දරු නිවාස ආඥා පනත මගින් ලියාපදිංචි ස්වේච්ඡා සංවිධානයක් මගින් පාලනය වන ආයතනය	33	17	16
මෙතෙක් ලියාපදිංචිය ලබා නොගත්, ස්වේච්ඡා සංවිධානයක් මගින් පාලනය වන ආයතනය	1	-	1
එකතුව	36	19	17

ශ්‍රී ලංකාව තුළ ක්‍රියාත්මක වන සෑම ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථානයක්ම අනිවාර්යයෙන්ම රජයේ ලියාපදිංචි කළ යුතු වේ. වයඹ පළාත තුළ පිහිටි ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන අතරින් ආයතන 2 ක් (රජයේ භාරගැනීමේ ළමා නිවාසය, රැඳවුම් නිවාසය) පමණක් වයඹ පළාත් සභාව යටතේ පාලනය වන රජයේ ආයතන වන අතර ඒවා අතුරින් රජයේ භාරගැනීමේ ළමා නිවාසය අනන්දරු නිවාස ආඥාපනත මගින් ද, රැඳවුම් නිවාසය ළමයින් හා යෞවනයන් පිළිබඳ ආඥා පනත මගින් ද ලියාපදිංචි කර ඇත. පෞද්ගලික අංශය මගින් පවත්වාගෙන යන ස්වේච්ඡා ළමා නිවාස ක්‍රියාකාරීව පවත්වාගෙන යාම සඳහා වූ නියමයන් රජයේ සෘජු අධීක්ෂණය මත සිදු වන අතර වයඹ පළාත තුළ ක්‍රියාත්මක ස්වේච්ඡා ළමා නිවාස 34 අතරින් 33ක් ම අනන්දරු නිවාස ආඥා පනත මගින් රාජ්‍ය අංශය තුළ ලියාපදිංචි කර ඇත. සංගණන අවස්ථාව වන විට රජයේ ලියාපදිංචිය ලබා නොගත් එක් ආයතනයක් ද වයඹ පළාත තුළින් වාර්තා වී ඇත.

වගුව 3.3 ආයතන වර්ගය හා ආයතනය පවත්වාගෙන යාමට අරමුදල් ලැබෙන ප්‍රධාන මූලාශ්‍රය අනුව ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන සංඛ්‍යාව

ආයතන වර්ගය	එකතුව	රජයේ අරමුදල්	රජයේ නොවන දේශීය	රජයේ නොවන විදේශීය
රැඳවුම් නිවාසය	1	1	-	-
රජයේ භාරගැනීමේ ළමා නිවාසය	1	1	-	-
ස්වේච්ඡා ළමා නිවාසය	34	-	26	8
එකතුව	36	2	26	8

රූප සටහන 3.2
ආයතනය පවත්වාගෙන යාමට අරමුදල් ලැබෙන ප්‍රධාන මූලාශ්‍රය අනුව ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන සංඛ්‍යාව

වයඹ පළාත තුළ ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන පවත්වාගෙන යාම සඳහා අරමුදල් ලැබෙන ප්‍රධාන මූලාශ්‍රය සැලකීමේදී රාජ්‍ය අංශය මගින් ක්‍රියාත්මක වන රැඳවුම් නිවාසය හා රජයේ භාර ගැනීමේ ළමා නිවාසය රාජ්‍ය අරමුදල්වලින් පවත්වාගෙන යනු ලබන අතර පෞද්ගලික අංශය / ස්වේච්ඡා සංවිධාන මගින් ක්‍රියාත්මක වන ස්වේච්ඡා ළමා නිවාස ප්‍රධාන වශයෙන්ම රජයේ නොවන දේශීය/ විදේශීය අරමුදල්වලින් පවත්වාගෙන යනු ලැබේ. ස්වේච්ඡා ළමා නිවාස අතරින් 76% කට පමණ ප්‍රධාන වශයෙන්ම අරමුදල් ලැබෙන්නේ රජයේ නොවන දේශීය මූලාශ්‍රවලිනි.

3.2 ළමුන් සඳහා ලබා දෙන පහසුකම් හා සේවාවන්

ආයතනගත ළමුන් වෙනුවෙන් ආයතනය මගින් ඔවුන්ගේ අධ්‍යාපන අයිතිය තහවුරු කළ යුතු බව ද, සෞඛ්‍යය පහසුකම් ලබා දිය යුතු බව ද, ආයතන පරිශ්‍රය තුළ ළමයින් වෙනුවෙන් නිදන කාමර, වැසිකිළි හා නාන කාමර, ආලීන්දය, අධ්‍යාපන කටයුතු සඳහා වෙන් කරන ලද ප්‍රදේශයක්, එළි මහන් ක්‍රීඩා පිටියක්, ගෙලයනක්, කෑම කාමරය, මුළුතැන්ගෙය යනාදී පහසුකම් ළමුන් සංඛ්‍යාවට

ප්‍රමාණවත් වන සේ ලබා දිය යුතු බවද ළමා රැකවරණ ආයතන සඳහා වන ප්‍රමිතීන්හි සඳහන් වේ. ඒ අනුව ආයතනගත ළමුන් වෙනුවෙන් ආයතන මගින් ලබා දෙන අධ්‍යාපන, සෞඛ්‍ය හා අනෙකුත් සේවාවන් පිළිබඳ තොරතුරු සංක්ෂිප්තව ඉදිරිපත් කිරීමත්, ළමයින්ට ඔවුන්ගේ එදිනෙදා කටයුතු අපහසුවකින් තොරව කරගෙන යාම සඳහා අවශ්‍ය පහසුකම් සැපයීම ආයතන මගින් සිදු කරන ආකාරය පිළිබඳව තොරතුරු ඉදිරිපත් කිරීමත් මෙම කොටස යටතේ සිදු කෙරේ.

වගුව 3.4 ළමුන් සඳහා අධ්‍යාපනය හා සම්බන්ධ සේවාවන් සැපයීම අනුව ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන

පහසුකම/ සේවාව	ආයතන සංඛ්‍යාව	%
පාසල් යායුතු වයසේ පසුවන එහෙත් පාසල් නොයන ළමයින් සඳහා නොවිධිමත් අධ්‍යාපන පහසුකම් සැපයීම		
ආයතනය තුළ මෙන් ම ආයතනයෙන් පරිබාහිර ස්ථානවල දී ද පහසුකම් සපයයි	1	2.8
ආයතනය තුළ පමණක් පහසුකම් සපයයි	6	16.7
පහසුකම් සපයන්නේ නැත	11	30.6
එවැනි ළමයින් නැත	18	50.0
පාසල් යන ළමයින් පාසල් අධ්‍යාපනයට අමතර ව පාසල් විෂය නිර්දේශයට සමගාමී අමතර පංති සඳහා සහභාගීවීම		
ආයතනය තුළ මෙන් ම ආයතනයෙන් පරිබාහිර ස්ථානවල දී ද සහභාගී වෙයි	13	36.1
ආයතනය තුළ පමණක් සහභාගී වෙයි	18	50.0
ආයතනයෙන් පරිබාහිර ස්ථානවල පමණක් සහභාගී වෙයි	1	2.8
සහභාගී වන්නේ නැත	3	8.3
ආයතනය තුළ පාසල් යන ළමයින් නැත	1	2.8
ළමයින් වෘත්තීය පුහුණු පාඨමාලා සඳහා සහභාගීවීම		
ආයතනය තුළ මෙන් ම ආයතනයෙන් පරිබාහිර ස්ථානවල දී ද සහභාගී වෙයි	2	5.6
ආයතනය තුළ පමණක්	3	8.3
ආයතනයෙන් පරිබාහිර ස්ථානවල පමණක්	2	5.6
සහභාගී වන්නේ නැත	25	69.4
ආයතනය තුළ වෘත්තීය පුහුණුව ලබා දීමට සුදුසු වයසේ පසුවන ළමයින් නැත	4	11.1
එකතුව	36	100

ළමයෙකු ආයතනගත කළ ද එය ළමයාගේ අධ්‍යාපන කටයුතු අඛණ්ඩව කරගෙන යාමට බාධාවක් නොවිය යුතුය. යම් ආකාරයකින් ආයතනගත කිරීම ළමයාගේ අධ්‍යාපන කටයුතු කෙරෙහි යම් බලපෑමක් ඇති කරන්නේ නම් එමගින් ළමයාගේ අධ්‍යාපන අයිතිය උල්ලංඝනය වනවා පමණක් නොව සමාජීය වශයෙන් ඉතා අහිතකර බලපෑමක් ඇති විය හැකිය. එම නිසා ආයතනගත කරන ළමුන් වෙනුවෙන් විධිමත් පාසල් අධ්‍යාපනය අඛණ්ඩව ලබාදීම, පාසල් නොයන ළමුන් සඳහා නොවිධිමත් අධ්‍යාපන අවස්ථා ලබාදීම මෙන්ම

වෘත්තීය අධ්‍යාපන අවස්ථා ලබාදීම ද අඛණ්ඩව සිදු කිරීම වැදගත් වේ.

වයඹ පළාත තුළ පාසල් යා යුතු වයසේ පසු වන එහෙත් පාසල් නොයන ළමුන් සිටින ආයතන 18ක් වාර්තා වී ඇත. එම ආයතන අතරින් ආයතන 7ක පමණක් සිටින ළමයින් සඳහා ආයතනය තුළ හෝ ආයතනයෙන් පරිබාහිර ස්ථානයක නොවිධිමත් අධ්‍යාපන පහසුකම් සපයනු ලබන අතර ආයතන 11 ක සිටින ළමයින් සඳහා නොවිධිමත් අධ්‍යාපන පහසුකමක් සැපයීමක් සිදු නොකරන බව වාර්තා වී ඇත.

පාසල් යන ළමුන්ට පාසල් අධ්‍යාපනයට සමගාමීව අමතර පන්ති සඳහා සහභාගීවීමට අවස්ථාවක් ලබා දීම තුළින් ඔවුන්ගේ විෂය දැනුම වර්ධනය කරගැනීමට අවස්ථාවක් සැලසෙනු ඇත. වයඹ පළාත තුළ පිහිටි ආයතන අතරින් ආයතන 32ක සිටින ළමයින් ආයතනය තුළ සහ/ හෝ ආයතනයෙන් පරිබාහිර ස්ථානවල පාසල් විෂය නිර්දේශයට සමගාමීව පවත්වනු ලබන අමතර පංති සඳහා ද සහභාගී කරවනු ලැබේ. ආයතනගතකර සිටින ළමයින් සඳහා අධ්‍යාපනය ලබා දීම ගැන සැලකීමේදී මෙය ඉතා සාධනීය තත්ත්වයක් ලෙස හඳුනාගත හැකිය. අමතර අධ්‍යාපන පහසුකම් ලබා නොදෙන ආයතන 3ක් වාර්තා වී ඇති අතර එම ආයතනවල සිටින ළමුන් සඳහාද මේ සඳහා සුදුසු ක්‍රමවේදයක් හඳුන්වාදීම කාලෝචිත බව පෙනී යයි.

ආයතනගත කර සිටින ළමුන්ට කිසියම් වෘත්තීයක නිරත වීම සඳහා අවශ්‍ය මූලික පුහුණුව ලබා දී තිබීම ඉතා වැදගත් වේ. වයඹ පළාත තුළ අවුරුදු 16 හෝ ඊට වැඩි ළමුන් සිටින ආයතන 32ක් වාර්තා වී ඇති අතර ඒ අතරින් වෘත්තීය අධ්‍යාපනය ලබා දීම සිදු කරනු ලබන්නේ ආයතන 7ක සිටින ළමුන් සඳහා පමණක් බව වාර්තා වී ඇත. ආයතන 25ක, එනම් වෘත්තීය අධ්‍යාපනය ලබා දීමට සුදුසු වයසේ පසුවන ළමයින් සිටින ආයතන වලින් 78% පමණ සිටින ළමුන් සඳහා වෘත්තීය අධ්‍යාපන අවස්ථා ලබා දීම කෙරෙහි අවධානය යොමු කිරීමක් දක්නට නොලැබේ.

විධිමත් නොවිධිමත් අධ්‍යාපනය සහ වෘත්තීය පුහුණුව තුළින් ළමයකු තුළ අධ්‍යාපන සහ වෘත්තීය කුසලතා සංවර්ධනය කිරීමත්, පොතපත පරිශීලනය සඳහා අවස්ථාව සලසා දීම තුළින් චින්තන ශක්තිය වර්ධනය කිරීමත් කළ හැකි වේ. විශේෂයෙන් ආයතනගත ළමයින් සඳහා පොතපත /පත්තර සැපයීම තුළින් ළමයින්ට සිය විවේක කාලය ඵලදායීව සිය දැනුම වර්ධනය සඳහා යොදවා ගත හැකි වේ. එම නිසා ළමුන් වෙනුවෙන් පුවත්පත්/ සභරා මිල දී ගැනීම හා පුස්තකාල පහසුකම් ලබා දීම ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන මගින් සිදු කළ යුතුම කාර්යයන් ලෙස පෙන්වා දිය හැකි ය.

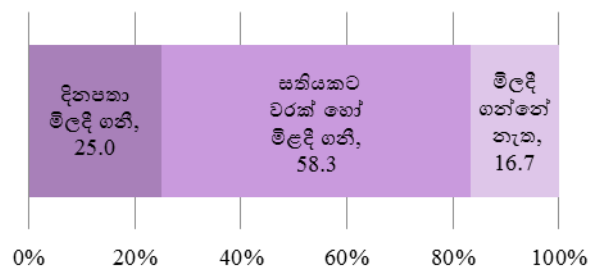
වයඹ පළාත තුළ පිහිටි ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන ළමුන්ගේ පරිශීලනය වෙනුවෙන් පුවත්පත් සභරා මිල දී ගැනීම පිළිබඳව විමසා බැලීමේදී මුළු ආයතන වලින් 83% පමණ අවම වශයෙන් සතියකට වරක් හෝ පුවත්පත්/ සභරා මිල දී ගන්නා බව වාර්තා වී ඇත. ආයතන 6ක් කිසියෙක් පුවත්පත් /සභරා මිල දී ගනු නොලබන බව වාර්තා වී ඇත. මෙම ආයතන 6 අතරින් එක් ආයතනයක රඳවා සිටින්නේ අවුරුදු 5ට අඩු ළමයින් පමණි. එසේ වුව ද වයස අවුරුදු 5ට වැඩි ළමුන් රඳවා ඇති ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන අතරින් 14% ක පමණ පුවත්පත්/ සභරා මිල දී ගැනීමක් සිදු නොවීම කිසියෙක් යහපත් තත්ත්වයක් නොවේ. ළමුන්ගේ වයස් මට්ටමට සුදුසු වන පරිදි එදිනෙදා ලෝකයේ වෙනස්වීම ග්‍රහණය කරදීම සඳහාත්, අධ්‍යාපන කටයුතුවලට අත්වැල් සැපයීම සඳහාත් සෑම ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථානයක්ම ළමයින් වෙනුවෙන් පුවත්පත්/ සභරා මිල දී ගැනීම ඉතා වැදගත් වේ.

වගුව 3.5 ආයතන වර්ගය හා ළමුන්ගේ පරිශීලනය සඳහා පුවත්පත් සහ සභරා මිල දී ගැනීම අනුව ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන සංඛ්‍යාව

ආයතන වර්ගය	එකතුව	දිනපතා මිල දී ගනී	සතියකට වරක් හෝ මිල දී ගනී	මිල දී ගන්නේ නැත
රැදවුම් නිවාසය	1	1	-	-
රජයේ භාරගැනීමේ ළමා නිවාසය	1	-	-	1
ස්වේච්ඡා ළමා නිවාසය	34	8	21	5
එකතුව	36	9	21	6

රූප සටහන 3.3

ළමයින්ගේ පරිශීලනය සඳහා පුවත්පත් සහ සභරා මිල දී ගැනීම අනුව ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථානවල ප්‍රතිශත ව්‍යාප්තිය

මූලාශ්‍රය:

ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව, ශ්‍රී ලංකාව

වගුව 3.6 ආයතන වර්ගය හා ළමුන් සඳහා ආයතනය තුළ පුස්තකාල පහසුකම් ලබා දී තිබීම අනුව ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන සංඛ්‍යාව

ආයතන වර්ගය	එකතුව	ආයතනය තුළ පුස්තකාල පහසුකම් ලබා දී ඇත	ආයතනය තුළ පුස්තකාල පහසුකම් ලබා දී නැත
රැඳවුම් නිවාසය	1	1	-
රජයේ භාරගැනීමේ ළමා නිවාසය	1	-	1
ස්වේච්ඡා ළමා නිවාසය	34	33	1
එකතුව	36	34	2

ආයතනගත ළමයින් වෙනුවෙන් ආයතනය තුළ පුස්තකාල පහසුකම් ලබාදීම (විධිමත් පොත් එකතුවක් පවත්වාගෙන යාම) සලකා බැලීමේදී වයඹ පළාත තුළ පිහිටි ආයතන අතරින් ආයතන 34ක් තුළ ළමයින් වෙනුවෙන් මෙම පහසුකම් සලසා ඇති බව පෙනී යයි. පළාත තුළ අවුරුදු 5 හෝ ඊට අඩු ළමයින්

පමණක් රඳවා සිටින එක් ආයතනයක් වාර්තා වී ඇති අතර එම ආයතන සඳහා විධිමත් පුස්තකාලමය පොත් එකතුවක් අවශ්‍ය නොවේ යැයි උපකල්පනය කළ විට අනෙකුත් ආයතන අතරින් එක් ආයතනයක් තුළ මෙම පහසුකම් ලබා දී නොමැති බව දක්නට ලැබේ. මෙම ආයතනයේ ද පුස්තකාල පහසුකම් සැපයීම සඳහා අවශ්‍ය පියවර ගත යුතු යැයි යෝජනා කෙරේ.

ළමා රැකවණ මධ්‍යස්ථාන තුළ ළමයින්ගේ සෞඛ්‍ය අවශ්‍යතා සම්පූර්ණ කිරීම ඉහළ අවධානයකින් සිදුකළ යුතු නවත් වැදගත් සේවාවකි. විශේෂයෙන් ම බොහෝ විට තමුන්ගේ සමීප සමාජයෙන් වෙන් වී පොදු නීති රීති පද්ධතියකින් ආවරණය වූ සමූහ වාසස්ථානයක ජීවත්වන ළමාල පිරිසක් සඳහා කායික සහ මානසික සෞඛ්‍ය යන අංශ දෙකම ආවරණය වන පරිදි සෞඛ්‍ය පහසුකම් සැපයීම සිදු කළ යුතු ය. ශ්‍රී ලංකාවේ ළමා රැකවණ මධ්‍යස්ථාන සඳහා වන ප්‍රමිතීන්හි සඳහන් වන ආකාරයට ළමයින්ගේ වෛද්‍ය අවශ්‍යතාවන් ආයතනයට පැමිණ පරීක්ෂා කිරීමටත්, වෛද්‍ය මධ්‍යස්ථානයකට ළමයින් කැඳවාගෙන ගොස් ප්‍රතිකාර ලබා ගැනීමටත් හැකි වන පරිදි ආයතනයේ පරිපාලනය විසින් සෞඛ්‍ය දෙපාර්තමේන්තුවේ හෝ පුද්ගලික වෛද්‍යවරයකු සමඟ සාකච්ඡා කොට අවශ්‍ය විධිවිධාන යෙදිය යුතුව ඇත.

වගුව 3.7 ළමුන් සඳහා සෞඛ්‍ය පහසුකම් සැපයීම අනුව ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන සංඛ්‍යාව

පහසුකම/ සේවාව	ආයතන සංඛ්‍යාව	%
ළමයින් සඳහා සෞඛ්‍ය පහසුකම් සැපයීම		
ආයතනය තුළ මෙන් ම ආයතනයෙන් පරිබාහිර ස්ථානවල දී ද සුදුසුකම් ලත් වෛද්‍යවරයෙකු/ වෛද්‍යවරුන් විසින් සිදු කරයි	11	30.6
ආයතනයෙන් පරිබාහිර ස්ථානවල පමණක් සුදුසුකම් ලත් වෛද්‍යවරයෙකු/ වෛද්‍යවරුන් විසින් සිදු කරයි	25	69.4
ළමයින් උපදේශන (counseling) වැඩසටහන් සඳහා සහභාගී කරවීම		
ආයතනය තුළ මෙන් ම ආයතනයෙන් පරිබාහිර ස්ථානවල දී ද සහභාගී කරවයි	14	38.9
ආයතනය තුළ පමණක් සහභාගී කරවයි	13	36.1
සහභාගී කරවන්නේ නැත	9	25.0
එකතුව	36	100

ආයතනගත ළමුන් වෙත සපයනු ලබන සෞඛ්‍ය පහසුකම් පිළිබඳ ලබා ගත් තොරතුරු අනුව වයඹ පළාත තුළ පිහිටි ආයතන 100%ක්ම යම් ක්‍රමවේදයක් ඔස්සේ එම පහසුකම් ලබා දීමට කටයුතු කර ඇති බව පැහැදිලි වේ. එනම් ආයතනයෙන් බාහිර ව පමණක් වෛද්‍ය පහසුකම් සැපයීම ආයතන 25ක් මගින් සිදු කරනු ලබන අතර ආයතනය තුළ සහ අවශ්‍යතාවය මත ඉන් පරිබාහිර ව වෛද්‍ය පහසුකම් සැපයීම ආයතන 11 මගින් සිදු කරයි.

ළමයින්ගේ මානසික සෞඛ්‍ය සඳහා වැදගත්වන උපදේශන වැඩසටහන් සඳහා ළමයින් යොමු කිරීම

සලකා බැලූ විට මුළු ආයතන සංඛ්‍යාවෙන් 2/3ක පමණ සිටින ළමයින් සඳහා ආයතනය තුළ, ආයතනයෙන් පරිබාහිරව හෝ මෙම ක්‍රම දෙකටම හෝ උපදේශනය සඳහා ළමයින් යොමු කරන බව වාර්තා වී ඇත. එසේ වුවද ආයතන 9ක ළමුන් උපදේශන වැඩසටහන් සඳහා යොමු කිරීම සිදු නොවන බව වාර්තා වී ඇත. රජයේ භාරගැනීමේ ළමා නිවාසය හා අවුරුදු 5ට අඩු ළමයින් පමණක් රඳවා සිටින ආයතන හැරුණු විට සෑම ආයතනවල ජීවත්වන ළමුන් සඳහා කාලසටහන්ගත උපදේශන සැලැස්මක් පවත්වා ගැනීම අවශ්‍යතාවයක් බව පෙනී යයි.

වයඹ පළාත තුළ පිහිටි ලමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන තුළ ළමයින්ගේ පොදු කටයුතු වෙනුවෙන් ඉඩ පහසුකම් වෙන් කර ඇති ආකාරය පිළිබඳව තොරතුරු වගුව 3.8 මගින් ඉදිරිපත් කර ඇත.

වගුව 3.8 ළමුන්ගේ පරිශීලනය / ක්‍රියාකාරකම් සඳහා විශේෂ ස්ථාන වෙන් කර ඇති ලමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන සංඛ්‍යාව

ස්ථානය	ආයතන සංඛ්‍යාව	%
ළමයින්ගේ අධ්‍යාපන කටයුතු සඳහා (දේශන ශාලා, පංති කාමර, පුස්තකාල වැනි) කාමර වෙන් කර ඇති	35	97.2
ශරීර සුවතා/ ව්‍යායාම කටයුතු සඳහා කාමර වෙන් කර ඇති	8	22.2
ළමයින් සඳහා ගෘහස්ථ ක්‍රීඩා පහසුකම් සපයා ඇති	4	11.1
ළමයින් සඳහා එළිමහන් ක්‍රීඩා පිටියක් සපයා ඇති	16	44.4
කුඩා ළමයින්ගේ විනෝදාස්වාදය/ ක්‍රියාකාරකම් සඳහා ක්‍රීඩා පහසුකම් සහිත එළිමහන් උද්‍යානයක්/ උද්‍යාන ඇති	21	58.3
මුළු ආයතන සංඛ්‍යාව	36	-

සටහන: සෑම ආයතනයක් සඳහා එක් එක් ස්ථානය වෙන් වෙන්ව සලකන බැවින් ආයතන සංඛ්‍යාවේ එකතුව මුළු ආයතන සංඛ්‍යාවට සමාන නොවේ.

වගුව 3.8 අනුව වයඹ පළාත තුළ ඇති ලමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන අතරින් රජයේ භාරගැනීමේ ලමා නිවාසය හැර අනෙකුත් සියලුම ආයතන තුළ අධ්‍යාපන කටයුතු සඳහා වෙන් කළ ස්ථානයක් / ස්ථාන පවත්වාගෙන යනු ලබන බව වාර්තා වීම ඉතා යහපත් තත්ත්වයක් ලෙස සඳහන් කළ හැකිය. ළමයින් සඳහා ක්‍රීඩා හා ව්‍යායාම කටයුතු වෙනුවෙන් පහසුකම් සැපයීම පිළිබඳව සලකා බැලීමේදී එය සතුටුදායක තත්ත්වයක් නොවන බව ලැබී ඇති දත්ත අනුව පැහැදිලි වේ. ආයතනවලින් අඩකට වඩා වැඩි සංඛ්‍යාවක ළමයින්ගේ ක්‍රීඩා කටයුතු / ක්‍රියාකාරකම් වෙනුවෙන් එළිමහන් ක්‍රීඩා පිටියක් නොමැති බව වාර්තා කර ඇත. ආයතන පරිශ්‍රය තුළ ක්‍රීඩා පිටියක් නොමැති අවස්ථාවන්හිදී පිටස්තරව ඇති පොදු හෝ පාසල් ක්‍රීඩාංගණයක් ප්‍රයෝජනයට ගැනීමට විධිවිධාන සලසා තිබීම මෙහිදී වැදගත් වේ.

ළමයින්ගේ කායික හා මානසික ක්‍රියාකාරිත්වය යහපත් මට්ටමකින් පවත්වාගෙන යාම සඳහා හොඳ නින්දක් ලැබීම අත්‍යවශ්‍ය සාධකයක් වේ. ඒ සඳහා ලමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථානයක සෑම ළමයෙක් සඳහාම එම ළමයාගේ වයස අනුව ඇඳක් හෝ තොට්ල්ලක් සහ සෑම ඇඳකටම මදුරු දැලක් ලබා දී තිබිය යුතු බව ලමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථානය සඳහා වන ප්‍රමිතීන්හි ද සඳහන් ව ඇත.

වගුව 3.9 අනුව බලන විට වයඹ පළාතේ ලමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන 36 අතරින් 35ක් තුළ සෑම ළමයෙක් වෙනුවෙන්ම ඇඳක් වෙන් කර ඇති බව වාර්තා වීම සාධනීය තත්ත්වයක් වන අතර එක් ආයතනයක පමණක් ළමයින් සංඛ්‍යාවට ප්‍රමාණවත් වන සේ ඇඳන් සංඛ්‍යාවක් නොමැති බව වාර්තා කර ඇත.

වගුව 3.9 ළමුන් සඳහා වෙන් කර ඇති ඇඳන් සංඛ්‍යාවේ ප්‍රමාණවත්භාවය අනුව ලමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන

ඇඳන් සංඛ්‍යාව ප්‍රමාණවත්භාවය	වෙන් කළ ඇඳන්	
	සංඛ්‍යාව	%
සෑම ළමයෙක් සඳහාම ඇඳක් වෙන් කර ඇත	35	97.2
ළමයින් සඳහා ප්‍රමාණවත් ඇඳන් සංඛ්‍යාවක් නැත	1	2.8
එකතුව	36	100

අනාථ, අත්හල, අසරණ ළමයෙකු වීම නිසා හෝ ලමා චින්දිතයකු, සැකකරුවෙකු, වරදකරුවෙකු වශයෙන් හෝ වෙනත් හේතුවක් මත ආයතනගත වන ළමුන්ගේ යහපැවැත්ම වෙනුවෙන් කටයුතු කර ඔවුන් සමාජගත කිරීමේ වගකීම එකී ආයතන විසින් දරනු ලබන අතර රඳවා ගන්නා ළමුන් සඳහා යෝග්‍ය පරිසරයක් ආයතනය තුළ පැවතීම ඒ සඳහා අවශ්‍යයෙන් ම විය යුත්තක් වේ. ඒ අනුව යම් හෙයකින් ආයතනයක ඇති පහසුකම් ඉක්මවා අමතර ළමුන් ආයතනය තුළ නේවාසික කිරීමට සිදුවුවහොත් එය ඔවුන්ගේ මූලික සුභසාධන අවශ්‍යතා සම්බන්ධයෙන් ගැටළුවකි. ඒ නිසා මෙම සංගණනයේ දී අතිරික්ත ළමුන් සංඛ්‍යාවක් රඳවා සිටින ආයතන හඳුනාගැනීමට අවශ්‍ය තොරතුරු රැස් කළ අතර වගුව 3.10 මගින් එම තොරතුරු ඉදිරිපත් කර ඇත.

වගුව 3.10 අතිරික්ත ළමුන් සංඛ්‍යාවක් රඳවා සිටින ලමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන ආයතන වර්ගය අනුව

ආයතන වර්ගය	මුළු ආයතන සංඛ්‍යාව	අතිරික්ත ළමුන් සංඛ්‍යාවක් සිටින ආයතන	
		සංඛ්‍යාව	%
රැඳවුම් නිවාසය	1	1	100
රජයේ භාරගැනීමේ ලමා නිවාසය	1	-	-
ස්වේච්ඡා ලමා නිවාසය	34	1	2.9
එකතුව	36	2	5.6

ඉහත වගුව අනුව පෙනී යන්නේ මෙම පළාතේ ලමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන 36 අතරින් රැඳවුම් නිවාසය සහ එක් ස්වේච්ඡා ලමා නිවාසයක් තුළ සංගණනය පවත්වන අවස්ථාව වන විට අතිරික්ත ළමුන් සංඛ්‍යාවක් වාර්තා වී ඇති බවයි. එම නිසා මේ පිළිබඳව අවධානය යොමු කර මෙම ආයතන තුළ ළමයින් සඳහා ප්‍රමාණවත් ඉඩ පහසුකම් ලබා දීම වෙනුවෙන් සුදුසු වැඩපිළිවෙලක් ක්‍රියාත්මක කළ යුතු වේ.

ආයතනගත ළමයින් සඳහා වැසිකිළි පහසුකම් සැපයීමේදී නිර්දේශය වන්නේ උපරිම වශයෙන් ළමයින් 8 දෙනෙකු සඳහා එක් වැසිකිළියක්වත් වන සේ ආයතනය තුළ වැසිකිළි පහසුකම් ලබා දිය යුතු බවයි. ආයතනගත ළමුන් සඳහා වැසිකිළි පහසුකම් සපයා දී ඇති ආකාරය වගුව 3.11 මගින් ඉදිරිපත් කර ඇත.

වගුව 3.11 ළමුන් සඳහා වෙන් කරන ලද වැසිකිළිවල ප්‍රමාණවත්භාවය අනුව ලමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන

වැසිකිළිවල ප්‍රමාණවත්භාවය	ආයතන සංඛ්‍යාව	%
එක් ළමයෙක් සඳහා එක් වැසිකිළියක් බැගින් ඇත	-	-
ළමයින් දෙදෙනෙක් සඳහා එක් වැසිකිළියක් බැගින් ඇත	5	14
ළමයින් 3 - 4 සඳහා එක් වැසිකිළියක් බැගින් ඇත	16	44
ළමයින් 5 - 6 සඳහා එක් වැසිකිළියක් බැගින් ඇත	13	36
ළමයින් 7 - 8 සඳහා එක් වැසිකිළියක් බැගින් ඇත	2	6
එකතුව	36	100

ළමයින් සඳහා වැසිකිළි පහසුකම් සැපයීම සලකා බැලූ විට පෙනී යන්නේ සමස්තයක් වශයෙන් වයඹ පළාතේ ආයතන තුළ වැසිකිළි පහසුකම් සැපයීම ප්‍රශස්ථ මට්ටමකින් පවත්වාගෙන යන බවයි.

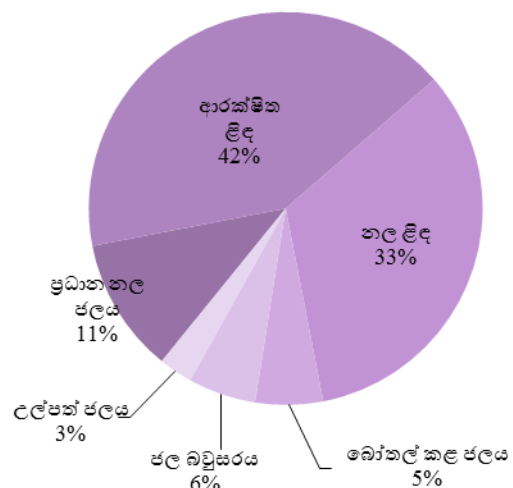
ළමයින්ගේ සෞඛ්‍ය සම්පන්න පැවැත්මක් වෙනුවෙන් ජල පහසුකම් සපයා ගැනීමේ දී අවධානය යොමු කර ඇති ආකාරය පිළිබඳ දළ අදහසක් ලබා ගැනීමට අවශ්‍ය තොරතුරු ද සංගණනය මගින් රැස් කරන ලදී.

වගුව 3.12 බීමට ජලය ලබා ගන්නා ප්‍රධාන මාර්ගය අනුව ලමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන

බීමට ජලය ලබා ගන්නා ප්‍රධාන මාර්ගය	ආයතන සංඛ්‍යාව	%
ප්‍රධාන නල ජලය	4	11.1
ආරක්ෂිත ලීඳ	15	41.7
නල ලීඳ	12	33.3
බෝතල් කළ ජලය	2	5.6
ජල බවුසරය	2	5.6
උල්පත් ජලය	1	2.8
එකතුව	36	100

රූප සටහන 3.4

බීමට ජලය ලබා ගන්නා ප්‍රධාන මාර්ගය අනුව ලමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන

මූලාශ්‍රය: ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව, ශ්‍රී ලංකාව DCS

පළාත තුළ ඇති ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන 36 අතරින් 19ක් සඳහා ප්‍රධාන නල ජලය හෝ ආරක්ෂිත ළිඳ මාර්ගයෙන් ජල පහසුකම් ලබා ගෙන ඇති බව වාර්තා වී ඇත. එක් ආයතනයක් උල්පත් ජලය බීමට ලබා දෙන බව වාර්තා කර තිබීම කඩිනමින් අවධානය යොමු කළ යුතු ගැටලුවක් ලෙස හඳුනාගත හැකිය.

3.3 ආයතනික වත්කම්

ප්‍රධාන වශයෙන් ළමයින්ගේ සුභසාධනය සඳහා ප්‍රයෝජනවත් වන ආයතනය සතු මෝටර් වාහන හිමිකාරිත්වය හා ඉඩම් අයිතිය පිළිබඳ තොරතුරු ආයතනික වත්කම් යටතේ රැස් කරන ලදී.

ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන සතුව මෝටර් වාහන හිමිකාරිත්වයක් පැවතීම ළමයින්ගේ සුභසාධනය සඳහා ධනාත්මකව බලපායි. එසේම ආයතනගත ළමයින් සඳහා සුරක්ෂිතව ප්‍රවාහන පහසුකම් සැපයීමේ අවස්ථාව ලැබීම තුළින් ආයතනයෙන් පිටතදී ළමයින්ගේ ආරක්ෂාව තහවුරු කර ගැනීමට මහඟු අවස්ථාවක් සැලසේ. වගුව 3.13 මගින් වයඹ පළාතේ ඇති ආයතන සතු මෝටර් වාහන හිමිකාරිත්වය පිළිබඳ තොරතුරු ඉදිරිපත් කර ඇත.

වගුව 3.13 මෝටර් වාහන හිමිකාරිත්වය අනුව ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන

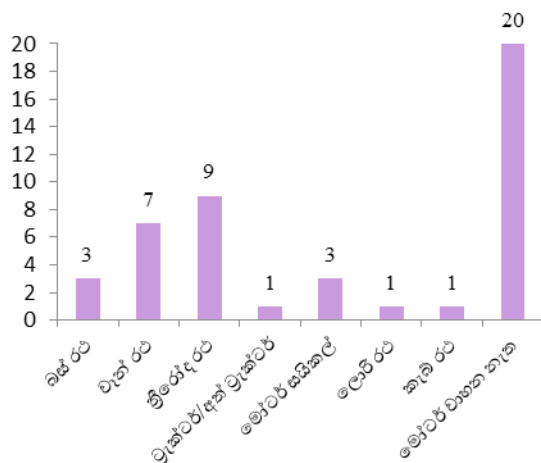
මෝටර් වාහන වර්ගය	ආයතන සංඛ්‍යාව	%
බස් රථ	3	8.3
වෑන් රථ	7	19.4
ත්‍රීරෝද රථ	9	25.0
ට්‍රැක්ටර්/අත්	1	2.8
මෝටර් සයිකල්	3	8.3
ලොරි රථ	1	2.8
කැබ් රථ	1	2.8
මෝටර් වාහන නැත	20	55.6
මුළු ආයතන සංඛ්‍යාව	36	-

සටහන: ඇතැම් ආයතනවල වර්ග කිහිපයක වාහන ඇති බැවින් ආයතන සංඛ්‍යාවේ එකතුව මුළු ආයතන සංඛ්‍යාවට සමාන නොවේ.

වයඹ පළාත තුළ පිහිටි ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන අතරින් 56% (20) කට පමණ මෝටර් වාහන හිමිකාරිත්වයක් නොමැති බව වාර්තා වීම සලකා බැලිය යුතු කරුණක් වේ. ඉතිරි ආයතන 16 සඳහා අවම වශයෙන් එක් වාහනයක් හෝ ඇති අතර, වාහන 2 ක් පමණක් ඇති ආයතන 5ක් ද වාහන 3 ක් හෝ ඊට වැඩි සංඛ්‍යාවක් ඇති ආයතන 2ක් ද ඒ අතර වේ. එසේම වාහන 1 ක් පමණක් ඇති ආයතන 9ක් ඇති අතර ඒ අතරින් ආයතන 8ක් තුළ ඇත්තේ වෑන් රථයක් හෝ ත්‍රීරෝද රථයකි.

රූප සටහන 3.5

මෝටර් වාහන හිමිකාරිත්වය අනුව ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන සංඛ්‍යාව

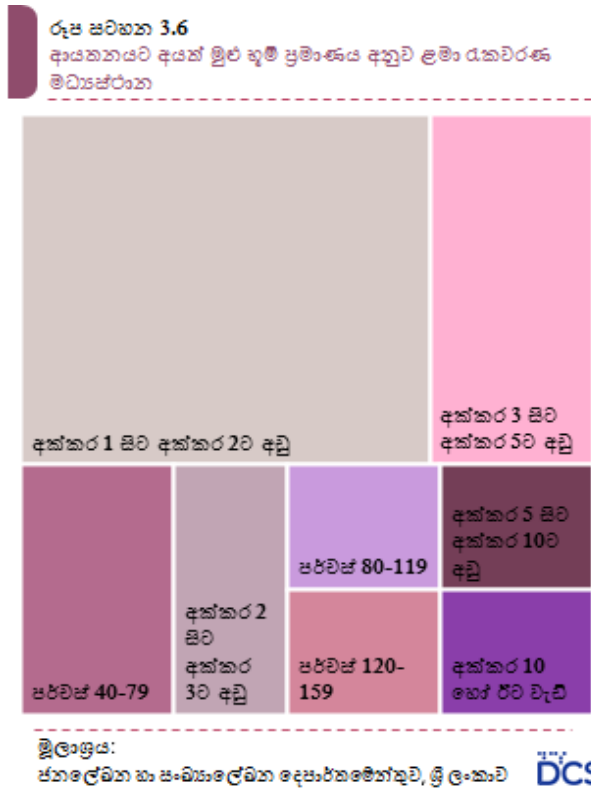
මූලාශ්‍රය:

ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව, ශ්‍රී ලංකාව DCS

ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථානවලට අයත් භූමි ප්‍රමාණය කොපමණද යන්න විමසා බැලීම සඳහා අවශ්‍ය තොරතුරුද මෙම සංගණනයේදී රැස් කරන ලදී.

වගුව 3.14 ආයතනයට අයත් මුළු භූමි ප්‍රමාණය අනුව ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන

භූමි ප්‍රමාණය	ආයතන සංඛ්‍යාව	%
පර්චස් 40-79	4	11
පර්චස් 80-119	2	6
පර්චස් 120-159	2	6
අක්කර 1 සිට අක්කර 2ට අඩු	15	42
අක්කර 2 – සිට අක්කර 3ට අඩු	3	8
අක්කර 3 සිට අක්කර 5ට අඩු	6	17
අක්කර 5 සිට අක්කර 10ට අඩු	2	6
අක්කර 10ට වැඩි	2	6
එකතුව	36	100

වයඹ පළාත තුළ ඇති ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන සංඛ්‍යාව සලකා බැලීමේදී මුළු ආයතන සංඛ්‍යාවෙන් 3/4 කට වැඩි සංඛ්‍යාවක් අත්කර 1 හෝ ඊට වැඩි තුළු ප්‍රමාණයකට හිමිකම් කියන බව වාර්තා වී තිබීම සාධනීය තත්ත්වයක් ලෙස සඳහන් කළ හැකිය.

3.4 ආයතනික කමිටු රැස්වීම්

ආයතනගත ළමුන් පිළිබඳ සමාලෝචනය කිරීම ඒ ඒ ආයතනවල පිහිටුවා ඇති කමිටු හරහා සිදු කරනු ලබන්නකි. ස්ථාපන කමිටු (Placement Committees), බලපත්‍ර කමිටු (Warrant Committees), විෂය කමිටු (Case Committees) වශයෙන් එක් එක් ආයතන වර්ගයට අදාළ කමිටු අදාළ කාලසීමාව තුළ දී පැවැත්වීම ළමයා පිළිබඳ අවශ්‍ය තීන්දු තීරණ ගැනීම සඳහා ඉතා වැදගත් වේ. එම නිසා එක් එක් වර්ගයේ ආයතන මගින් අදාළ කමිටු රැස්වීම් පවත්වනු ලබන ආකාරය පිළිබඳ තොරතුරු මෙම සංගණනය මගින් එක් රැස් කරන ලදී.

වගුව 3.15 ආයතන වර්ගය හා ස්ථාපන කමිටු/ බලපත්‍ර කමිටු/ විෂය කමිටු රැස්වීම් පැවැත්වීම අනුව ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන

ආයතන වර්ගය	මුළු ආයතන සංඛ්‍යාව	කමිටු රැස්වීම් පවත්වනු ලබන ආයතන
රැඳවුම් නිවාසය	1	1
රජයේ භාරගැනීමේ ළමා නිවාසය	1	1
ස්වේච්ඡා ළමා නිවාසය	34	33
එකතුව	36	35

වගුව 3.16 2019 වර්ෂය තුළ පවත්වා ඇති ස්ථාපන කමිටු/ බලපත්‍ර කමිටු/ විෂය කමිටු රැස්වීම් සංඛ්‍යාව අනුව ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන

පවත්වන ලද රැස්වීම් සංඛ්‍යාව	ආයතන සංඛ්‍යාව	%
රැස්වීම් 1	3	8.6
රැස්වීම් 2	25	71.4
රැස්වීම් 3	3	8.6
රැස්වීම් 4	1	2.9
රැස්වීම් 5 හෝ ඊට වැඩි	3	8.6
එකතුව	35	100

කමිටු රැස්වීම් පැවැත්වීම පිළිබඳ රැස් කළ තොරතුරු අනුව ස්වේච්ඡා ළමා නිවාස 1 ක් හැර සියලුම ආයතනවල කමිටු රැස්වීම් වාර පැවැත්වෙන බව වාර්තා වී ඇති බව වගුව 3.15 මගින් පැහැදිලි වේ. කමිටු රැස්වීම් පැවැත්වීමේ අවශ්‍යතාවයක් පැන නොනගින රැඳවුම් නිවාස තුළ ද ප්‍රගති සමාලෝචනය කිරීමේ අරමුණෙන් හෝ රැස්වීම් පවත්වා ඇති බව වාර්තා වී ඇත. කමිටු රැස්වීම් පවත්වනු ලබන සියලුම ආයතනවල අවම වශයෙන් එක් කමිටු රැස්වීමක් හෝ 2019 වර්ෂය තුළ පවත්වා ඇති බව වගුව 3.16 අනුව පැහැදිලි වේ. කෙසේ වුව ද මෙම ආයතන තුළ කමිටු රැස්වීම් විධිමත් ව සිදු නොවන බවක් සංගණන දත්ත තුළ සමස්ථයක් ලෙස නිරීක්ෂණය වේ.

4. පරිච්ඡේදය

ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථානගත ළමුන් පිළිබඳ තොරතුරු

වයඹ පළාත තුළ පිහිටුවා ඇති ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන තුළ රැකවරණය ලබමින් සිටින ළමුන් පිළිබඳ විස්තරාත්මක තොරතුරු සංඛ්‍යාත්මකව ඉදිරිපත් කිරීම මෙම පරිච්ඡේදය මගින් සිදු කරනු ලැබේ. මෙහිදී ළමයා පිළිබඳ මූලික තොරතුරු, ළමයා ආයතනගත කිරීමට අදාළ තොරතුරු, අධ්‍යාපනය හා සෞඛ්‍ය පිළිබඳ තොරතුරු, දෙමාපියන් හා භාරකරුවන් පිළිබඳ තොරතුරු, සහෝදර සහෝදරියන් පිළිබඳ තොරතුරු හා සමාජගත කිරීමට අදාළ තොරතුරු විමසා බලනු ලැබේ.

4.1 ළමුන් පිළිබඳ මූලික තොරතුරු

ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන තුළ රැකවරණය ලබමින් සිටින ළමුන් සඳහා විකල්ප රැකවරණ ක්‍රම හඳුනාගැනීමේ අරමුණින් දත්ත එක්රැස් කිරීමේදී ළමයාගේ මූලික ප්‍රජාවේද්‍යාත්මක තොරතුරු සඳහා වැඩි ප්‍රමුඛතාවයක් හිමි වේ.

වගුව 4.1 දිස්ත්‍රික්කය, ආයතන වර්ගය හා ස්ත්‍රී/ පුරුෂ භාවය අනුව ආයතනගත ළමුන්

දිස්ත්‍රික්කය හා ආයතන වර්ගය	එකතුව		පුරුෂ		ස්ත්‍රී	
	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%
වයඹ පළාත	975	100	298	100	677	100
රැඳවුම් නිවාසය	71	7.3	-	-	71	10.5
රජයේ භාරගැනීමේ ළමා නිවාසය	28	2.9	11	3.7	17	2.5
ස්වේච්ඡා ළමා නිවාසය	876	89.8	287	96.3	589	87.0
කුරුණෑගල	493	100	195	100	298	100
රැඳවුම් නිවාසය	71	14.4	-	-	71	23.8
රජයේ භාරගැනීමේ ළමා නිවාසය	28	5.7	11	5.6	17	5.7
ස්වේච්ඡා ළමා නිවාසය	394	79.9	184	94.4	210	70.5
පුත්තලම	482	100	103	100	379	100
ස්වේච්ඡා ළමා නිවාසය	482	100	103	100	379	100

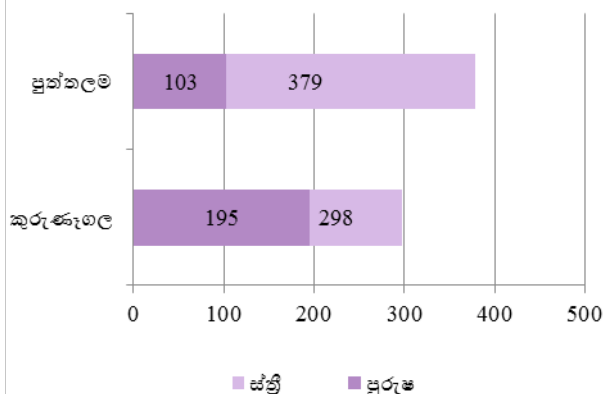
වයඹ පළාත තුළ පිහිටි ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන තුළ ළමුන් 975 දෙනෙක් රැකවරණය ලබමින් සිටින බව සංගණනයට අනුව වාර්තා වේ. කුරුණෑගල දිස්ත්‍රික්කයේ 51% ක් සහ පුත්තලම දිස්ත්‍රික්කයේ 49% ක් ලෙස ආයතනගත ළමුන් ව්‍යාප්තව ඇති අතර වයඹ පළාත තුළ පිහිටි දිස්ත්‍රික්ක දෙක අතර ආයතනගත ළමුන්ගේ ව්‍යාප්තියේ විශාල වෙනසක් නොපෙන්වයි.

ආයතන වර්ගය අනුව ළමුන්ගේ ව්‍යාප්තිය පිළිබඳව සැලකීමේදී වැඩිම ආයතන සංඛ්‍යාව වාර්තා වන ස්වේච්ඡා ළමා නිවාස තුළින් 90% (876)ක පමණ ළමුන් ප්‍රතිශතයක් වාර්තා වන අතර අනෙකුත් වර්ගවලට අයත් ආයතනවලින් වාර්තා වන්නේ 10% (99)ක පමණ ප්‍රතිශතයකි.

වයඹ පළාත තුළ ආයතනගත ළමුන්ගේ ව්‍යාප්තිය ස්ත්‍රී/ පුරුෂ භාවය අනුව සැලකීමේදී 31% පිරිමි ළමුන් ද, 69% ගැහැණු ළමුන්ද ලෙස ව්‍යාප්තව ඇති බව දත්ත මගින් පැහැදිලි වේ.

රූප සටහන 4.1

දිස්ත්‍රික්කය හා ස්ත්‍රී/ පුරුෂ භාවය අනුව ආයතනගත ළමුන්

මූලාශ්‍රය:

ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව, ශ්‍රී ලංකාව

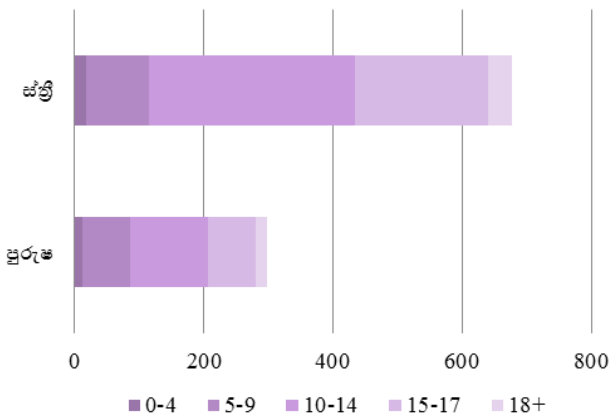
DCS

වගුව 4.2 දිස්ත්‍රික්කය, වයස හා ස්ත්‍රී/ පුරුෂ භාවය අනුව ආයතනගත ළමුන්

දිස්ත්‍රික්කය හා වයස	එකතුව		පුරුෂ		ස්ත්‍රී	
	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%
වයඹ පළාත	975	100	298	100	677	100
<1	3	0.3	1	0.3	2	0.3
1	7	0.7	3	1.0	4	0.6
2	3	0.3	3	1.0	-	-
3	7	0.7	2	0.7	5	0.7
4	9	0.9	3	1.0	6	0.9
5	11	1.1	5	1.7	6	0.9
6	25	2.6	13	4.4	12	1.8
7	35	3.6	12	4.0	23	3.4
8	46	4.7	20	6.7	26	3.8
9	56	5.7	24	8.1	32	4.7
10-14	439	45.0	121	40.6	318	47.0
15-17	281	28.8	74	24.8	207	30.6
18+	53	5.4	17	5.7	36	5.3
කුරුණෑගල	493	100	195	100	298	100
<1	3	0.6	1	0.5	2	0.7
1	7	1.4	3	1.5	4	1.3
2	3	0.6	3	1.5	-	-
3	7	1.4	2	1.0	5	1.7
4	9	1.8	3	1.5	6	2.0
5	9	1.8	3	1.5	6	2.0
6	8	1.6	7	3.6	1	0.3
7	13	2.6	7	3.6	6	2.0
8	18	3.7	9	4.6	9	3.0
9	30	6.1	18	9.2	12	4.0
10-14	211	42.8	72	36.9	139	46.6
15-17	146	29.6	55	28.2	91	30.5
18+	29	5.9	12	6.2	17	5.7
පුත්තලම	482	100	103	100	379	100
5	2	0.4	2	1.9	-	-
6	17	3.5	6	5.8	11	2.9
7	22	4.6	5	4.9	17	4.5
8	28	5.8	11	10.7	17	4.5
9	26	5.4	6	5.8	20	5.3
10-14	228	47.3	49	47.6	179	47.2
15-17	135	28.0	19	18.4	116	30.6
18+	24	5.0	5	4.9	19	5.0

රූප සටහන 4.2

වයස හා ස්ත්‍රී පුරුෂ භාවය අනුව ආයතනගත ළමුන්

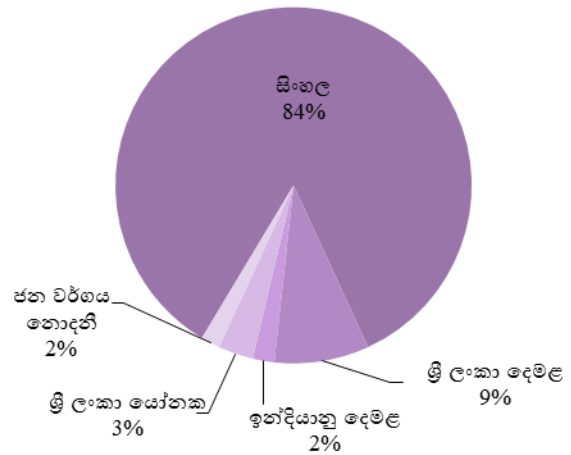
මූලාශ්‍රය:

ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව, ශ්‍රී ලංකාව

රූප සටහන 4.3

ජාතිය අනුව ආයතනගත ළමුන්

මූලාශ්‍රය:

ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව, ශ්‍රී ලංකාව

වයඹ පළාත තුළ ආයතනගත ළමුන්ගේ ව්‍යාප්තිය වයස අනුව සැලකීමේදී අවුරුදු 10-14 වයස් කාණ්ඩයෙන් 45% (439) ක තරම් ඉහළ ප්‍රතිශතයක් වාර්තා වී ඇති බව පෙනේ. එසේම අවුරුදු 15-17 වයස් කාණ්ඩයෙන් 29% (281) ද, අවුරුදු 0-9 වයස් කාණ්ඩයෙන් 21% (202) ද වාර්තා වී ඇත. රට තුළ පවත්නා නීතිමය රාමුව තුළ අවුරුදු 18 හෝ ඊට වැඩි ළමුන් ආයතනගතව සිටිය නොහැකි වුව ද වයඹ පළාත තුළ ආයතනගත ළමුන් අතරින් 53ක් වයස අවුරුදු 18 හෝ ඊට වැඩි වයසේ පසුවන බව වාර්තා වී ඇත.

වයඹ පළාත තුළ ආයතනගත ළමුන් තුළ ස්ත්‍රී නියෝජනය ඉහළ අගයක් පෙන්වනු ලබනු ලැබූ ද වයස් කාණ්ඩ අතර ළමුන්ගේ ව්‍යාප්තිය සැලකීමේදී ස්ත්‍රී/පුරුෂ දෙපාර්ශවය සඳහාම එකම රටාවක් පෙන්වනු ලබයි.

වගුව 4.3 ජාතිය හා ස්ත්‍රී/ පුරුෂ භාවය අනුව ආයතනගත ළමුන්

ජාතිය	එකතුව		පුරුෂ		ස්ත්‍රී	
	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%
සිංහල	824	84.5	244	81.9	580	85.7
ශ්‍රී ලංකා දෙමළ	84	8.6	37	12.4	47	6.9
ඉන්දියානු දෙමළ	19	1.9	5	1.7	14	2.1
ශ්‍රී ලංකා යෝනකු	31	3.2	6	2.0	25	3.7
ජන වර්ගය නොදනී	17	1.7	6	2.0	11	1.6
එකතුව	975	100	298	100	677	100

ආයතනගත ළමුන්ගේ ජාතිය හා ස්ත්‍රී/ පුරුෂ භාවය සැලකීමේදී සියලුම ජාතීන් තුළ පුරුෂ නියෝජනයට සාපේක්ෂව ස්ත්‍රී නියෝජනය ඉහළ අගයක් පෙන්වනු ලබයි. ශ්‍රී ලංකා යෝනකු ජන කොටස තුළ ස්ත්‍රී නියෝජනය 81% තරම් ඉහළ අගයක් ගනී.

වගුව 4.4 ආගම හා ස්ත්‍රී/ පුරුෂ භාවය අනුව ආයතනගත ළමුන්

ආගම	එකතුව		පුරුෂ		ස්ත්‍රී	
	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%
බෞද්ධ	548	56.2	196	65.8	352	52
හින්දු	13	1.3	4	1.3	9	1.3
ඉස්ලාම්	25	2.6	3	1.0	22	3.2
රෝමානු කතෝලික	302	31.0	66	22.1	236	34.9
වෙනත් ක්‍රිස්තියානි	72	7.4	24	8.1	48	7.1
වෙනත්	3	0.3	-	-	3	0.4
සඳහන් නොකළ	12	1.2	5	1.7	7	1.0
එකතුව	975	100	298	100	677	100

ආයතනගත ළමුන්ගේ ව්‍යාප්තිය ආගම අනුව සැලකීමේදී 56% බෞද්ධ ළමුන්ද, 38% රෝමානු කතෝලික/ වෙනත් ක්‍රිස්තියානි ළමුන් ද, 2.6% ඉස්ලාම් ළමුන්ද, 1.3% හින්දු ළමුන්ද වශයෙන් වාර්තා වී ඇත.

වගුව 4.5 දිස්ත්‍රික්කය හා ළමයා උපදින විට මව බාලවයස්කාරියක් ද යන වග අනුව ආයතනගත ළමුන්

දිස්ත්‍රික්කය	එකතුව		මව බාලවයස්කාරියකි		මව බාලවයස්කාරියක් නොවේ		මව බාලවයස්කාරියක් ද යන්න නොදනී	
	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%
කුරුණෑගල	493	100	43	8.7	399	80.9	51	10.3
පුත්තලම	482	100	39	8.1	401	83.2	42	8.7
එකතුව	975	100	82	8.4	800	82.1	93	9.5

ආයතනගත කර සිටින ළමයා උපදින අවස්ථාව වන විට මව බාල වයස්කාරියක් වූයේ ද යන්න විමසා බැලීම සමාජ විද්‍යාත්මකව ඉතා වැදගත් කරුණක් වන අතර ප්‍රතිපත්ති සම්පාදනයේදී හා සැලසුම් සකස් කිරීමේදී ළමා මව්වරු කෙරෙහි අවධානය යොමු කිරීම අවශ්‍යයෙන්ම සිදු කළ යුත්තක් බැවින් සංගණනය මගින් ආයතනගත ළමයාගේ මව බාල

වයස්කාරියක් ද යන්න හඳුනාගැනීමට උත්සාහ දරා ඇත. ඒ අනුව වයඹ පළාත තුළ ආයතනගත කර සිටින ළමයින් අතරින් 8.4%ක්, එනම් ළමුන් 82ක් උපදින විට මව බාල වයස්කාරියක් බව සංගණන තොරතුරු මගින් නිශ්චිතව තහවුරු වී ඇත. කෙසේ වුවද ළමුන් 93කගේ මවගේ වයස (ළමයා උපදින විට) නිශ්චිතව තහවුරු කර නොමැත.

වගුව 4.6 ආයතන වර්ගය හා උපත ලියාපදිංචියේ ස්වභාවය අනුව ආයතනගත ළමුන්

ආයතන වර්ගය	එකතුව		ලියාපදිංචි කළ		ලියාපදිංචි නොකළ		නොදනී	
	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%
රැදවුම් නිවාසය	71	100	62	87.3	3	4.2	6	8.5
රජයේ භාරගැනීමේ ළමා නිවාසය	28	100	21	75.0	5	17.9	2	7.1
ස්වේච්ඡා ළමා නිවාසය	876	100	811	92.6	47	5.4	18	2.1
එකතුව	975	100	894	91.7	55	5.6	26	2.7

වයඹ පළාත තුළ ආයතනගතව සිටින ළමුන් 975 අතරින් ළමයින් 55 (5.6%) ගේ උපත ලියාපදිංචි කර නොමැති බව වාර්තා වී ඇති අතර ළමයින් 26කගේ උපත ලියාපදිංචි කර ඇත්ද යන්න නොදන්නා බව වාර්තා වී ඇත. ළමුන් 894කගේ පමණක් උපත ලියාපදිංචි කර ඇති බව වාර්තා වී ඇත. ආයතන වර්ගය අනුව උපත ලියාපදිංචිය සැලකීමේදී ලියාපදිංචි කළ උපන් අවම අගයක් වාර්තා වන්නේ රජයේ භාරගැනීමේ ළමා නිවාසය තුළින් වන අතර එම ආයතනයේ සිටින ළදරු වයසේ පසුවන ළමුන්ගේ උපන් ලියාපදිංචිය ඒ වන

තුරු සිදු කර නොතිබීම මෙයට හේතුව විය හැකිය. රජයේ භාරගැනීමේ ළමා නිවාසයේ සිටින ළමුන්ගෙන් 7.1%ක පමණ උපත ලියාපදිංචි කර ඇත්ද යන්න නොදන්නා බව වාර්තා වී ඇත. සමස්තයක් ලෙස අනෙකුත් සියලු ආයතන වර්ග තුළ උපන් ලියාපදිංචිය 85% කට වැඩි ප්‍රතිශතයක් වාර්තා වී ඇත. කෙසේ වුව ද ස්වේච්ඡා ළමා නිවාස තුළ සිටින ළමුන්ගෙන් 5% (47) ක පමණ උපත ලියාපදිංචි කර නොතිබීම හා තවත් 2% (18) ක පමණ උපත ලියාපදිංචි කර ඇත් ද යන්න නොදැන සිටීම අවධානය යොමු කළ යුතු කරුණු වේ.

වගුව 4.7 ආයතන වර්ගය හා උපත ලියාපදිංචි කළ ලියවිල්ල අනුව උපත ලියාපදිංචි කරන ලද ආයතනගත ළමුන්

ආයතන වර්ගය	එකතුව		උපත ලියාපදිංචි නොකළ/ නොදැනී/ සඳහන් නොකළ		උපත ලියාපදිංචි කළ ලියවිල්ල					
					උප්පැන්න සහතිකය		අනුමාන වයස් සහතිකය		සඳහන් නොකළ	
	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%
රජයේ භාරගැනීමේ ලමා නිවාසය	71	100	9	12.7	60	84.5	2	2.8	-	-
ස්වේච්ඡා ලමා නිවාසය	28	100	7	25.0	19	67.9	2	7.1	-	-
එකතුව	975	100	81	8.3	846	86.8	47	4.8	1	0.1

වයඹ පළාත තුළ ආයතනගතව සිටින උපත ලියාපදිංචි කර ඇති ළමුන් 894 දෙනා අතරින් 846 දෙනෙකුගේ උප්පැන්න සහතිකය මගින් ද, 47 දෙනෙකුගේ අනුමාන වයස් සහතිකය මගින් ද උපත ලියාපදිංචි කර ඇත. එක් ළමයකුගේ පමණක් උපත ලියාපදිංචි කරන ලද ලියවිල්ල පිළිබඳව සඳහන් කර නොමැත.

4.2 ළමුන් ආයතනගත කිරීම පිළිබඳ තොරතුරු

ලමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන තුළ රැකවරණය ලබමින් සිටින ළමුන් සඳහා විකල්ප රැකවරණ ක්‍රම හඳුනාගැනීමේදී ආයතනගතව සිටින ළමයාගේ පවුල් පරිසරය, භාරකරුවන්, සහෝදර/සහෝදරියන් පිළිබඳවත්, ළමයා ආයතනික රැකවරණයට පත්කිරීමට බලපාන ලද හේතු පිළිබඳවත් තොරතුරු ලබා ගැනීම බෙහෙවින් උපකාරී වේ.

වගුව 4.8 වර්තමාන ආයතනයට ඇතුළත් කරන විට ළමයාගේ වයස හා ස්ත්‍රී/ පුරුෂ භාවය අනුව ආයතනගත ළමුන්

වයස	එකතුව		පුරුෂ		ස්ත්‍රී	
	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%
<1	13	1.3	3	1.0	10	1.5
1	5	0.5	4	1.3	1	0.1
2-4	44	4.5	20	6.7	24	3.5
5-9	436	44.7	152	51.0	284	41.9
10-14	401	41.1	102	34.2	299	44.2
15-17	70	7.2	15	5.0	55	8.1
18 හෝ ඊට වැඩි	5	0.5	2	0.7	3	0.4
සඳහන් නොකළ	1	0.1	-	-	1	0.1
එකතුව	975	100	298	100	677	100

සංගණන අවස්ථාව වන විට ළමයා ජීවත්ව සිටින ආයතනයට ඇතුළත් කරන විට ළමයාගේ වයස පිළිබඳව තොරතුරු මෙම සංගණනය මගින් එක් රැස් කරන ලදී. ඒ අනුව වයඹ පළාත තුළ ආයතනගතව සිටින ළමුන්ගෙන් වැඩි පිරිසක් (51%) අවුරුදු 10ට අඩු වයසේදී අදාළ

ආයතනවලට ඇතුළත් කර ඇති බව වාර්තා වී ඇත. එසේම මෙම ළමුන්ගෙන් 41% පමණ අවුරුදු 10-14 දී අදාළ ආයතනවලට ඇතුළත් කර ඇති බව වාර්තා වී ඇත.

වගුව 4.9 මුල්වරට ආයතනගත කරන විට වයස හා ස්ත්‍රී/ පුරුෂ භාවය අනුව ආයතනගත ළමුන්

වයස	එකතුව		පුරුෂ		ස්ත්‍රී	
	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%
<1	19	1.9	6	7.1	13	1.9
1	9	0.9	6	2.8	3	0.4
2-4	79	8.1	37	12.5	42	6.2
5-9	418	42.9	137	36.3	281	41.5
10-14	352	36.1	88	29.1	264	39.0
15-17	42	4.3	5	3.2	37	5.5
18 හෝ ඊට වැඩි	-	-	-	-	-	-
සඳහන් නොකළ	56	5.7	19	6.4	37	5.5
එකතුව	975	100	298	100	677	100

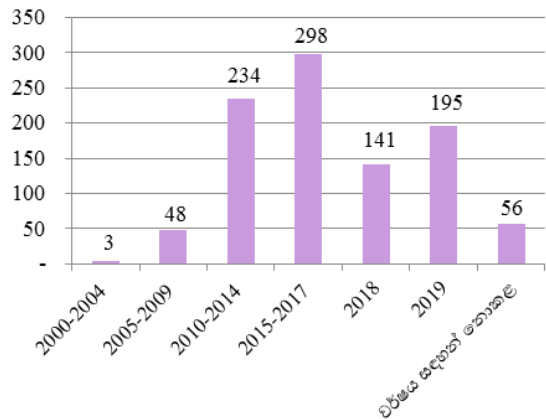
ළමයා මුල්වරට ආයතනගත කරන විට ළමයාගේ වයස පිළිබඳව අවධානය යොමු කිරීමේදී ස්ත්‍රී හා පුරුෂ දෙපාර්ශවයේම ළමුන්ගෙන් 54% පමණ අවුරුදු 10ට අඩු වයස් කාණ්ඩය තුළදී ආයතනගත කර ඇත. මුල්වරට ආයතනගත කරන විට වයස කොපමණ ද යන්න වාර්තා නොකරන ලද ළමුන් සංඛ්‍යාව 56 ලෙස මෙම සංගණනයේදී වාර්තා විය.

වගුව 4.10 ආයතනගත කරන ලද වර්ෂය අනුව ආයතනගත ළමුන්

වර්ෂය	ආයතනගත ළමුන්	
	සංඛ්‍යාව	%
2000 ට පෙර	-	-
2000-2004	3	0.3
2005-2009	48	4.9
2010-2014	234	24.0
2015-2017	298	30.6
2018	141	14.5
2019	195	20.0
වර්ෂය සඳහන් නොකළ	56	5.7
එකතුව	975	100

වයඹ පළාතේ පිහිටි ආයතනවල සිටින ළමුන් කොපමණ කලක සිට ආයතනික ජීවිතයක් ගත කරන්නේ ද යන්න පිළිබඳව අවධානය යොමු කිරීමේ දී ළමයින් 3 දෙනෙකු අවුරුදු 15-19 අතර

රූප සටහන 4.4 ආයතනගත කරන ලද වර්ෂය අනුව ආයතනගත ළමුන්

මූලාශ්‍රය: ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව, ශ්‍රී ලංකාව DCS

කාලයක් ආයතනගතව ජීවත්වන බවත්, ළමයින් 48 දෙනෙකු, එනම් මුළු ළමුන්ගෙන් 5% පමණ වර්ෂ 10-14 අතර කාලයක් ආයතනගතව ජීවත්වන බවත් වාර්තා වී ඇත. කෙසේ වුව ද වයඹ පළාතේ ආයතනගත ළමුන්ගෙන් 2/3කට ආසන්න පිරිසක් (65%) අවුරුදු 5ට අඩු කාල පරිච්ඡේදයක් ආයතනගතව දිවි ගෙවන බව වාර්තා වී ඇත.

වගුව 4.11 ආයතනගත වන අවස්ථාව වන විට ළමයා පදිංචිව සිටි ස්ථානය හා ස්ත්‍රී/පුරුෂ භාවය අනුව ආයතනගත ළමුන්

පදිංචිව සිටි ස්ථානය	එකතුව		පුරුෂ		ස්ත්‍රී	
	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%
මව/ පියා/ භාරකරුට අයත් නිවස/ උරුම වූ නිවස	593	60.8	185	62.1	408	60.3
මව/ පියා/ භාරකරුට අයත් නොවූ නිවස	281	28.8	64	21.5	217	32.1
පදික වේදිකාව	28	2.9	16	5.4	12	1.8
රෝහල	4	0.4	-	-	4	0.6
ආගමික ස්ථානය	16	1.6	12	4	4	0.6
වෙනත් ලමා නිවාසයක්/ වෙනත් රැකවරණ මධ්‍යස්ථානයක්	22	2.3	9	3	13	1.9
වෙනත්	12	1.2	2	0.7	10	1.5
නොදැනී	17	1.7	9	3.0	8	1.2
සඳහන් නොකළ	2	0.2	1	0.3	1	0.1
එකතුව	975	100	298	100	677	100

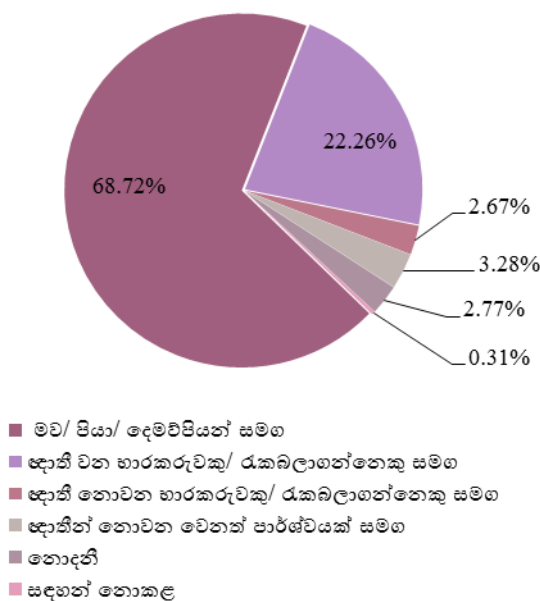
ආයතනගත කරන අවස්ථාව වන විට ළමයාගේ පසුබිම් තොරතුරු වශයෙන් ළමයා පදිංචි ව සිටි ස්ථානය පිළිබඳව අවධානය යොමු කර බැලීමේ දී පෙනීයන්නේ වයඹ පළාත තුළ ආයතනගත ළමුන්ගෙන් අඩකට වැඩි පිරිසක් (593) ආයතනගත වීමට ප්‍රථම මව/ පියා/ භාරකරුට අයත් නිවස හෝ ඔවුන්ගෙන් උරුම වූ නිවසක පදිංචි ව සිට ඇති

බවත්, 281ක් මව/පියා හෝ භාරකරුට අයත් නොවූ නමුත් යම් ආකාරයකින් හෝ පදිංචිය තහවුරු කළ හැකි ස්ථානයක පදිංචිව සිට ඇති බවත් ය. පදික වේදිකා, රෝහල, ආගමික ස්ථාන හෝ වෙනත් ස්ථානයක සිට ආයතනගත වී ඇති පිරිස 82ක් පමණ වේ.

වගුව 4.12 ආයතනගත වන අවස්ථාව වන විට ළමයා ජීවත්ව සිටියේ කා සමඟ ද යන්න හා ළමයාගේ ස්ත්‍රී/පුරුෂ භාවය අනුව ආයතනගත ළමුන්

ළමයා ජීවත්ව සිටියේ	එකතුව		පුරුෂ		ස්ත්‍රී	
	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%
මව/ පියා/ දෙමව්පියන් සමඟ	670	68.7	194	65.1	476	59.5
ඥාතී වන භාරකරුවකු/ රැකබලාගන්නෙකු සමඟ	217	22.3	58	19.5	159	23.5
ඥාතී නොවන භාරකරුවකු/ රැකබලාගන්නෙකු සමඟ	26	2.7	14	4.7	12	1.8
ඥාතීන් නොවන වෙනත් පාර්ශ්වයක් සමඟ	32	3.3	15	5.0	17	2.5
නොදැනී	27	2.8	14	4.7	13	1.9
සඳහන් නොකළ	3	0.3	3	1.0	-	-
එකතුව	975	100	298	100	677	100

රූප සටහන 4.5
ආයතනගත වන අවස්ථාව වන විට ළමයා ජීවත්ව සිටියේ කා සමඟද යන්න අනුව ආයතනගත ළමුන්

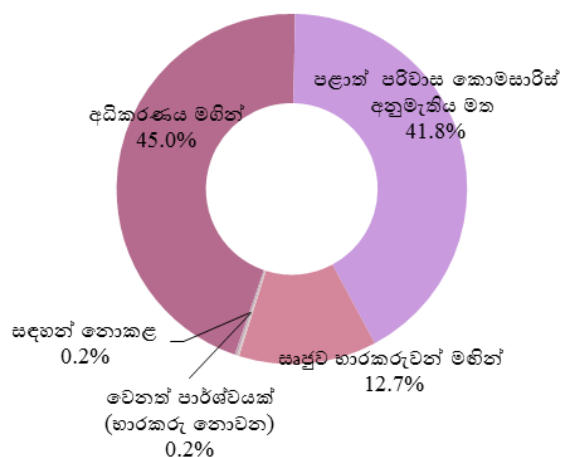
මූලාශ්‍රය: ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව, ශ්‍රී ලංකාව DCS

වයඹ පළාත තුළ ආයතනගත ළමුන් අතරින් 670 දෙනෙක් ආයතනගත කරන අවස්ථාව වන විට තමාගේ මව්පියන් දෙදෙනාම හෝ එක් අයකු සමඟ ජීවත්ව සිට ඇති බවත්, 243 දෙනෙක් ඥාතී වන හෝ ඥාතී නොවන භාරකරුවකු සමඟ ජීවත්ව ඇති බවත් වාර්තා වී ඇත. මෙම ළමුන්ගෙන් 32ක් පමණ ආයතනගත කරන විට ජීවත්ව සිට ඇත්තේ රෝහල් කාර්ය මණ්ඩලය, පුජ්‍ය/ පුජක පක්ෂය, ආරක්ෂක නිලධාරීන් වැනි පාර්ශ්වයක් සමඟ වීමත්, තවත් 27 කගේ පමණ භාරකාරීත්වය පිළිබඳ තොරතුරු වාර්ථා නොකිරීමත් අවධානය යොමු කළ යුතු කරුණු වේ.

වගුව 4.13 ආයතනගත වූ ආකාරය හා ස්ත්‍රී/ පුරුෂ භාවය අනුව ආයතනගත ළමුන්

ආයතනගත වූ ආකාරය	එකතුව		පුරුෂ		ස්ත්‍රී	
	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%
අධිකරණය මගින්	439	45.0	142	47.7	297	43.9
පළාත් පරිවාස කොමසාරිස් අනුමැතිය මත	408	41.8	127	42.6	281	41.5
සෘජුව භාරකරුවන් මගින්	124	12.7	28	9.4	96	14.2
වෙනත් පාර්ශ්වයක් (භාරකරු නොවන)	2	0.2	1	0.3	1	0.1
සඳහන් නොකළ	2	0.2	0	0.0	2	0.3
එකතුව	975	100	298	100	677	100

රූප සටහන 4.6
ආයතනගත වූ ආකාරය අනුව ආයතනගත ළමුන්

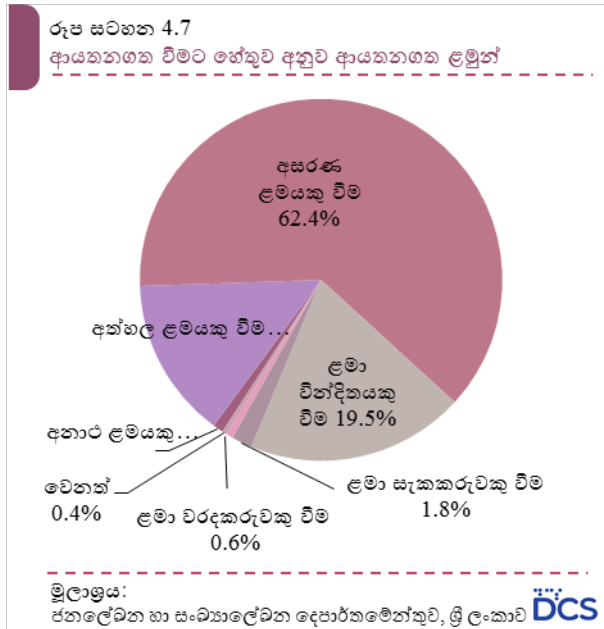
මූලාශ්‍රය: ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව, ශ්‍රී ලංකාව DCS

වයඹ පළාත තුළ ආයතනගත කර සිටින ළමුන් ආයතනගත කළ ක්‍රමවේදය පිළිබඳව අවධානය යොමු කිරීමේදී මුළු ළමුන්ගෙන් 45% පිරිසක් අධිකරණමය ක්‍රියාමාර්ගයක් හරහා ආයතනගත කිරීම සිදුකර ඇති බව පෙන්වා දිය හැකිය. පරිවාස විෂයය සම්බන්ධව ඇති නීති රීති අණපනත් තුළ ළමයෙක් දිගුකාලීනව ආයතනගත කිරීම සෘජුව

භාරකරුවන් මගින් සිදු කිරීමට හැකි වුව ද කෙටි කාලසීමාවක් තුළ පරිවාස කොමසාරිස්ගේ අනුමැතිය ඒ සඳහා ලබා ගත යුතුය. වයඹ පළාත තුළ ආයතනගත කරන ලද සෑම ළමුන් අටදෙනෙකුගෙන් එක් අයකුට සෘජුව භාරකරුවන් මගින් ආයතනගත කර තිබීම විශේෂයෙන්ම විමසා බැලිය යුතු තත්ත්වයක් ලෙස පෙනී යයි.

වගුව 4.14 දිස්ත්‍රික්කය, ආයතනගත වීමට හේතුව හා ස්ත්‍රී/ පුරුෂ භාවය අනුව ආයතනගත ළමුන්

ආයතනගත වීමට හේතුව	එකතුව		පුරුෂ		ස්ත්‍රී	
	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%
වයඹ පළාත	975	100	298	100	677	100
අනාථ ළමයකු වීම	9	0.9	4	1.3	5	0.7
අත්හළ ළමයකු වීම	140	14.4	50	16.8	90	13.3
අසරණ ළමයකු වීම	608	62.4	203	68.1	405	59.8
ළමා වින්දිතයෙකු වීම	190	19.5	15	5.0	175	25.8
ළමා සැකකරුවකු වීම	18	1.8	18	6.0	-	-
ළමා වරදකරුවකු වීම	6	0.6	6	2.0	-	-
වෙනත්	4	0.4	2	0.7	2	0.3
කුරුණෑගල	493	100	195	100	298	100
අනාථ ළමයකු වීම	7	1.4	4	2.1	3	1.0
අත්හළ ළමයකු වීම	73	15	33	16.9	40	13.4
අසරණ ළමයකු වීම	282	57.2	126	64.6	156	52.3
ළමා වින්දිතයෙකු වීම	107	21.7	9	4.6	98	32.9
ළමා සැකකරුවකු වීම	17	3.4	17	8.7	-	-
ළමා වරදකරුවකු වීම	4	0.8	4	2.1	-	-
වෙනත්	3	0.6	2	1.0	1	0.3
පුත්තලම	482	100	103	100	379	100
අනාථ ළමයකු වීම	2	0.4	-	-	2	0.5
අත්හළ ළමයකු වීම	67	13.9	17	16.5	50	13.2
අසරණ ළමයකු වීම	326	67.6	77	74.8	249	65.7
ළමා වින්දිතයෙකු වීම	83	17.2	6	5.8	77	20.3
ළමා සැකකරුවකු වීම	1	0.2	1	1.0	-	-
ළමා වරදකරුවකු වීම	2	0.4	2	1.9	-	-
වෙනත්	1	0.2	-	-	1	0.3

ආයතනගත වීම සඳහා බලපාන ලද ප්‍රධාන හේතුව පිළිබඳව අවධානය යොමු කිරීමේදී වයඹ පළාත තුළ ආයතනගතව සිටින ළමුන්ගෙන් වැඩි ප්‍රතිශතයක් ආයතනගත වී ඇත්තේ කිසියම් ආකාරයකින් අසරණභාවයට පත්වීම හේතුවෙන් බව සංගණන දත්තවලින් අනාවරණය වී ඇත. එය මුළු ළමුන් සංඛ්‍යාවෙන් 62% (608) ඉක්මවා ඇති අතර පිරිමි ළමුන් සඳහා 68% ද, ගැහැණු ළමුන් සඳහා 60% ද ලෙස වාර්තා වී ඇත. මිලහට වැඩිම සංඛ්‍යාවක් ආයතනගත කර ඇත්තේ වින්දිතභාවයට පත්වීම හේතුවෙනි. එම සංඛ්‍යාව මුළු ළමුන්ගෙන් 20% (190) වන අතර මේ අතරින් 92% (175) පමණ ගැහැණු ළමයින් වේ. එසේම මෙම දත්ත දෙස බැලීමේදී ආයතනගත කර ඇති ගැහැණු ළමයින් අතරින් 1/4 පමණ කිසියම් ආකාරයකින් වින්දිතභාවයට පත්ව තිබීම කෙරෙහි වැඩි අවධානයක් යොමු කළ යුතුව ඇත. ළමයාගේ වරදකරුවකු වීමේ ප්‍රතිඵලයක් ලෙස ආයතනගත කර ඇත්තේ ළමුන් 6 දෙනෙක් පමණක් වන අතර ඒ තුළ ගැහැණු ළමයින් කිසිවෙක් නොමැති වීම විශේෂත්වයකි.

වගුව 4.15 දිස්ත්‍රික්කය, ආයතනගත වීමට හේතුව හා වයස් කාණ්ඩය අනුව ආයතනගත ළමුන්

ආයතනගත වීමට හේතුව	එකතුව		0-4		5-9		10-14		15-17		18 හෝ ඊට වැඩි	
	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%
වයඹ පළාත	975	100	29	100	173	100	439	100	281	100	53	100
අනාථ ළමයකු වීම	9	0.9	-	0.0	2	1.2	1	0.2	4	1.4	2	3.8
අත්හළ ළමයකු වීම	140	14.4	6	20.7	27	15.6	62	14.1	38	13.5	7	13.2
අසරණ ළමයකු වීම	608	62.4	23	79.3	131	75.7	286	65.1	135	48.0	33	62.3
ළමා වින්දිතයෙකු වීම	190	19.5	-	-	13	7.5	79	18.0	90	32.0	8	15.1
ළමා සැකකරුවකු වීම	18	1.8	-	-	-	-	7	1.6	8	2.8	3	5.7
ළමා වරදකරුවකු වීම	6	0.6	-	-	-	-	2	0.5	4	1.4	-	-
වෙනත්	4	0.4	-	-	-	-	2	0.5	2	0.7	-	-
කුරුණෑගල	493	100	29	100	78	100	211	100	146	100	29	100
අනාථ ළමයකු වීම	7	1.4	-	-	2	2.6	1	0.5	2	1.4	2	6.9
අත්හළ ළමයකු වීම	73	14.8	6	20.7	12	15.4	27	12.8	23	15.8	5	17.2
අසරණ ළමයකු වීම	282	57.2	23	79.3	58	74.4	127	60.2	59	40.4	15	51.7
ළමා වින්දිතයෙකු වීම	107	21.7	-	-	6	7.7	46	21.8	51	34.9	4	13.8
ළමා සැකකරුවකු වීම	17	3.4	-	-	-	-	6	2.8	8	5.5	3	10.3
ළමා වරදකරුවකු වීම	4	0.8	-	-	-	-	2	0.9	2	1.4	-	-
වෙනත්	3	0.6	-	-	-	-	2	0.9	1	1.0	-	-
පුත්තලම	482	100	-	100	95	100	228	100	135	100	24	100
අනාථ ළමයකු වීම	2	0.4	-	-	-	-	-	-	2	1.5	-	-
අත්හළ ළමයකු වීම	67	13.9	-	-	15	15.8	35	12.1	15	11.1	2	8.3
අසරණ ළමයකු වීම	326	67.6	-	-	73	76.8	159	72.2	76	56.3	18	75.0
ළමා වින්දිතයෙකු වීම	83	17.2	-	-	7	7.4	33	12.2	39	28.9	4	16.7
ළමා සැකකරුවකු වීම	1	0.2	-	-	-	-	1	1.3	-	-	-	-
ළමා වරදකරුවකු වීම	2	0.4	-	-	-	-	-	0.5	2	1.5	-	-
වෙනත්	1	0.2	-	-	-	-	-	0.8	1	0.7	-	-

අසරණ ළමුන්

දෙමව්පියන් දෙදෙනාම ජීවත්වන්නේ නම් ඔවුන් දෙදෙනාටම හෝ එක් පාර්ශ්වයක් පමණක් ජීවත්වන්නේ නම් එම ජීවත්වන තැනැත්තාට ආර්ථික, සෞඛ්‍ය හෝ වෙනයම් හේතුවක් මත ළමයා රැකබලාගැනීමට නොහැකි නම් එවැනි ළමුන් අසරණ ළමුන් ලෙස හඳුනාගත හැකි ය. ළමයකු මෙසේ අසරණභාවයට පත්ව ඇති අවස්ථාවක එම ළමයාට රැකවරණය සැලසීමට සුදුසු පුද්ගලයකු හඳුනාගැනීමට නොහැකි නම් එවැනි ළමයින් සඳහා ආයතනගත රැකවරණය ලබා දීමට පියවර ගනු ලැබේ. ආයතනගතව සිටින ඕනෑම ළමයෙක් කිසියම් අවස්ථාවක මොන යම් හෝ හේතුවක් මත අසරණභාවයට පත් වී ඇත්නම් එවැනි ළමයින්ගේ අසරණභාවයට හේතු මෙම සංගණනය මගින් රැස්කරගන්නා ලදී.

වගුව 4.16 කඩදා හෝ අසරණභාවයට පත් ආයතනගත ළමුන් දිස්ත්‍රික්කය, අසරණභාවයට හේතුව/ හේතු හා ස්ත්‍රී/ පුරුෂ භාවය අනුව

හේතුව	වයඹ පළාත				කුරුණෑගල දිස්ත්‍රික්කය				පුත්තලම දිස්ත්‍රික්කය			
	එකතුව	%	පුරුෂ	%	ස්ත්‍රී	%	එකතුව	%	පුරුෂ	%	ස්ත්‍රී	%
දෙමව්පියන් මහජන සහනාධාර මත යැවීම/ දෙමව්පියන්ට ස්ථිර ආදායම් මාර්ගයක් නොමැති වීම/ දෙමව්පියන් දෙදෙනාටම දෙමව්පියන් ලෙස කටයුතු කළ නොහැකිවීම	83	11.8	41	17.7	42	8.9	59	18.4	35	23.5	24	14.0
							24	6.3	6	7.3	18	6.0
මව හෝ පියා මියයාම, ජීවත්වන තැනැත්තාට ස්ථිර ආදායම් මාර්ගයක් නොමැති වීම/ ළමයා රැකබලා ගැනීමට නොහැකිවීම	92	13.1	32	13.9	60	12.7	46	14.4	22	14.8	24	14.0
							46	12.0	10	12.2	36	11.9
මව හෝ පියා වෛද්‍ය නිගමනය අනුව ආදායම් ඉපයීමක් කළ නොහැකි තත්ත්වයක පසුවීම හා අනෙක් තැනැත්තාට ස්ථිර ආදායම් මාර්ගයක් නොමැතිවීම/ දෙමව්පියන් දෙදෙනා ම ආබාධිත වීම	15	2.1	5	2.2	10	2.1	9	2.8	3	2.0	6	3.5
							6	1.6	2	2.4	4	1.3
මව හෝ පියා බන්ධනාගාරගතව සිටීම සහ අනෙක් තැනැත්තාට දෙමව්පියකු ලෙස කටයුතු කළ නොහැකි වීම/ දෙදෙනාම බන්ධනාගාරගත වීම	35	5.0	17	7.4	18	3.8	21	6.6	13	8.7	8	4.7
							14	3.6	4	4.9	10	3.3
දෙමව්පියන් වෙන්ව ජීවත්වීම, ළමයාගේ භාරකාරත්වය දරන්නාට ස්ථිර ආදායම් මාර්ගයක් නොමැතිවීම	191	27.1	76	32.9	115	24.3	78	24.4	37	24.8	41	24.0
							113	29.4	39	47.6	74	24.5
මව හෝ පියා විසින් අත්හැර දමා තිබීම හා අනෙක් තැනැත්තාට දෙමව්පියකු ලෙස කටයුතු කිරීමට නොහැකිවීම	269	38.2	66	28.6	203	42.9	103	32.2	45	30.2	58	33.9
							166	43.2	21	25.6	145	48.0
මව හෝ පියා මියයාම අනෙක් තැනැත්තා විසින් අත්හැර දමා තිබීම	31	4.4	10	4.3	21	4.4	5	1.6	3	2.0	2	1.2
							26	6.8	7	8.5	19	6.3
පවුල තුළ ළමයා අනාරක්ෂිත වීම	15	2.1	2	0.9	13	2.7	9	2.8	2	1.3	7	4.1
							6	1.6	-	-	6	2.0
වෙනත්	28	4.0	5	2.2	23	4.9	10	3.1	2	1.3	8	4.7
							18	4.7	3	3.7	15	5.0
කඩදා හෝ අසරණභාවයට පත් වූ මුළු ළමයින් සංඛ්‍යාව	704	-	231	-	473	-	320	-	149	-	171	-
							384	-	82	-	302	-

සංගණනය මගින් රැස් කරගන්නා ලද තොරතුරු අනුව වයඹ පළාත තුළ අසරණභාවය ප්‍රධාන හේතුව ලෙස සලකා ආයතනගත කරන ලද ළමුන් සංඛ්‍යාව 608 ලෙස වාර්තා වුව ද, ළමුන් 704 දෙනෙක් කිසියම් හේතුවක් මත කවදා හෝ අසරණභාවයට පත් වූ ළමුන් ලෙස හඳුනාගෙන ඇත. එම සංඛ්‍යාව පිරිමි ළමුන් 33% ද, ගැහැණු ළමුන් 67% ද ලෙස ව්‍යාප්තව ඇත.

මෙම ළමුන්ගේ අසරණභාවයට පත්වීමට බලපාන ලද හේතු විමසා බැලීමේ දී වැඩිම ළමුන් සංඛ්‍යාවක්

අසරණ භාවයට පත්වීමට හේතු වී ඇත්තේ “මව හෝ පියා විසින් අත්හැර දමා තිබීම හා අනෙක් තැනැත්තාට දෙමව්පියෙකු ලෙස කටයුතු කිරීමට නොහැකිවීම” වන අතර එය අසරණභාවයට පත් වූ ළමයින්ගෙන් 1/3 කට වැඩි පිරිසකට බලපා ඇත. එසේම “දෙමව්පියන් වෙන්ව ජීවත්වීම සහ ළමයාගේ භාරකාරීත්වය දරන්නාට ස්ථිර ආදායම් මාර්ගයක් නොමැති වීම” ද ළමුන්ගේ අසරණභාවය සඳහා වැඩි බලපෑමක් එල්ල කර ඇති හේතුව ලෙස හඳුනාගෙන ඇත.

වගුව 4.17 කවදා හෝ අසරණභාවයට පත් ආයතනගත ළමුන් අසරණභාවයට හේතුව/ හේතු හා වයස් කාණ්ඩය අනුව

හේතුව	එකතුව		0-4		5-9		10-14		15-17		18 හෝ ඊට වැඩි	
	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%
දෙමව්පියන් මහජන සහනාධාර මත යැපීම/ දෙමව්පියන්ට ස්ථිර ආදායම් මාර්ගයක් නොමැති වීම/ දෙමාපියන් දෙදෙනාටම දෙමාපියන් ලෙස කටයුතු කළ නොහැකිවීම	83	11.8	14	56.0	12	8.6	39	11.9	13	7.6	5	12.5
මව හෝ පියා මියයාම, ජීවත්වන තැනැත්තාට ස්ථිර ආදායම් මාර්ගයක් නොමැති වීම/ ළමයා රැකබලා ගැනීමට නොහැකිවීම	92	13.1	1	4.0	12	8.6	39	11.9	31	18.0	9	22.5
මව හෝ පියා වෛද්‍ය නිගමනය අනුව ආදායම් ඉපයීමක් කළ නොහැකි තත්ත්වයක පසුවීම හා අනෙක් තැනැත්තාට ස්ථිර ආදායම් මාර්ගයක් නොමැතිවීම/ දෙමාපියන් දෙදෙනා ම ආබාධිත වීම	15	2.1	-	-	3	2.2	10	3.0	1	0.6	1	2.5
මව හෝ පියා බන්ධනාගාරගතව සිටීම සහ අනෙක් තැනැත්තාට දෙමාපියෙකු ලෙස කටයුතු කළ නොහැකි වීම/ දෙදෙනාම බන්ධනාගාරගත වීම	35	5.0	1	4.0	12	8.6	14	4.3	7	4.1	1	2.5
දෙමව්පියන් වෙන්ව ජීවත්වීම, ළමයාගේ භාරකාරත්වය දරන්නාට ස්ථිර ආදායම් මාර්ගයක් නොමැතිවීම	191	27.1	-	-	49	35.3	90	27.4	43	25.0	9	22.5
මව හෝ පියා විසින් අත්හැර දමා තිබීම හා අනෙක් තැනැත්තාට දෙමව්පියෙකු ලෙස කටයුතු කිරීමට නොහැකිවීම	269	38.2	9	36.0	52	37.4	127	38.7	65	37.8	16	40.0
මව හෝ පියා මියගිය අනෙක් තැනැත්තා විසින් අත්හැර දමා තිබීම	31	4.4	-	-	4	2.9	14	4.3	13	7.6	-	-
පවුල තුළ ළමයා අනාරක්ෂිත වීම	15	2.1	-	-	6	4.3	6	1.8	3	1.7	-	-
වෙනත්	28	4.0	-	-	5	3.6	13	4.0	6	3.5	4	10.0
කවදා හෝ අසරණභාවයට පත් වූ මුළු ළමයින් සංඛ්‍යාව	704	-	25	-	139	-	328	-	172	-	40	-

සටහන: අසරණභාවයට පත් ඇතැම් ළමයින්ට ඒ සඳහා එක් හේතුවකට වඩා බලපා ඇති බැවින් එකතුව සමාන නොවේ

ළමා වින්දිතයන්

වින්දිත ළමයෙක් යනුවෙන් අදහස් කරනුයේ යම් ආකාරයක ශාරීරික, මානසික හෝ ලිංගික අපයෝජනයක් හෝ අපහරණයක් හෝ බාහිර හේතුවක් හෝ සිදුවීමක් මත පීඩාවට ලක් වූ ළමයෙක් වේ.

වින්දිතභාවය හේතුවෙන් ආයතනගත කරන ලද ළමුන් පිළිබඳව මෙන් ම ආයතනගතව සිටින සියලු ම ළමුන් කිසියම් අවස්ථාවක මොන යම් හෝ හේතුවක් මත වින්දිතභාවයට පත් වී ඇත් ද යන්න පිළිබඳව ද සංගණනය මගින් තොරතුරු රැස්කරගන්නා ලදී.

වගුව 4.18 කඩදා හෝ වින්දිතභාවයට පත් ආයතනගත ළමුන් දිස්ත්‍රික්කය, වින්දිතභාවයට හේතුව/ හේතු හා ස්ත්‍රී/ පුරුෂ භාවය අනුව

හේතුව	වයඹ පළාත				කුරුණෑගල දිස්ත්‍රික්කය				පුත්තලම දිස්ත්‍රික්කය									
	එකතුව	පුරුෂ	ස්ත්‍රී	එකතුව	පුරුෂ	ස්ත්‍රී	එකතුව	පුරුෂ	ස්ත්‍රී	එකතුව	පුරුෂ	ස්ත්‍රී						
	සංඛ්‍යාව %	සංඛ්‍යාව %	සංඛ්‍යාව %	සංඛ්‍යාව %	සංඛ්‍යාව %	සංඛ්‍යාව %	සංඛ්‍යාව %	සංඛ්‍යාව %	සංඛ්‍යාව %	සංඛ්‍යාව %	සංඛ්‍යාව %	සංඛ්‍යාව %						
ගාරිඊක/ මානසික/ ලිංගික අපයෝජනයට ලක්වීම	189	59.2	21	27.6	168	69.1	115	57.8	20	29.9	95	72.0	74	61.7	1	11.1	73	65.8
කෲරත්වයට භාජනය වීම	32	10.0	22	28.9	10	4.1	25	12.6	20	29.9	5	3.8	7	5.8	2	22.2	5	4.5
බලහත්කාරයෙන් ළමා ශ්‍රමිකයෙක් ලෙස සේවයේ යොදවා ගැනීම	11	3.4	5	6.6	6	2.5	6	3.0	4	6.0	2	1.5	5	4.2	1	11.1	4	3.6
විදියක ජීවත් වීම/ සිහමන් යැදීම	23	7.2	10	13.2	13	5.3	11	5.5	8	11.9	3	2.3	12	10.0	2	22.2	10	9.0
ස්වාභාවික හේතූන් නිසා විපතට පත්වීම	1	0.3	-	-	1	0.4	1	0.5	-	-	1	0.8	-	-	-	-	-	-
දෙමව්පියන් මියයාම/ ඔන්පල වීම මත ළමා වින්දිතයෙකු ලෙස අධිකරණයට ඉදිරිපත් කොට රඳවා තබා ගැනීම	5	1.6	2	2.6	3	1.2	4	2.0	2	3.0	2	1.5	1	0.8	-	-	1	0.9
අතරමං වීම	36	11.3	23	30.3	13	5.3	33	16.6	23	34.3	10	7.6	3	2.5	-	-	3	2.7
නොසලකා හැරීමට ලක්වීම	94	29.5	45	59.2	49	20.2	65	32.7	44	65.7	21	15.9	29	24.2	1	11.1	28	25.2
දෙමව්පියන් විසින් අතරමංකර යෑම නිසා අධිකරණයට ඉදිරිපත් කොට රඳවා තබා ගැනීම	12	3.8	9	11.8	3	1.2	10	5.0	8	11.9	2	1.5	2	1.7	1	11.1	1	0.9
පැහැර ගැනීමට/ අපහරණයට ලක්වීම	6	1.9	4	5.3	2	0.8	6	3.0	4	6.0	2	1.5	-	-	-	-	-	-
වෙනත්	2	0.6	1	1.3	1	0.4	0.4	-	-	-	-	-	2	1.7	1	11.1	1	0.9
කඩදා හෝ වින්දිතභාවයට පත් වූ මුළු ළමයින් සංඛ්‍යාව	319	-	76	-	243	-	199	-	67	-	132	-	120	-	9	-	111	-

වයඹ පළාත තුළ වින්දිතභාවය ප්‍රධාන හේතුව ලෙස සලකා ආයතනගත කරන ලද ළමුන් සංඛ්‍යාව 190 ලෙස වාර්තා වුව ද 319 දෙනෙක් කිසියම් හේතුවක් මත කඩදා හෝ වින්දිතභාවයට පත් වූ ළමුන් ලෙස හඳුනාගෙන ඇත. කඩදා හෝ වින්දිතභාවයට පත් වූ ළමුන්ගෙන් 76% ගැහැණු ළමයින් වීම සැලකිල්ලට භාජනය විය යුතු කරුණකි.

මෙම ළමුන් වින්දිතභාවයට පත්වීමට බලපාන ලද හේතු විමසා බැලීමේ දී වැඩිම ළමුන් සංඛ්‍යාවක් වින්දිතභාවයට පත්වීමට බලපා ඇත්තේ ශාරීරික/

මානසික/ ලිංගික අපයෝජනයට ලක්වීම ලෙස හඳුනාගෙන ඇත. කඩදා හෝ වින්දිතභාවයට පත් වූ ගැහැණු ළමයින් අතරින් 69%ක් වින්දිතභාවයට පත්වීමට ශාරීරික/ මානසික/ ලිංගික අපයෝජනයට ලක්වීම බලපා ඇත. පිරිමි ළමුන් පිළිබඳව අවධානය යොමු කිරීමේදී වැඩිම පිරිසක් වින්දිතභාවයට පත්වීමට බලපා ඇත්තේ නොසලකා හැරීමට ලක්වීම යි. කඩදා හෝ වින්දිතභාවයට පත්වූ පිරිමි ළමයින්ගෙන් 59% පමණ නොසලකාහැරීම්වලට ලක්වූවන් වේ.

වගුව 4.19 කඩදා හෝ වින්දිතභාවයට පත් ආයතනගත ළමුන් වින්දිතභාවයට හේතුව/ හේතු හා වයස් කාණ්ඩය අනුව

හේතුව	එකතුව		5-9		10-14		15-17		18 හෝ ඊට වැඩි	
	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%
ශාරීරික/ මානසික/ ලිංගික අපයෝජනයට ලක්වීම	189	59.2	13	34.2	78	56.1	87	70.7	11	57.9
කෲරත්වයට භාජනය වීම	32	10.0	7	18.4	9	6.5	12	9.8	4	21.1
බලහත්කාරයෙන් ළමා ශ්‍රමිකයෙක් ලෙස සේවයේ යොදවා ගැනීම	11	3.4	-	-	3	2.2	6	4.9	2	10.5
විදියක ජීවත් වීම/ සිහිමන් යැදීම	23	7.2	1	2.6	11	7.9	5	4.1	6	31.6
ස්වාභාවික හේතූන් නිසා විපතට පත්වීම	1	0.3	-	-	1	0.7	-	-	-	-
පැහැර ගැනීමට/ අපහරණයට ලක්වීම	6	1.9	1	2.6	4	2.9	1	0.8	-	-
දෙමව්පියන් මියයාම/ ඔත්පල වීම මත ළමා වින්දිතයෙකු ලෙස අධිකරණයට ඉදිරිපත් කොට රඳවා තබා ගැනීම	5	1.6	1	2.6	2	1.4	1	0.8	1	5.3
අතරමං වීම	36	11.3	10	26.3	19	13.7	5	4.1	2	10.5
නොසලකා හැරීමට ලක්වීම	94	29.5	23	60.5	41	29.5	24	19.5	6	31.6
දෙමව්පියන් විසින් අතරමංකර යෑම නිසා අධිකරණයට ඉදිරිපත් කොට රඳවා තබා ගැනීම	12	3.8	1	2.6	4	2.9	7	5.7	-	-
වෙනත්	2	0.6	-	-	1	0.7	1	0.8	-	-
කඩදා හෝ වින්දිතභාවයට පත් වූ මුළු ළමයින් සංඛ්‍යාව	319	-	38	-	139	-	123	-	19	-

සටහන: වින්දිතභාවයට පත් ඇතැම් ළමයින්ට ඒ සඳහා එක් හේතුවකට වඩා බලපා ඇති බැවින් එකතුව සමාන නොවේ

ළමා සැකකරුවන්/ වැරදිකරුවන්

සැකකරුවෙකු යන්නෙන් යම් වරදක් කර ඇති බවට අනුමාන කරන ළමයෙක් අදහස් වන අතර වරදකරුවෙකු යන්නෙන් අදහස් වන්නේ යම් වරදක් කර ඇති බවට අධිකරණය මගින් තීන්දු කර ඇති ළමයෙක් වේ.

සැකකරුවන් හෝ වරදකරුවන් වන ළමුන් ආයතනගත කිරීමේ අභිප්‍රාය වන්නේ විශෝධනය කිරීම වේ. යම් සමාජ විරෝධී ක්‍රියාවක් හෝ වරදක් සඳහා පෙළඹී ඇති ළමුන් ආයතනගත විශෝධනයක් තුළින් යහපත්ව සමාජගත කිරීම සඳහා අවශ්‍ය පසුබිම සකස් කරදීම මෙමගින් අපේක්ෂා කෙරේ. මෙම සංගණනය මගින් ළමා සැකකරුවන් හෝ වරදකරුවන් ලෙස ආයතනගත කර සිටින ළමුන් විසින් සිදු කරන ලද හෝ සිදු කළායයි සැක කරන වරද කුමක් ද යන්න පිළිබඳව තොරතුරු එක්රැස් කරන ලදී.

වගුව 4.20 සැකකරුවන්/ වරදකරුවන් ලෙස ආයතනගතව සිටින ළමුන් දිස්ත්‍රික්කය, සැකකරුවකු/ වරදකරුවකු වීමට හේතුව/ හේතු හා ස්ත්‍රී/ පුරුෂ භාවය අනුව

හේතුව	එකතුව		පුරුෂ	
	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%
වයඹ පළාත (සැකකරුවන්/ වරදකරුවන් වන මුළු ළමයින් සංඛ්‍යාව)	24	-	24	-
සොරකම, මංකොල්ල කෑම, ගෙවල් බිඳීම	13	54.2	13	54.2
අන් අයට ශාරීරික හානි සිදුකිරීම	5	20.8	5	20.8
මත් ද්‍රව්‍ය ළඟ තබා ගැනීම, විකිණීම, භාවිතය	5	20.8	5	20.8
මත් පැන් ළඟ තබා ගැනීම, විකිණීම, භාවිතය	1	4.2	1	4.2
ගණිකා වෘත්තියේ යෙදීම	1	4.2	1	4.2
ස්ත්‍රී දූෂණය කිරීම/ ලිංගික අපයෝජනයට ලක් කිරීම	4	16.7	4	16.7
අයාලේ යාම	3	12.5	3	12.5
පාලනය කර ගත නොහැකි වීම (පාලන අනිකුත්තිය)	7	29.2	7	29.2
කුරුණෑගල (සැකකරුවන්/ වරදකරුවන් වන මුළු ළමයින් සංඛ්‍යාව)	21	-	21	-
සොරකම, මංකොල්ල කෑම, ගෙවල් බිඳීම	11	52.4	11	52.4
අන් අයට ශාරීරික හානි සිදුකිරීම	5	23.8	5	23.8
මත් ද්‍රව්‍ය ළඟ තබා ගැනීම, විකිණීම, භාවිතය	4	19.0	4	19.0
මත් පැන් ළඟ තබා ගැනීම, විකිණීම, භාවිතය	1	4.8	1	4.8
ගණිකා වෘත්තියේ යෙදීම	1	4.8	1	4.8
ස්ත්‍රී දූෂණය කිරීම/ ලිංගික අපයෝජනයට ලක් කිරීම	4	19.0	4	19.0
අයාලේ යාම	3	14.3	3	14.3
පාලනය කර ගත නොහැකි වීම (පාලන අනිකුත්තිය)	7	33.3	7	33.3
පුත්තලම (සැකකරුවන්/ වරදකරුවන් වන මුළු ළමයින් සංඛ්‍යාව)	3	-	3	-
සොරකම, මංකොල්ල කෑම, ගෙවල් බිඳීම	2	66.7	2	66.7
මත් ද්‍රව්‍ය ළඟ තබා ගැනීම, විකිණීම, භාවිතය	1	33.3	1	33.3

සටහන: සැකකරුවන්/ වරදකරුවන් වන ඇතැම් ළමයින්ට ඒ සඳහා එක් හේතුවකට වඩා බලපා ඇති බැවින් එකතුව සමාන නොවේ

සැකකරුවන් හෝ වරදකරුවන් ලෙස වයඹ පළාත තුළ නිවාසගත කර ඇති ළමුන් සංඛ්‍යාව 24ක් වන අතර මෙම ළමුන් සියලු දෙනාම පිරිමි ළමුන් වීම විශේෂත්වයකි. මෙම සංඛ්‍යාව වයඹ පළාත තුළ ආයතනගත කරන ලද මුළු ළමුන් සංඛ්‍යාව හා සැසඳීමේදී 2.5%ක් පමණ වේ. එම ළමුන්ගෙන් වැඩිම පිරිසක් සොරකම, මංකොල්ල කෑම, ගෙවල් බිඳීම වැනි හේතූන් සඳහා සැකකරුවන්/ වරදකරුවන් වන බව වාර්තා වී ඇත.

වගුව 4.21 සැකකරුවන්/ වරදකරුවන් ලෙස ආයතනගතව සිටින ළමුන් එසේ වීමට හේතුව/ හේතු හා වයස් කාණ්ඩය අනුව

සැකකරුවන්/ වරදකරුවන් වීමට හේතුව	එකතුව		8-12		13-17		18 හෝ ඊට වැඩි	
	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%
සොරකම, මංකොල්ල කෑම, ගෙවල් බිඳීම	13	54.2	3	75.0	8	47.1	2	66.7
අන් අයට ශාරීරික හානි සිදුකිරීම	5	20.8	2	50.0	3	17.6	-	-
මත් ද්‍රව්‍ය ලභ තබා ගැනීම, විකිණීම, භාවිතය	5	20.8	-	-	4	23.5	1	33.3
මත් පැන් ලභ තබා ගැනීම, විකිණීම, භාවිතය	1	4.2	-	-	1	5.9	-	-
ගණිකා වෘත්තියේ යෙදීම	1	4.2	-	-	1	5.9	-	-
ස්ත්‍රී දූෂණය කිරීම/ ලිංගික අපයෝජනයට ලක් කිරීම	4	16.7	-	-	3	17.6	1	33.3
අයාලේ යාම	3	12.5	1	25.0	1	5.9	1	33.3
පාලනය කර ගත නොහැකි වීම (පාලන අනිත්‍රාත්තිය)	7	29.2	2	50.0	3	17.6	2	66.7
සැකකරුවන්/ වරදකරුවන් වන මුළු ළමයින් සංඛ්‍යාව	24	-	4	-	17	-	3	-

සටහන: සැකකරුවන්/ වරදකරුවන් වන ඇතැම් ළමයින්ට ඒ සඳහා එක් හේතුවකට වඩා බලපා ඇති බැවින් එකතුව සමාන නොවේ

4.3 අධ්‍යාපන/ වෘත්තීය සුදුසුකම් පිළිබඳ තොරතුරු

කුමන තත්ත්වයක් යටතේ වුව ද ළමයකුගේ අධ්‍යාපන අයිතිය අඛණ්ඩව සුරක්ෂිත විය යුතුව ඇති අතර යම් ආකාරයකින් ළමයාට අධ්‍යාපන අයිතිය අහිමි වුවහොත් ඒ තුළින් අනාගතයේ ඉතා බරපතල සමාජ ආර්ථික ගැටළු නිර්මාණය වීමේ පසුබිමක් ඇති විය හැකිය. එම නිසා ආයතනගත

ළමුන්ගේ අධ්‍යාපන කටයුතු අඛණ්ඩව සිදු කරගෙන යාම පිළිබඳව තොරතුරු ලබා ගැනීමත්, ළමයින් සමාජගත කිරීමේදී වැදගත් වන වෘත්තීය අධ්‍යාපනය සඳහා ආයතනගත ළමුන්ට අවස්ථාව ලබා දීම පිළිබඳව තොරතුරු ලබා ගැනීමත් මෙම සංගණනයේදී සිදු කරන ලදී.

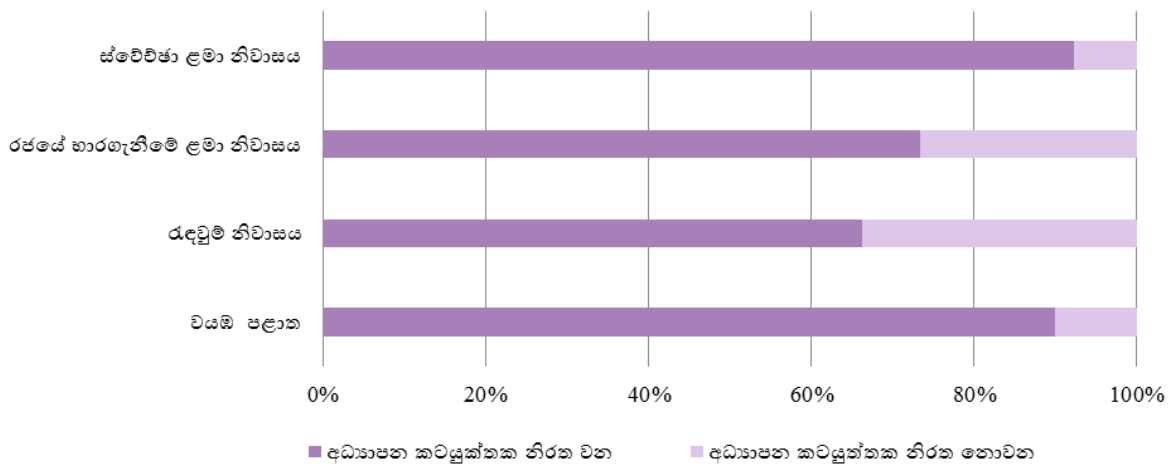
වර්තමාන අධ්‍යාපන කටයුත්ත

වගුව 4.22 දිස්ත්‍රික්කය, ආයතන වර්ගය හා අධ්‍යාපන කටයුත්තක නිරතවීම අනුව අවුරුදු 3 හා ඊට වැඩි ආයතනගත ළමුන්

ආයතන වර්ගය	එකතුව		අධ්‍යාපන කටයුත්තක නිරතවන		අධ්‍යාපන කටයුත්තක නිරත නොවන	
	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%
වයඹ පළාත	962	100	866	90.0	96	10.0
රජයේ භාරගැනීමේ ලමා නිවාසය	71	100	47	66.2	24	33.8
රජයේ භාරගැනීමේ ලමා නිවාසය	15	100	11	73.3	4	26.7
ස්වේච්ඡා ලමා නිවාසය	876	100	808	92.2	68	7.8
කුරුණෑගල	480	100	416	86.7	64	13.3
රජයේ භාරගැනීමේ ලමා නිවාසය	71	100	47	66.2	24	33.8
රජයේ භාරගැනීමේ ලමා නිවාසය	15	100	11	73.3	4	26.7
ස්වේච්ඡා ලමා නිවාසය	394	100	358	90.9	36	9.1
පුත්තලම	482	100	450	93.4	32	6.6
ස්වේච්ඡා ලමා නිවාසය	482	100	450	93.4	32	6.6

රූප සටහන 4.8

ආයතන වර්ගය හා අධ්‍යාපන කටයුත්තක නිරතවීම අනුව ආයතනගත ළමුන්

මූලාශ්‍රය:

ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව, ශ්‍රී ලංකාව

DCS

කිසියම් අධ්‍යාපන කටයුත්තක නිරතවීම ලෙස සලකා බලනු ලබන්නේ පෙර පාසල් අධ්‍යාපනය, පාසල් අධ්‍යාපනය, විශ්ව විද්‍යාල අධ්‍යාපනය, වෘත්තීය/ කාර්මික අධ්‍යාපනය හෝ වෙනත් පිළිගත් අධ්‍යාපන කටයුත්තක නිරතවීම වේ.

සාමාන්‍යයෙන් අවුරුදු 3 හා ඊට වැඩි ළමයින් කිසියම් අධ්‍යාපන කටයුත්තක නියැලිය යුතු ළමයින් ලෙස සැලකෙන අතර වයඹ පළාත තුළ ආයතනගතව සිටින ළමයින් අතරින් 962 දෙනෙක් මෙම වයස් කාණ්ඩය තුළ පසු වේ. මේ අතරින් 866 දෙනෙක් (90%) කිසියම් අධ්‍යාපන කටයුත්තක නිරත වන බව වාර්තා වී ඇති අතර අධ්‍යාපන කටයුත්තක නිරත නොවන්නේ 96 දෙනෙක් පමණි.

ළමයින් අධ්‍යාපන කටයුත්තක නිරතවීම ආයතන වර්ගය අනුව සලකා බැලීමේදී ස්වේච්ඡා ළමා නිවාස තුළ සිටින ළමයින්ගෙන් 92% පමණ සහ රජයේ භාර ගැනීමේ ළමා නිවාසය තුළ සිටින ළමයින්ගෙන් 73% පමණ කිසියම් අධ්‍යාපන කටයුත්තක නිරතවී සිටින බව ද වාර්තා වී ඇත. රැඳවුම් නිවාස තුළ සිටින ළමයින් අධ්‍යාපන කටයුත්තක නිරතවීම තරමක් අඩු ප්‍රතිශතයක් පෙන්නුම් කරයි. විශේෂයෙන්ම රැඳවුම් නිවාස තුළ සිටින ළමයින් අතිශය තාවකාලිකව මෙම ස්ථානවල රඳවා සිටින බැවින් ඔවුන්ගේ අධ්‍යාපන කටයුත්ත වාර්තාවීමේදී තොරතුරු නොමැති කම හේතුවෙන් කිසියම් ගැටලුවක් සිදුවිය හැකි බව ද මෙහිදී පෙන්වා දිය යුතු ය.

ආයතනගත ළමුන් අධ්‍යාපන කටයුත්තක නිරතවීම වයස් කාණ්ඩ අනුව සැලකීමේදී අනිවාර්ය අධ්‍යාපනය ලැබිය යුතු වයස් කාණ්ඩයේ පසුවන ළමුන්ගෙන් 90% කට වැඩි ප්‍රතිශතයක් කුමන හෝ අධ්‍යාපන කටයුත්තක නිරත වන බව නිරීක්ෂණය වේ.

වගුව 4.23 ස්ත්‍රී/ පුරුෂ භාවය, වයස් කාණ්ඩය, අධ්‍යාපන කටයුත්තක නිරතවීම අනුව අවුරුදු 3 හා ඊට වැඩි ආයතනගත ළමුන්

වයස් කාණ්ඩය හා ස්ත්‍රී/ පුරුෂ භාවය	එකතුව		අධ්‍යාපන කටයුත්තක නිරතවන		අධ්‍යාපන කටයුත්තක නිරත නොවන	
	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%
පුරුෂ	291	100	267	91.8	24	8.2
3-4	5	100	4	80.0	1	20.0
5-9	74	100	69	93.2	5	6.8
10-14	121	100	117	96.7	4	3.3
15-17	74	100	68	91.9	6	8.1
18 හෝ ඊට වැඩි	17	100	9	52.9	8	47.1
ස්ත්‍රී	671	100	599	89.3	72	10.7
3-4	11	100	8	72.7	3	27.3
5-9	99	100	95	96.0	4	4.0
10-14	318	100	297	93.4	21	6.6
15-17	207	100	179	86.5	28	13.5
18 හෝ ඊට වැඩි	36	100	20	55.6	16	44.4
එකතුව	962	100	866	90.0	96	10.0
3-4	16	100	12	75.0	4	25.0
5-9	173	100	164	94.8	9	5.2
10-14	439	100	414	94.3	25	5.7
15-17	281	100	247	87.9	34	12.1
18 හෝ ඊට වැඩි	53	100	29	54.7	24	45.3

වගුව 4.24 දැනට නිරත වන අධ්‍යාපන කටයුත්තක හා ස්ත්‍රී/ පුරුෂ භාවය අනුව අවුරුදු 3 හා ඊට වැඩි ආයතනගත ළමුන්

දැනට නිරත වන අධ්‍යාපන කටයුත්තක	එකතුව		පුරුෂ		ස්ත්‍රී	
	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%
පෙර පාසල් අධ්‍යාපනය	20	2.3	8	3.0	12	2.0
පාසල් අධ්‍යාපනය	832	96.1	252	94.4	580	96.8
වෘත්තීය/ කාර්මික අධ්‍යාපනය (NVQ සහතික)	3	0.3	2	0.7	1	0.2
වෘත්තීය/ කාර්මික අධ්‍යාපනය (NVQ සහතික නොවන)	7	0.8	4	1.5	3	0.5
වෙනත් අධ්‍යාපන කටයුතු	4	0.5	1	0.4	3	0.5
එකතුව	866	100	267	100	599	100

වයඹ පළාත තුළ ආයතනගතව සිටින කිසියම් අධ්‍යාපන කටයුත්තක නිරතවන ළමුන්ගෙන් 96% (832) පමණ පාසල් අධ්‍යාපනය ලබන බවත් 1.1%

(10) පමණ වෘත්තීය/ කාර්මික අධ්‍යාපන කටයුතුවල නිරතවී සිටින බවත් වාර්තා වී ඇත.

වගුව 4.25 දැනට අධ්‍යාපනය නොලබන අවුරුදු 3 හා ඊට වැඩි ආයතනගත ළමුන් එයට හේතුව හා ස්ත්‍රී/ පුරුෂ භාවය අනුව

හේතුව	එකතුව		පුරුෂ		ස්ත්‍රී	
	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%
විභාග ප්‍රතිඵල අපේක්ෂාවෙන් සිටීම	9	9.4	1	4.2	8	11.1
ඉගෙනුම් දුර්වලතා	17	17.7	5	20.8	12	16.7
රෝගී/ ආබාධිත තත්ත්ව	10	10.4	5	20.8	5	6.9
පාසලකට ඇතුළත් කරගැනීම ප්‍රතික්ෂේප කිරීම	3	3.1	1	4.2	2	2.8
නීතිමය හේතු	8	8.3	2	8.3	6	8.3
පාසැල්/ පෙර පාසල් අධ්‍යාපනය ලබා දීමට බලාපොරොත්තුවෙන් සිටීම	11	11.5	5	20.8	6	8.3
අ.පො.ස. සා.පෙළ/ උ.පෙළ විභාගය අසමත් වීම, අධ්‍යාපනය අවසන් කර තිබීම	3	3.1	1	4.2	2	2.8
නවක යොමුවීමක්	11	11.5	2	8.3	9	12.5
රැකියාවක නිරත වීම	1	1.0	1	4.2	-	-
ලේඛන අඩුපාඩු	8	8.3	1	4.2	7	9.7
රැකියාවකට ඉල්ලීම් කර ඇත/ අපේක්ෂාවෙන් සිටීම	3	3.1	-	-	3	4.2
පාසල් යාමට ඇති දැඩි අකමැත්ත	8	8.3	-	-	8	11.1
වයස ඉක්මවා තිබීම	3	3.1	-	-	3	4.2
වෙනත්	1	1.0	-	-	1	1.4
එකතුව	96	100	24	100	72	100

වයඹ පළාත තුළ ආයතනගතව සිටින ළමයින් අතරින් 96 දෙනෙක් කිසිදු අධ්‍යාපන කටයුත්තක නිරත නොවන බව වාර්තා වී ඇති අතර ඒ අතරින් බහුතරය (75%) ගැහැණු ළමයින් වේ. මෙම පිරිස අධ්‍යාපන කටයුත්තක නිරත නොවීමට බලපාන ලද හේතු විමසා බැලීමේදී වැඩිම පිරිසක් (12දෙනෙක්) ඉගෙනුම් දුර්වලතාවය නිසා අධ්‍යාපන කටයුතු කරගෙන යා නොහැකි තත්ත්වයට පත්ව ඇති බව වාර්තා වී ඇත. ඉගෙනුම් දුර්වලතා ළමයාගේ

අධ්‍යාපන අවස්ථා අහිමිවීමට හේතුවක් නොකරගත යුතු අතර එම ළමයින් සඳහා ද විකල්ප අවස්ථාවන් හෝ හඳුන්වා දී ඔවුන්ගේ අධ්‍යාපනය අයිතිය තහවුරු කරදිය යුතු වේ. එසේම ළමයින් තිදෙනෙක් පාසලකට ඇතුළත් කරගැනීම ප්‍රතික්ෂේප කර ඇති බව සංගණනයේදී වාර්තා වී ඇත. මෙවැනි අවස්ථා සඳහා විකල්ප හඳුන්වාදීම වෙනුවෙන් වගකිව යුතු පාර්ශවයන් කඩිනම් අවධානය යොමු කළ යුතුව ඇත.

ලබා ඇති ඉහළම අධ්‍යාපනය හා සාක්ෂරතාවය

මෙම සංගණනයේදී අවුරුදු 6 හා ඊට වැඩි වයසේ පසුවන ළමුන් ලබා ගෙන ඇති ඉහළම අධ්‍යාපන තත්ත්වය හා ඔවුන්ගේ සාක්ෂරතාවය පිළිබඳව තොරතුරු එක්රැස් කරගන්නා ලදී.

වගුව 4.26 ලබා ඇති ඉහළම අධ්‍යාපන සුදුසුකම හා ස්ත්‍රී/ පුරුෂ භාවය අනුව අවුරුදු 6 හා ඊට වැඩි ආයතනගත ළමුන්

ඉහළ ම අධ්‍යාපන සුදුසුකම	එකතුව		පුරුෂ		ස්ත්‍රී	
	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%
කිසිදා පාසල් ගොස් නැත	9	1.0	5	1.8	4	0.6
දැනට 1 ශ්‍රේණියේ ඉගෙනුම ලබයි	37	4.0	22	7.8	15	2.3
1 ශ්‍රේණිය සමත්	55	5.9	22	7.8	33	5.0
2 ශ්‍රේණිය සමත්	50	5.3	16	5.7	34	5.2
3 ශ්‍රේණිය සමත්	56	6.0	18	6.4	38	5.8
4 ශ්‍රේණිය සමත්	66	7.1	21	7.5	45	6.8
5 ශ්‍රේණිය සමත්	90	9.6	33	11.7	57	8.7
6 ශ්‍රේණිය සමත්	109	11.7	29	10.3	80	12.2
7 ශ්‍රේණිය සමත්	98	10.5	25	8.9	73	11.2
8 ශ්‍රේණිය සමත්	115	12.3	27	9.6	88	11.7
9 ශ්‍රේණිය සමත්	119	12.7	26	9.3	93	11.1
10 ශ්‍රේණිය සමත්	93	9.9	27	9.6	66	13.5
අ.පො.ස. (සා/පෙළ) සමත්	29	3.1	8	2.8	21	3.2
අ.පො.ස. (උ/පෙළ) සමත්	2	0.2	-	-	2	0.3
සඳහන් නොකළ	7	0.7	2	0.7	5	0.8
එකතුව	935	100	281	100	654	100

වයඹ පළාත තුළ ආයතනගත ළමුන් අතරින් 31 දෙනෙක් අ. පො. ස. (සා/පෙළ) හෝ ඊට ඉහළ අධ්‍යාපන සුදුසුකමක් ලබාගෙන ඇති බව වාර්තා වී ඇත. ඒ අතර අ. පො. ස. (උ/පෙළ) සමත් ළමුන් දෙදෙනෙක් ද වේ.

වගුව 4.27 ස්ත්‍රී/ පුරුෂ භාවය, වයස් කාණ්ඩ හා සාක්ෂරතාවය අනුව අවුරුදු 6 හා ඊට වැඩි ආයතනගත ළමුන්

ස්ත්‍රී/ පුරුෂ භාවය හා වයස් කාණ්ඩය	එකතුව		කියවීමට හා ලිවීමට හැකි ය		කියවීමට හා ලිවීමට නොහැකි ය		සඳහන් නොකළ	
	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%
පුරුෂ	281	100	256	91.1	24	8.5	1	0.4
6-7	25	100	19	76.0	5	20.0	1	4.0
8-10	64	100	59	92.2	5	7.8	-	-
11-14	101	100	95	94.1	6	5.9	-	-
15-17	74	100	69	93.2	5	6.8	-	-
18 හෝ ඊට වැඩි	17	100	14	82.4	3	17.6	-	-
ස්ත්‍රී	654	100	614	93.9	39	6.0	1	0.2
6-7	35	100	26	74.3	9	25.7	-	-
8-10	101	100	93	92.1	8	7.9	-	-
11-14	275	100	261	94.9	13	4.7	1	0.4
15-17	207	100	201	97.1	6	2.9	-	-
18 හෝ ඊට වැඩි	36	100	33	91.7	3	8.3	-	-
එකතුව	935	100	870	93.0	63	6.7	2	0.2
6-7	60	100	45	75.0	14	23.3	1	1.7
8-10	165	100	152	92.1	13	7.9	-	-
11-14	376	100	356	94.7	19	5.1	1	0.3
15-17	281	100	270	96.1	11	3.9	-	-
18 හෝ ඊට වැඩි	53	100	47	88.7	6	11.3	-	-

ආයතනගතව සිටින අවුරුදු 6 හෝ ඊට ඉහළ ළමුන්ගේ සාක්ෂරතාවය පිළිබඳව විමසා බැලීමේදී එම ළමුන්ගෙන් 93% කට තමා භාවිතා කරන භාෂාවෙන් කිසියම් දෙයක් ලිවීමටත්, කියවා තේරුම් ගැනීමටත් හැකියාව ඇති බව වාර්තා වී ඇත. මෙම ප්‍රතිශතය ගැහැණු ළමුන් සඳහා 93.9% වන විට පිරිමි ළමුන් සඳහා 91.1% ලෙස වාර්තා වී ඇත. තව ද වයස් කාණ්ඩ අනුව සැලකීමේදී අවුරුදු 10 ට වැඩි ළමයින් අතර 95% කට ආසන්න ඉහළ සාක්ෂරතාවයක් පෙන්නුම් කරනු ලැබේ.

වෘත්තීය අධ්‍යාපනය

වෘත්තීය සුදුසුකමක් ලබා තිබීම තුළින් ළමයකුගේ අනාගතය සැලසුම් කිරීමේදී යම් ආකාරයක පිටිවහලක් ලබා ගත හැකි වේ. විශේෂයෙන්ම ආයතනගත ළමයකු නැවත සමාජගත කිරීම සඳහා අවස්ථාවන් හඳුනාගැනීමේදී ඔහු/ ඇය වෘත්තීය සුදුසුකමක් ලබා ඇත්නම් එයට අදාළ වන සේ රැකියා අවස්ථාවන් සොයාබලා එමගින් ළමයා සමාජගත කිරීමට අවස්ථාව සලසාගත හැකි ය. එසේ වෘත්තීය අධ්‍යාපනයක් ලබා තිබීම තුළින් ළමයෙකුට අනාගතයේදී තමාගේම ආර්ථික කටයුත්තක් හෝ ස්වයං රැකියාවක් ආරම්භ කිරීමට ද හැකියාවක් ඇත. එම නිසා මෙම සංගණනයේදී අවුරුදු 16 හා ඊට වැඩි ළමුන් වෘත්තීය පුහුණුවක් ලබා ඇත් ද යන්න පිළිබඳව තොරතුරු ලබා ගන්නා ලදී.

වයඹ පළාත තුළ ආයතනගත ළමුන් අතරින් අවුරුදු 16 හෝ ඊට වැඩි ළමුන් 201 දෙනෙක් සිටින බව වාර්තා වී ඇති අතර ඒ අතරින් කිසියම් වෘත්තීය සුදුසුකමක් ලබාගෙන ඇති පිරිස 6% (11) පමණක් බව වාර්තා වී ඇත. ආයතනගත ළමුන් අතර වෘත්තීය සුදුසුකම් ලබා ඇති ළමුන් සංඛ්‍යාව අඩු

අගයක් ගැනීමට ප්‍රධාන වශයෙන් බලපා ඇත්තේ අවුරුදු 16 හෝ ඊට වැඩි ළමුන් අතරින් වැඩි ප්‍රතිශතයක් 73% පාසල් අධ්‍යාපන කටයුතුවල නියැලී සිටීමත්, 5% පමණ පිරිසක් ඒ වන විටත් වෘත්තීය පුහුණු පාඨමාලා හදාරමින් සිටීමත් වේ.

වගුව 4.28 ළමා නිවාසගතව සිටින පිළිගත් වෘත්තීය සුදුසුකමක් සහිත අවුරුදු 16 හා ඊට වැඩි ළමුන් ස්ත්‍රී/ පුරුෂ භාවය හා වයස අනුව

ස්ත්‍රී/ පුරුෂ භාවය හා වයස	මුළු ළමයින් සංඛ්‍යාව	පිළිගත් වෘත්තීය සුදුසුකමක් සහිත ළමයින්	
		සංඛ්‍යාව	%
පුරුෂ	63	6	9.5
16	29	3	10.3
17	17	1	5.9
18 හෝ ඊට වැඩි	17	2	11.8
ස්ත්‍රී	138	5	3.6
16	62	-	-
17	40	1	2.5
18 හෝ ඊට වැඩි	36	4	11.1
එකතුව	201	11	5.5
16	91	3	3.3
17	57	2	3.5
18 හෝ ඊට වැඩි	53	6	11.3

4.4 ළමයාගේ වර්ග රටාවන්, රෝගී සහ ආබාධිත තත්ත්වයන් පිළිබඳ තොරතුරු

ආයතනගතව සිටින ළමයෙක් සාමාන්‍ය හැසිරීම් රටාවකින් යුතුව කල් ගෙවන්නේද යන්න හෝ විශේෂිත හැසිරීම් රටාවක් පෙන්නවන්නේ ද යන්න විමසා බැලීම තුළින් ආයතනික පරිසරය තුළ ළමයාගේ මානසික තත්ත්වය පිළිබඳව දළ අවබෝධයක් ලබාගත හැකි වේ. ළමයාගේ කායික/ මානසික නිරෝගීතාවය ළමයා සමාජගත කිරීමේදී ද තීරකයක් වන බැවින් මෙම සංගණනයේදී ළමයාගේ වර්ග රටාවන්, රෝගී සහ ආබාධිත තත්ත්වයන් පිළිබඳ තොරතුරු එක්රැස් කරන ලදී.

වයඹ පළාත තුළ ආයතනගත ළමයින්ගේ හැසිරීම් රටාව නිරීක්ෂණය කිරීමේදී එම ළමුන් අතරින් 781 (80%) සාමාන්‍ය හැසිරීම් රටාවක් පෙන්නවන බව වාර්තා වී ඇත. හැසිරීමේ ගැටලු ඇති බවට වාර්තා වී ඇත්තේ සුළුතරයක් වන ළමුන් 194 දෙනෙක්ගෙන් පමණි. මුළු ළමුන්ගෙන් 81 දෙනෙක්

පමණක් ආයතනයේ සිටින අනෙකුත් ළමයින් සමග ගැටුම් ඇති කරගෙන ඇති හෝ එසේ කිරීමට උත්සාහ දරා ඇති ළමුන් බවට ආයතනයේ පරිපාලනය විසින් හඳුනාගෙන ඇත. තමන්ගේ ජීවිතයට හානි සිදු කර ගැනීමට උත්සාහ දරණ ලද ළමුන් 9 දෙනෙක් වාර්තාවීම සහ තමන් විසින් ම දරුණු කැපුම් සිදුකර ගෙන ඇති/ එසේ කිරීමට උත්සාහ දරා ඇති ළමුන් 30 දෙනෙක් වාර්තා වීමත්, ඒ අතරින් 17 දෙනෙක් ගැහැණු ළමුන් වීමත් කඩිනමින් අවධානය යොමු කළ යුතු ගැටලුවක් ලෙස හඳුනාගත හැකි ය. එසේම අධි ලිංගික/ සම ලිංගික ක්‍රියාකාරීත්වයකින් යුක්ත ළමුන් 48 දෙනෙකු හඳුනාගෙන ඇත. මෙසේ විවිධ වර්ග ගැටලු ඇති බවට හඳුනාගත් ළමුන් සම්බන්ධයෙන් පරිවාස හා ළමාරක්ෂක සේවා දෙපාර්තමේන්තුව සුදුසු පියවර ගත යුතු වේ.

වගුව 4.29 සාමාන්‍ය නිරීක්ෂණය අනුව ළමයාගේ හැසිරීම් රටාව හා ස්ත්‍රී/ පුරුෂ භාවය අනුව ආයතනගත ළමුන්

ළමයාගේ හැසිරීම් රටාව	එකතුව		පුරුෂ		ස්ත්‍රී	
	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%
සාමාන්‍ය හැසිරීම් රටාවකින් යුක්ත වේ	781	80.1	229	76.8	552	81.5
හුදකලා බවින් යුතුව කල් ගත කරයි/ එසේ කිරීමට රුචි බවක් පෙන්වයි	47	4.8	10	3.4	37	5.5
තමන් විසින් ම දරුණු කැපුම් සිදුකර ගෙන ඇත/ එසේ කිරීමට උත්සාහ දරා ඇත	30	3.1	13	4.4	17	2.9
තමන්ගේ ජීවිතයට හානි සිදුකර ගැනීමට උත්සාහ දරා ඇත	9	0.9	6	2.0	3	0.4
කාර්ය මණ්ඩලය/ වෙනත් දරුවන් වෙත නිතර පරුෂ වචනයෙන් බැනවදී	68	7.0	24	8.1	44	6.5
වෙනත් දරුවන් හට පහර දී ඇත/ එසේ කිරීමට උත්සාහ දරා ඇත	81	8.3	43	14.4	38	5.6
කාර්ය මණ්ඩලය වෙත පහර දී ඇත/ එසේ කිරීමට උත්සාහ දරා ඇත	21	2.2	13	4.4	8	1.2
පලායාමට උත්සාහ දරා ඇත	37	3.8	12	4.0	25	3.7
අධි ලිංගික/ සම ලිංගික ක්‍රියාකාරීත්වයකින් යුක්ත ය	48	4.9	16	5.4	32	4.7
වෙනත්	22	2.3	4	1.3	18	2.7
එකතුව	975	-	298	-	677	-

සටහන: ඇතැම් ළමයින් තුළින් හැසිරීම් රටා එකකට වැඩි සංඛ්‍යාවක් පෙන්නුම් කරන බැවින් එකතුව සමාන නොවේ

වගුව 4.30 දිගුකාලීන රෝගී/ ආබාධිත තත්ත්වයකින් පෙළෙන ආයතනගත ළමුන් වයස් කාණ්ඩය හා ස්ත්‍රී/ පුරුෂ භාවය අනුව

වයස් කාණ්ඩය හා ස්ත්‍රී/ පුරුෂ	මුළු ළමයින්	දිගුකාලීන රෝගී/ ආබාධිත තත්ත්වයකින් පෙළෙන ළමයින්	
		සංඛ්‍යාව	%
පුරුෂ	298	27	9.1
0-4	12	1	8.3
5-9	74	2	2.7
10-14	121	10	8.3
15-17	74	10	13.5
18 හෝ ඊට වැඩි	17	4	23.5
ස්ත්‍රී	677	20	3.0
0-4	17	-	-
5-9	99	1	1.0
10-14	318	11	3.5
15-17	207	7	3.4
18 හෝ ඊට වැඩි	36	1	2.8
එකතුව	975	47	4.8
0-4	29	1	3.4
5-9	173	3	1.7
10-14	439	21	4.8
15-17	281	17	6.0
18 හෝ ඊට වැඩි	53	5	9.4

වයඹ පළාත තුළ ආයතනගතව සිටින ළමුන් අතරින් 47 දෙනෙක්, එනම් මුළු ළමයින්ගෙන් 5% පමණ දිගුකාලීනව කිසියම් රෝගයකින් හෝ ආබාධිත තත්ත්වයකින් පෙළෙමින් සිටින බව සංගණන තොරතුරු මගින් අනාවරණය වී ඇත.

වගුව 4.31 ළමා නිවාසගතව සිටින දිගුකාලීන රෝගී/ ආබාධිත තත්ත්වයකින් පෙළෙන ළමුන් රෝගය/ ආබාධය හා ස්ත්‍රී/ පුරුෂ භාවය අනුව

රෝගය/ ආබාධය	එකතුව	පුරුෂ	ස්ත්‍රී
ශ්වසන පද්ධතිය ආශ්‍රිත රෝග	6	3	3
දාශ්‍ය ආබාධ	1	1	-
මානසික රෝගී තත්ත්ව	26	17	9
ග්‍රව්‍ය ආබාධ	3	-	3
කථන ආබාධ	5	4	1
ඔට්සම්	2	2	-
තැලසීමියා	1	-	1
අපස්මාරය/ ස්නායු ආබාධ	2	1	1
අත්පා ආබාධ	1	-	1
වෙනත්	2	-	2
දිගුකාලීන රෝගී/ ආබාධිත තත්ත්වයකින් පෙළෙන මුළු ළමුන් සංඛ්‍යාව	47	27	20

වයඹ පළාත තුළ දිගුකාලීනව කිසියම් රෝගයකින් හෝ ආබාධිත තත්ත්වයකින් පෙළෙමින් සිටින ළමුන් අතරින් වැඩි පිරිසක් මානසික රෝගී තත්ත්වයෙන් පෙළෙන බව වාර්තා වී ඇති අතර එම

සංඛ්‍යාව රෝගයකින්/ ආබාධිත තත්ත්වයකින් පෙළෙමින් සිටින මුළු ළමයින්ගෙන් 55% පමණ වේ. මීට අමතරව ශ්වසන පද්ධතිය ආශ්‍රිත රෝග ද වැඩි වශයෙන් වාර්තා වී ඇත.

වගුව 4.32 දිගුකාලීන රෝගී/ ආබාධිත තත්ත්වයකින් පෙළෙන ආයතනගත ළමුන් රෝගය/ ආබාධය හා වයස් කාණ්ඩය අනුව

රෝගය/ ආබාධය	එකතුව	0-4	5-9	10-14	15-17	18 හෝ ඊට වැඩි
ශ්වසන පද්ධතිය ආශ්‍රිත රෝග	6	-	-	5	1	-
දෘශ්‍ය ආබාධ	1	-	-	1	-	-
මානසික රෝගී තත්ත්ව	26	1	2	9	9	5
ශ්‍රව්‍ය ආබාධ	3	-	-	-	3	-
කථන ආබාධ	5	-	-	3	2	-
ඔටිසම්	2	-	1	1	-	-
තැලසිමියා	1	-	-	1	-	-
අපස්මාරය/ ස්නායු ආබාධ	2	-	-	1	1	-
අන්පා ආබාධ	1	-	-	1	-	-
වෙනත්	2	-	1	-	1	-
දිගුකාලීන රෝගී/ ආබාධිත තත්ත්වයකින් පෙළෙන මුළු ළමුන් සංඛ්‍යාව	47	1	3	21	17	5

සටහන: ඇතැම් ළමයින් රෝගී/ ආබාධිත තත්ත්ව කිහිපයකින් පෙළෙමින් සිටින බැවින් දිගුකාලීන රෝගී/ආබාධිත තත්ත්වයකින් පෙළෙන මුළු ළමුන් සංඛ්‍යාව එකතුවට සමාන නොවේ

වගුව 4.33 දිගුකාලීන රෝගී/ආබාධිත තත්ත්වයකින් පෙළෙන සහ ඒ සඳහා ප්‍රතිකාර ලබා ගන්නා ආයතනගත ළමුන් ස්ත්‍රී පුරුෂ භාවය හා වයස් කාණ්ඩය අනුව

වයස් කාණ්ඩය හා ස්ත්‍රී/ පුරුෂ භාවය	රෝගී/ ආබාධිත තත්ත්වයකින් පෙළෙන ළමයින් සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිකාර ලබා ගන්නා ළමයින්	
		සංඛ්‍යාව	%
පුරුෂ	27	18	66.7
0-4	1	1	100
5-9	2	2	100
10-14	10	5	50.0
15-17	10	7	70.0
18 හෝ ඊට වැඩි	4	3	75.0
ස්ත්‍රී	20	16	80.0
0-4	-	-	-
5-9	1	1	100
10-14	11	8	72.7
15-17	7	6	85.7
18 හෝ ඊට වැඩි	1	1	100
එකතුව	47	34	72.3
0-4	1	1	100
5-9	3	3	100
10-14	21	13	61.9
15-17	17	13	76.5
18 හෝ ඊට වැඩි	5	4	80.0

වයඹ පළාත තුළ ආයතනගතව සිටින කිසියම් රෝගී/ ආබාධිත තත්ත්වයකින් පෙළෙන ළමයින්ගෙන් 72% පමණ එම රෝගී/ ආබාධිත තත්ත්ව සඳහා අඛණ්ඩව වෛද්‍ය ප්‍රතිකාර ලබා ගනිමින් සිටින බව වාර්තා වී ඇත. පිරිමි ළමුන්ට සාපේක්ෂව ගැහැණු ළමුන් අතර අඛණ්ඩව වෛද්‍ය ප්‍රතිකාර ලබා ගැනීමේ වැඩි නැඹුරුවාවක් පෙන්නුම් කර ඇත.

4.5 ළමුන්ගේ දෙමව්පියන්/ භාරකරුවන් පිළිබඳ තොරතුරු

ආයතනගතව සිටින ළමුන්ගේ පවුල් පසුබිම පිළිබඳව සොයාබැලීමේදී ළමුන්ගේ දෙමව්පියන්/ භාරකරුවන් පිළිබඳ තොරතුරු ලබා ගැනීම ඉතා වැදගත් වේ. එසේම මෙම තොරතුරු ළමයින් සමාජගත කිරීමේදී ද ප්‍රයෝජනවත් විය හැකි ය. එනම් දෙමව්පියන්/ භාරකරුවන් පිළිබඳ එක්රැස් කරගනු ලබන තොරතුරුවලට අනුව එම ළමයින් නැවත අදාළ භාරකරුවන් වෙත යොමු කිරීමේ හැකියාවක් ඇත් ද යන්න විමසා බැලිය හැකි අතර එසේ නොමැති නම් වෙනත් විකල්ප රැකවරණ අවස්ථාවන් සඳහා යොමු කිරීම පිළිබඳ සලකා බැලීමට යොමු විය හැකිය. මේ සඳහා මෙම සංගණනයේදී ළමයා ආයතනගත කරන අවස්ථාව වන විට හා සංගණන අවස්ථාව වන විට ළමයාගේ දෙමව්පියන්/ භාරකරුවන් පිළිබඳ තොරතුරු වෙත වෙනම රැස් කරගන්නා ලදී.

4.5.1 ළමුන් ආයතනගත කරන අවස්ථාව වන විට දෙමව්පියන්/ භාරකරුවන් පිළිබඳ තොරතුරු

මේ යටතේ ළමයා ආයතනගත කරන අවස්ථාව වන විට ළමයාගේ භාරකරු වූයේ කවුද යන වග, දෙමව්පියන් ජීවත්වූයේ ද යන වග, දෙමව්පියන්/ භාරකරුවන් බන්ධනාගාර ගතවී/ විදේශ ගතවී සිටියේද යන වග, දෙමව්පියන්ට/ භාරකරුවන්ට රැකියාවක්/ ස්ථිර ආදායම් මාර්ගයක් තිබුනේද යන වග, හා ළමුන් ආදායමක් ඉපැයිය නොහැකි ලෙස රෝගී/ ආබාධිත තත්ත්වයකින් පසුවූයේද යන වග යනාදී තොරතුරු එක්රැස් කරන ලදී.

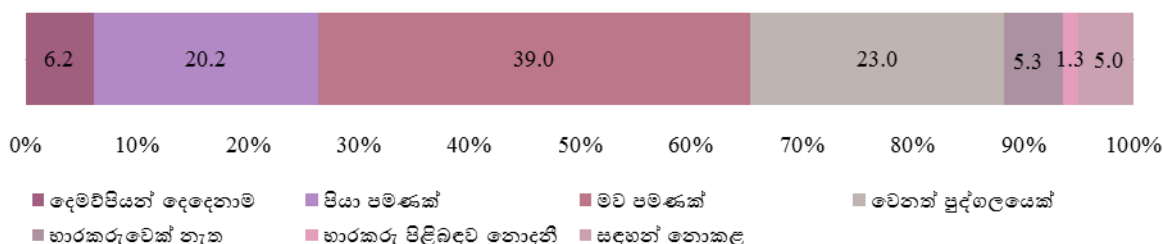
වයඹ පළාත තුළ ආයතනගත කර සිටින ළමුන් ආයතනගත වන අවස්ථාව වන විට භාරකාරීත්වය පිළිබඳව විමසා බැලීමේදී මුළු ළමයින්ගෙන් 65% කගේ පමණ භාරකාරීත්වය හිමිව ඇත්තේ දෙමව්පියන් දෙදෙනාටම හෝ දෙමව්පියන්ගෙන් එක් අයකු වෙත විම සැලකිය යුතු තත්ත්වයක් වේ. මින් පැහැදිලි වන්නේ ළමයින් ආයතනගත කිරීම සඳහා දෙමව්පිය රැකවරණය අහිමිවීමට වඩා වෙනත් සාධක බලපා ඇති බවයි. මෙම ළමයින් අතරින් 5.3%, එනම් 52 දෙනෙක් කිසිදු භාරකරුවෙකු නොමැතිව ආයතනගත කර තිබීම හා ළමයින් 13 දෙනෙකුගේ භාරකරුවන් පිළිබඳ තොරතුරු වාර්තා නොවීමත් නිරීක්ෂණය විය.

වගුව 4.34 දිස්ත්‍රික්කය හා ආයතනගත කරන අවස්ථාව වන විට භාරකාරීත්වයේ ස්වභාවය අනුව ආයතනගත ළමුන්

දිස්ත්‍රික්කය හා භාරකරු	සංඛ්‍යාව	%
වයඹ පළාත	975	100
දෙමව්පියන් දෙදෙනාම	60	6.2
පියා පමණක්	197	20.2
මව පමණක්	380	39.0
වෙනත් පුද්ගලයෙක්	224	23.0
භාරකරුවෙක් නැත	52	5.3
භාරකරු පිළිබඳව නොදනී	13	1.3
සඳහන් නොකළ	49	5.0
කුරුණෑගල	493	100
දෙමව්පියන් දෙදෙනාම	36	7.3
පියා පමණක්	92	18.7
මව පමණක්	184	37.3
වෙනත් පුද්ගලයෙක්	108	21.9
භාරකරුවෙක් නැත	39	7.9
භාරකරු පිළිබඳව නොදනී	12	2.4
සඳහන් නොකළ	22	4.5
පුත්තලම	482	100
දෙමව්පියන් දෙදෙනාම	24	5.0
පියා පමණක්	105	21.8
මව පමණක්	196	40.7
වෙනත් පුද්ගලයෙක්	116	24.1
භාරකරුවෙක් නැත	13	2.7
භාරකරු පිළිබඳව නොදනී	1	0.2
සඳහන් නොකළ	27	5.6

රූප සටහන 4.9

ආයතනගත කරන අවස්ථාව වන විට භාරකාරීත්වයේ ස්වභාවය අනුව ආයතනගත ළමුන්

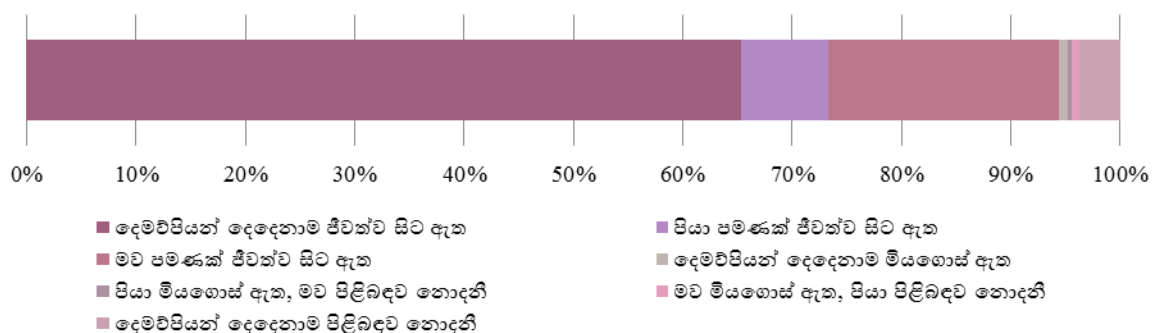
මූලාශ්‍රය:
ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව, ශ්‍රී ලංකාව

වගුව 4.35 දිස්ත්‍රික්කය, ආයතනගත කරන අවස්ථාව වන විට දෙමව්පියන් ජීවත්වූයේ ද යන්න හා ස්ත්‍රී / පුරුෂ භාවය අනුව ආයතනගත ළමුන්

දෙමව්පියන් ජීවත්වූයේ ද යන වග	එකතුව		පුරුෂ		ස්ත්‍රී	
	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%
වයඹ පළාත	975	100	298	100	677	100
දෙමව්පියන් දෙදෙනාම ජීවත්ව සිට ඇත	637	65.3	178	59.7	459	67.8
පියා පමණක් ජීවත්ව සිට ඇත	78	8.0	29	9.7	49	7.2
මව පමණක් ජීවත්ව සිට ඇත	206	21.1	65	21.8	141	20.8
දෙමව්පියන් දෙදෙනාම මියගොස් ඇත	7	0.7	4	1.3	3	0.4
පියා මියගොස් ඇත, මව පිළිබඳව නොදනී	4	0.4	-	-	4	0.6
මව මියගොස් ඇත, පියා පිළිබඳව නොදනී	7	0.7	4	1.3	3	0.4
දෙමව්පියන් දෙදෙනාම පිළිබඳව නොදනී	36	3.7	18	6.0	18	2.7
කුරුණෑගල	493	100	195	100	298	100
දෙමව්පියන් දෙදෙනාම ජීවත්ව සිට ඇත	302	61.3	113	57.9	189	63.4
පියා පමණක් ජීවත්ව සිට ඇත	40	8.1	20	10.3	20	6.7
මව පමණක් ජීවත්ව සිට ඇත	119	24.1	44	22.6	75	25.2
දෙමව්පියන් දෙදෙනාම මියගොස් ඇත	6	1.2	4	2.1	2	0.7
පියා මියගොස් ඇත, මව පිළිබඳව නොදනී	-	-	-	-	-	-
මව මියගොස් ඇත, පියා පිළිබඳව නොදනී	2	0.4	1	0.5	1	0.3
දෙමව්පියන් දෙදෙනාම පිළිබඳව නොදනී	24	4.9	13	6.7	11	3.7
පුත්තලම	482	100	103	100	379	100
දෙමව්පියන් දෙදෙනාම ජීවත්ව සිට ඇත	335	69.5	65	63.1	270	71.2
පියා පමණක් ජීවත්ව සිට ඇත	38	7.9	9	8.7	29	7.7
මව පමණක් ජීවත්ව සිට ඇත	87	18.0	21	20.4	66	17.4
දෙමව්පියන් දෙදෙනාම මියගොස් ඇත	1	0.2	-	-	1	0.3
පියා මියගොස් ඇත, මව පිළිබඳව නොදනී	4	0.8	-	-	4	1.1
මව මියගොස් ඇත, පියා පිළිබඳව නොදනී	5	1.0	3	2.9	2	0.5
දෙමව්පියන් දෙදෙනාම පිළිබඳව නොදනී	12	2.5	5	4.9	7	1.8

රූප සටහන 4.10

ආයතනගත කරන අවස්ථාව වන විට දෙමව්පියන් ජීවත්වූයේ ද යන්න අනුව ආයතනගත ළමුන්

මූලාශ්‍රය:
ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව, ශ්‍රී ලංකාව

වයඹ පළාත තුළ ආයතනගතව සිටින ළමුන් 975 අතරින් 94% (921) කගේ පමණ ආයතනගත වන අවස්ථාව වන විට දෙමව්පියන් දෙදෙනාම හෝ දෙමව්පියන්ගෙන් එක් අයකු ජීවත්ව සිට ඇති බව වාර්තා වී ඇත. මේ ළමුන්ගෙන් අඩකට මදක් වැඩි පිරිසකගේ දෙමව්පියන් දෙදෙනාම ජීවත්ව සිට ඇති බවත්, 1/5කගේ පමණ මව පමණක් ජීවත්ව සිට ඇති බවත්,

වගුව 4.36 ආයතනගත කරන අවස්ථාව වන විට පියාගේ තොරතුරු අනුව ආයතනගත ළමුන්

පියා පිළිබඳව තොරතුරු	සංඛ්‍යාව	%
පියාගේ විවාහක තත්ත්වය		
අවිවාහක	34	4.8
ලමයාගේ මව සමග විවාහක	209	29.2
ලමයාගේ මව නොවන වෙනත් අයෙකු සමග විවාහක	108	15.1
වැන්දඹු/ දික්කසාද වූ/ වෙන් වූ	313	43.8
නොදැනී	51	7.1
පියා බන්ධනාගාරගත වී සිටි/ විදේශගත වී සිටි අයෙක් ද යන වග		
බන්ධනාගාරගත වී සිටි අයෙක්	85	11.9
විදේශගත වී සිටි අයෙක්	14	2.0
බන්ධනාගාරගත වී හෝ විදේශගත වී සිටි අයෙක් නොවේ	492	68.8
ඒ පිළිබඳව නොදැනී	122	17.1
සඳහන් නොකළ	2	0.3
පියාට රැකියාවක්/ ස්ථීර ආදායම් මාර්ගයක් තිබුනේ ද යන වග		
රැකියාවක්/ ස්ථීර ආදායම් මාර්ගයක් තිබුණි	265	37.1
රැකියාවක්/ ස්ථීර ආදායම් මාර්ගයක් නොතිබුණි	227	31.7
නොදැනී	223	31.2
පියාගේ සෞඛ්‍ය තත්ත්වය		
ආදායම් ඉපැයීමක් කළ නොහැකි ලෙස රෝගී/ ආබාධිත තත්ත්වයකින් පසුවිය	48	6.7
ආදායම් ඉපැයීමක් කළ නොහැකි ලෙස රෝගී/ ආබාධිත තත්ත්වයක් නොතිබුණි	460	64.3
නොදැනී	207	29.0
එකතුව	715	100

ආයතනගත කරන අවස්ථාවේ පියා භාරකරුවකු ලෙස ඉදිරිපත් වී සිට ඇත්තේ ළමුන් 257 දෙනෙකුගේ පමණක් වුව ද ඒ වන විට ළමුන් 715 දෙනෙකුගේ පියා ජීවත්ව අතර සිටි බවට වාර්තා වී ඇති බැවින් එම ළමුන් සම්බන්ධයෙන් පියා පිළිබඳව මූලික තොරතුරු එක්රැස් කරගැනීමක් සිදු කරන ලදී. ඒ අනුව ලමයා ආයතනගත කරන අවස්ථාව වන විට පියාගේ විවාහක තත්ත්වය සැලකීමේදී ළමුන්ගෙන් 209 කගේ පියවරුන් එවකට ලමයාගේ මව සමග විවාහකව සිට ඇති බව වාර්තා වී ඇති අතර පියවරුන් අතරින් 108 දෙනෙක් ලමයාගේ මව නොවන වෙනත් අයෙකු සමග විවාහකව සිට ඇති බව වාර්තා වේ.

ලමයා ආයතනගත කරන අවස්ථාව වන විට මෙම ළමුන්ගෙන් 85 දෙනෙකුගේ පියා බන්ධනාගාරගතව

බවත් වාර්තා වී ඇත. මෙසේ දෙමව්පියන් ජීවත්ව සිටියදී වුව ද ලමයින් ආයතනගත කිරීමට සිදුව තිබීම අවධානය යොමු කළ කරුණක් වේ. මෙම ළමුන්ගෙන් 7කගේ පමණ දෙමව්පියන් දෙදෙනාම මිය ගොස් ඇති බව වාර්තා වී ඇති අතර ළමුන් 36 කගේ පමණ දෙමව්පියන් දෙදෙනාම පිළිබඳව විස්තර නොදන්නා බව වාර්තා වී ඇත.

වගුව 4.37 ආයතනගත කරන අවස්ථාව වන විට මවගේ තොරතුරු අනුව ආයතනගත ළමුන්

මව පිළිබඳව තොරතුරු	සංඛ්‍යාව	%
මවගේ විවාහක තත්ත්වය		
අවිවාහක	67	7.9
ලමයාගේ පියා සමග විවාහක	209	24.8
ලමයාගේ පියා නොවන වෙනත් අයෙකු සමග විවාහක	205	24.3
වැන්දඹු/ දික්කසාද වූ/ වෙන් වූ	301	35.7
නොදැනී	61	7.2
මව බන්ධනාගාරගත වී සිටි/ විදේශගත වී සිටි අයෙක් ද යන වග		
බන්ධනාගාරගත වී සිටි අයෙක්	13	1.5
විදේශගත වී සිටි අයෙක්	106	12.6
බන්ධනාගාරගත වී හෝ විදේශගත වී සිටි අයෙක් නොවේ	608	72.1
ඒ පිළිබඳව නොදැනී	116	13.8
මවට රැකියාවක්/ ස්ථීර ආදායම් මාර්ගයක් තිබුනේ ද යන වග		
රැකියාවක්/ ස්ථීර ආදායම් මාර්ගයක් තිබුණි	212	25.1
රැකියාවක්/ ස්ථීර ආදායම් මාර්ගයක් නොතිබුණි	439	52.1
නොදැනී	192	22.8
මවගේ සෞඛ්‍ය තත්ත්වය		
ආදායම් ඉපැයීමක් කළ නොහැකි ලෙස රෝගී/ ආබාධිත තත්ත්වයකින් පසුවිය	71	8.4
ආදායම් ඉපැයීමක් කළ නොහැකි ලෙස රෝගී/ ආබාධිත තත්ත්වයක් නොතිබුණි	579	68.7
නොදැනී	192	22.8
සඳහන් නොකළ	1	0.1
එකතුව	843	100

සිට ඇති බවත් 14 දෙනෙකුගේ පියා විදේශගතව සිට ඇති බවත් වාර්තා වී ඇත. එසේම ලමයා ආයතනගත කරන අවස්ථාව වන විට පියාට රැකියාවක් හෝ ආදායම් මාර්ගයක් තිබුනේ ද යන්න විමසා බැලීමේදී ළමුන් 265 දෙනෙකුගේ පියවරුන්ට රැකියාවක් හෝ ස්ථීර ආදායම් මාර්ගයක් තිබූ බව වාර්තා වී ඇත. ළමුන්ගෙන් 227 දෙනෙකුගේ පියවරුන්ට රැකියාවක් හෝ කිසිදු ස්ථීර ආදායම් මාර්ගයක් නොතිබී ඇති බව ද වාර්තා වී ඇත. මෙසේ වුව ද ආදායම් ඉපැයීමක් කළ නොහැකි ලෙස රෝගී/ ආබාධිත තත්ත්වයකින් පසුව ඇති බවට වාර්තා වී ඇත්තේ ළමුන් 48 දෙනෙකුගේ පියවරුන් පමණි. ළමුන්ගෙන් අඩකගේ පමණ පියවරුන්ට ආදායම් ඉපැයීමට බාධාවක් වන ආකාරයේ රෝගී/ ආබාධිත තත්ත්වයක් නොතිබුණ බව වාර්තා වී ඇත.

ආයතනගත කරන අවස්ථාවේ මව භාරකරුවකු ලෙස ඉදිරිපත් වී සිට ඇත්තේ ළමුන් 380 දෙනෙකුගේ පමණක් වුව ද ඒ වන විට ළමුන් 843 දෙනෙකුගේ මව ජීවත් අතර සිටි බවට වාර්තා වී ඇති බැවින් එම ළමුන් සම්බන්ධයෙන් මව පිළිබඳව මූලික තොරතුරු එක්රැස් කරගැනීමක් සිදු කරන ලදී. ඒ වන විට ළමයාගේ මවගේ විවාහක තත්ත්වය සැලකීමේදී ළමුන් 209 දෙනෙකුගේ මව්වරු ළමයාගේ පියා සමග විවාහ වී ඇති බව වාර්තා වී ඇති අතර ළමුන් 205 දෙනෙකුගේ මව්වරුන් ළමයාගේ පියා නොවන වෙනත් අයෙකු සමග විවාහකව සිට ඇත. ළමුන් 301 දෙනෙකුගේ පමණ මව්වරුන් වැන්දඹු/ දික්කසාද වූ/ වෙන් වූ ගණයට අයත් බව වාර්තා වී තිබීම වගකිව යුතු පාර්ශ්වයන්ගේ අවධානය යොමු විය යුතු කරුණකි.

ළමයා ආයතනගත කරන අවස්ථාව වන විට මෙම ළමුන්ගෙන් 13 දෙනෙකුගේ මව බන්ධනාගාරගතව සිට ඇති බවත්, 106 දෙනෙකුගේ මව විදේශගතව සිට ඇති බවත් වාර්තා වී ඇත. එසේම ළමයා ආයතනගත කරන අවස්ථාව වන විට මවට රැකියාවක් හෝ ආදායම් මාර්ගයක් තිබුනේ ද යන්න විමසා බැලීමේදී රැකියාවක් හෝ ස්ථිර අදායම් මාර්ගයක් තිබූ බව තහවුරු වී ඇත්තේ ළමුන් 212 දෙනෙකුගේ මව්වරුන්ට පමණක් වන අතර 439 කගේ මව්වරුන්ට රැකියාවක් හෝ කිසිදු ස්ථිර ආදායම් මාර්ගයක් නොතිබී ඇති බව වාර්තා වී ඇත. මෙසේ වුව ද ආදායම් ඉපයීමක් කළ නොහැකි ලෙස රෝගී/ ආබාධිත තත්ත්වයකින් පසුවී ඇති බවට වාර්තා වී ඇත්තේ ළමුන්ගෙන් 71 දෙනෙකුගේ මව්වරුන් පමණි. ළමයින්ගෙන් අඩකට වැඩි පිරිසකගේ මව්වරුන්ට ආදායම් ඉපයීමක් කළ නොහැකි ලෙස රෝගී/ ආබාධිත තත්ත්වයක් නොතිබුණ බව වාර්තා වී ඇත.

වගුව 4.38 ආයතනගත කරන අවස්ථාව වන විට භාරකරුවෙක් යටතේ සිටි ළමුන් භාරකරුට ඇති ඥාතීත්වය හා භාරකරු ඒ වන විට පදිංචියට සුදුසු වාසස්ථානයක ජීවත්ව සිටියේද යන්න අනුව

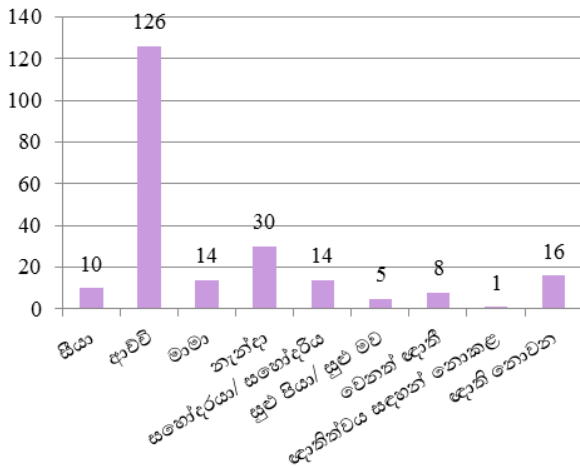
ඥාතීත්වය	එකතුව		පදිංචියට සුදුසු වාසස්ථානයක ජීවත්ව සිටි		පදිංචියට නුසුදුසු වාසස්ථානයක ජීවත්ව සිටි		නොදැනී		සඳහන් නොකළ	
	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	එකතුවේ %	සංඛ්‍යාව	එකතුවේ %	සංඛ්‍යාව	එකතුවේ %	සංඛ්‍යාව	එකතුවේ %
සියා	10	100	6	60.0	3	30.0	1	10.0	-	-
ආච්චි	126	100	96	76.2	20	15.9	9	7.1	1	0.8
මාමා	14	100	14	100.0	-	-	-	-	-	-
නැන්දා	30	100	23	76.7	7	23.3	-	-	-	-
සහෝදරයා/ සහෝදරිය	14	100	12	85.7	2	14.3	-	-	-	-
සුළු පියා	5	100	5	100.0	-	-	-	-	-	-
වෙනත් ඥාති	8	100	6	75.0	-	-	2	25.0	-	-
ඥාතීත්වය සඳහන් නොකළ	1	100	-	-	-	-	1	100.0	-	-
ඥාති නොවන	16	100	12	75.0	1	6.3	3	18.8	-	-
එකතුව	224	100	174	77.7	33	14.7	16	7.1	1	0.4

වයඹ පළාත තුළ ආයතනගතව සිටින ළමුන් අතරින් 224 දෙනෙකු ඒ වන විට මව/ පියා නොවන වෙනත් භාරකරුවෙක් යටතේ ජීවත්ව සිට ඇති බව වාර්තා වී ඇත. එය මුළු ළමුන්ගෙන් 23% පමණ වේ. එසේම මෙම ළමුන් භාරකරුට ඇති ඥාතීත්වය අනුව සැලකීමේදී වැඩිම පිරිසක භාරකාරීත්වය දරා ඇත්තේ ළමයාගේ ආච්චි විසින් වන අතර එය භාරකරුවකු යටතේ සිට ඇති ළමුන්ගෙන් අඩකටත් වැඩි වේ. මීට අමතරව 30 දෙනෙක් මවගේ හෝ පියාගේ සහෝදරියකගේ (නැන්දා) භාරකාරීත්වය යටතේ ජීවත්ව ඇති බව වාර්තා වී ඇති අතර තවත් 38 පමණ සියා, මාමා හෝ සහෝදරයෙක්/

සහෝදරියකගේ භාරකාරීත්වය යටතේ ජීවත්ව සිට ඇති බව වාර්තා වේ. ආයතනගත වන අවස්ථාව වන විට මව/පියා නොවන වෙනත් භාරකරුවෙක් යටතේ සිට ඇති ළමුන් පදිංචිව සිටි ස්ථානය පදිංචියට සුදුසු තත්ත්වයක පැවතියේ ද යන්න විමසා බැලීමේදී මෙම ළමුන්ගෙන් 3/4 ක් පමණ පදිංචිව සිට ඇත්තේ කිසියම් ආකාරයකින් පදිංචිය සඳහා සුදුසු ආකාරයකට සකස් කරන ලද ස්ථානයක බව සංගණන තොරතුරුවලින් අනාවරණය වී ඇත. එමෙන්ම එම ළමුන්ගෙන් 33 දෙනෙක් පදිංචියට නුසුදුසු ස්ථානයක පදිංචිව සිට ඇති බව වාර්තා වී ඇත.

රූප සටහන 4.11

ආයතනගත කරන අවස්ථාව වන විට භාරකරුවෙක් යටතේ සිටි ළමුන් භාරකරුව තිබූ ආකාරය අනුව

මූලාශ්‍රය:

ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව, ශ්‍රී ලංකාව

වගුව 4.39 ආයතනගත කරන අවස්ථාව වන විට භාරකරුවෙක් යටතේ සිටි ළමුන් භාරකරුවන් තොරතුරු අනුව

භාරකරු පිළිබඳව තොරතුරු	සංඛ්‍යාව	%
භාරකරුට රැකියාවක්/ ස්ථීර ආදායම් මාර්ගයක් තිබුණේ ද යන වග		
රැකියාවක්/ ස්ථීර ආදායම් මාර්ගයක් තිබුණි	53	23.7
රැකියාවක්/ ස්ථීර ආදායම් මාර්ගයක් නොතිබුණි	133	59.4
නොදනි	37	16.5
සඳහන් නොකළ	1	0.4
භාරකරුගේ සෞඛ්‍ය තත්ත්වය		
ආදායම් ඉපයීමක් කළ නොහැකි ලෙස රෝගී/ ආබාධිත තත්ත්වයකින් පසුවිය	26	11.6
ආදායම් ඉපයීමක් කළ නොහැකි ලෙස රෝගී/ ආබාධිත තත්ත්වයකින් නොතිබුණි	154	68.8
නොදනි	44	19.6
භාරකරුගේ වයස		
18 ට අඩු	3	1.3
18-64	127	56.7
65 හා ඊට වැඩි	66	29.5
නොදනි	28	87.5
එකතුව	224	100

ආයතනගත වන විට මව/පියා නොවන වෙනත් භාරකරුවකුගේ රැකවරණය යටතේ සිට ඇති ළමුන්ගෙන් අඩකගේ පමණ භාරකරුවන්ට රැකියාවක්/ ස්ථීර ආදායම් මාර්ගයක් නොතිබුණ බව වාර්තා වී ඇති අතර කිසියම් ආදායම් මාර්ගයක් තිබූ බව වාර්තා වී ඇත්තේ මෙම ළමුන්ගෙන් 53 දෙනෙකුගේ භාරකරුවන්ට පමණි. භාරකරුගේ සෞඛ්‍ය තත්ත්වය පිළිබඳව විමසා බැලීමේදී 26 දෙනෙකුගේ භාරකරුවන් ඒ වන විට ආදායමක් ඉපයිය නොහැකි සේ රෝගී හෝ ආබාධිත තත්ත්වයකින් පසුවෙමින් සිට ඇති බව වාර්තා වී ඇති අතර 154 දෙනෙකුගේ භාරකරුවන් ආදායම් ඉපයීමේ කාර්යයට බලපෑමක් සිදුවන සේ කිසිදු රෝගී/ ආබාධිත තත්ත්වයකින් පෙළෙමින් සිට නොමැති බව වාර්තා වී ඇත. භාරකරුගේ වයස පිළිබඳ අවධානය යොමු කිරීමේදී ළමුන්ගෙන් වැඩි පිරිසකගේ (127 කගේ) භාරකරුවන් අවුරුදු 18-64 අතර වයස් කාණ්ඩය තුළ පසුවුවන් බව වාර්තා වී ඇත. ළමුන් 3 දෙනෙකුගේ භාරකරුවන් අවුරුදු 18 හෝ ඊට අඩු වයසේ පසුවුවන් බවත්, ළමුන් 66 කගේ භාරකරුවන් අවුරුදු 65 හෝ ඊට වැඩි පුද්ගලයන් වූ බවත් වාර්තා වී ඇත.

4.5.2 දෙමව්පියන්/ භාරකරුවන් පිළිබඳ වර්තමාන තොරතුරු

මේ යටතේ වර්තමානයේ ළමයාගේ භාරකරු ලෙස ආයතනයට ඉදිරිපත් වී ඇත්තේ කවරෙක්ද යන වග, දෙමව්පියන් භාරකරුවන් වන්නේ නම් ඔවුන්ගේ විවාහක තත්ත්වය, දෙමව්පියන්/ භාරකරුවන් බන්ධනාගාරගතවී/ විදේශ ගතවී සිටින්නේද යන වග, දෙමව්පියන්ට/ භාරකරුවන්ට රැකියාවක්/ ස්ථීර ආදායම් මාර්ගයක් තිබේද යන වග හා රැකියාවක්/ හෝ ආදායම් මාර්ගයක් ඇත්නම් එය කුමක්ද යන වග, දෙමව්පියන්/ භාරකරු ආදායමක් ඉපයිය නොහැකි ලෙස රෝගී/ ආබාධිත තත්ත්වයකින් පසුවූයේද යන වග හා ඔවුන් ළමයා බැලීමට ආයතනයට පැමිණෙන කාල පරාසය යනාදී තොරතුරු මේ යටතේ එක්රැස් කරන ලදී.

වගුව 4.40 වර්තමාන භාරකාරීත්වයේ ස්වභාවය අනුව ආයතනගත ළමුන්

භාරකරු	සංඛ්‍යාව	%
වයඹ පළාත	975	100
දෙමව්පියන් දෙදෙනාම	52	5.3
පියා පමණක්	177	18.2
මව පමණක්	381	39.1
වෙනත් පුද්ගලයෙක්	221	22.7
භාරකරුවෙක් නැත	144	14.8

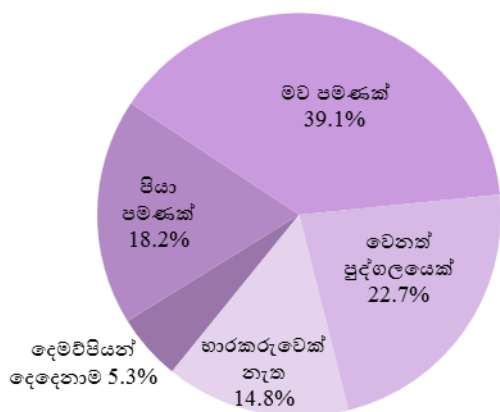
භාරකරු	සංඛ්‍යාව	%
කුරුණෑගල	493	100
දෙමව්පියන් දෙදෙනාම	31	6.3
පියා පමණක්	95	19.3
මව පමණක්	177	35.9
වෙනත් පුද්ගලයෙක්	89	18.1
භාරකරුවෙක් නැත	101	20.5
පුත්තලම	482	100
දෙමව්පියන් දෙදෙනාම	21	4.4
පියා පමණක්	82	17.0
මව පමණක්	204	42.3
වෙනත් පුද්ගලයෙක්	132	27.4
භාරකරුවෙක් නැත	43	4.4

වගුව 4.41 පියාගේ වර්තමාන තොරතුරු අනුව ආයතනගත ළමුන්

පියාගේ වර්තමාන තොරතුරු	සංඛ්‍යාව	%
පියාගේ විවාහක තත්ත්වය		
අවිවාහක	10	1.5
ළමයාගේ මව සමග විවාහක	129	18.8
ළමයාගේ මව නොවන වෙනත් අයෙකු සමග විවාහක	130	18.9
වැන්දඹු/ දික්කසාද වූ/ වෙන් වූ	212	30.8
නොදැනී	207	30.1
පියා බන්ධනාගාරගත වී සිටින/ විදේශගත වී සිටින අයෙක් ද යන වග		
බන්ධනාගාරගත වී සිටින අයෙක්	38	5.5
විදේශගත වී සිටින අයෙක්	16	2.3
බන්ධනාගාරගත වී හෝ විදේශගත වී සිටින අයෙක් නොවේ	426	61.9
ඒ පිළිබඳව නොදැනී	208	30.2

රූප සටහන 4.12

වර්තමාන භාරකාරීත්වයේ ස්භාවය අනුව ආයතනගත ළමුන්

මූලාශ්‍රය:

ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව, ශ්‍රී ලංකාව

වයඹ පළාත තුළ ආයතනගතව සිටින ළමුන් අතරින් 63% (610) කගේ පමණ දෙමව්පියන් දෙදෙනාම හෝ එක් අයෙක් වර්තමානයේ භාරකරුවන් ලෙස ඉදිරිපත්ව ඇති බව වාර්තා වී ඇත. මෙම ළමුන්ගෙන් 15% , එනම් 144 දෙනෙක් වෙනුවෙන් වර්තමානයේ කිසිදු භාරකරුවෙක් ඉදිරිපත්ව නොතිබීම පිළිබඳව වගකිව යුතු අංශ විසින් අවධානය යොමු කළ යුතුව ඇත.

පියාට රැකියාවක්/ ස්ථීර ආදායම් මාර්ගයක් තිබේ ද යන වග		
රැකියාවක්/ ස්ථීර ආදායම් මාර්ගයක් ඇත	234	34.0
රැකියාවක්/ ස්ථීර ආදායම් මාර්ගයක් නැත	156	22.7
නොදැනී	298	43.3
පියාගේ සෞඛ්‍ය තත්ත්වය		
ආදායම් ඉපැයීමක් කළ නොහැකි ලෙස රෝගී/ ආබාධිත තත්ත්වයකින් පසු වේ	48	7.0
ආදායම් ඉපැයීමක් කළ නොහැකි ලෙස රෝගී/ ආබාධිත තත්ත්වයක් නැත	373	54.2
නොදැනී	264	38.4
සඳහන් නොකළ	3	0.4
පියා ළමයා බැලීමට ආයතනයට පැමිණෙන කාල පරාසය		
මාසයකට කිහිප වරක්	16	2.3
මාසයකට වරක් පමණ	97	14.1
වසරකට කිහිප වරක්	95	13.8
වසර කිහිපයකට වරක්	23	3.3
එක් වරක් පමණක් පැමිණ ඇත	55	8.0
මෙතෙක් හමුවීමට පැමිණ නැත	401	58.3
සඳහන් නොකළ	1	0.1
එකතුව	688	100

වගුව 4.42 මවගේ වර්තමාන තොරතුරු අනුව ආයතනගත ළමුන්

මවගේ වර්තමාන තොරතුරු	සංඛ්‍යාව	%
මවගේ වර්තමාන විවාහක තත්ත්වය		
අවිවාහක	25	3.0
ළමයාගේ පියා සමග විවාහක	129	15.5
ළමයාගේ පියා නොවන වෙනත් අයෙකු සමග විවාහක	231	27.7
වැන්දඹු/ දික්කසාද වූ/ වෙන් වූ	243	29.2
නොදැනී	205	24.6
මව බන්ධනාගාරගත වී සිටින/ විදේශගත වී සිටින අයෙක් ද යන වග		
බන්ධනාගාරගත වී සිටින අයෙක්	9	1.1
විදේශගත වී සිටින අයෙක්	106	12.7
බන්ධනාගාරගත වී හෝ විදේශගත වී සිටින අයෙක් නොවේ	523	62.8
ඒ පිළිබඳව නොදැනී	195	23.4
මවට රැකියාවක්/ ස්ථීර ආදායම් මාර්ගයක් තිබේ ද යන වග		
රැකියාවක්/ ස්ථීර ආදායම් මාර්ගයක් ඇත	270	32.4
රැකියාවක්/ ස්ථීර ආදායම් මාර්ගයක් නැත	276	33.1
නොදැනී	287	34.5
මවගේ සෞඛ්‍ය තත්ත්වය		
ආදායම් ඉපැයීමක් කළ නොහැකි ලෙස රෝගී/ ආබාධිත තත්ත්වයකින් පසුවේ	58	7.0
ආදායම් ඉපැයීමක් කළ නොහැකි ලෙස රෝගී/ ආබාධිත තත්ත්වයක් නැත	506	60.7
නොදැනී	268	32.2
සඳහන් නොකළ	1	0.1
මව ළමයා බැලීමට ආයතනයට පැමිණෙන කාල පරාසය		
මාසයකට කිහිප වරක්	15	1.8
මාසයකට වරක් පමණ	168	20.2
වසරකට කිහිප වරක්	164	19.7
වසර කිහිපයකට වරක්	72	8.6
එක් වරක් පමණක් පැමිණ ඇත	69	8.3
මෙතෙක් හමුවීමට පැමිණ නැත	344	41.3
සඳහන් නොකළ	1	0.1
එකතුව	833	100

සංගණනය පවත්වන අවස්ථාව වන විට පියා භාරකරුවකු ලෙස ඉදිරිපත්ව ඇත්තේ ළමුන් 229 දෙනෙකුගේ පමණක් වුව ද ඒ වන විට ළමුන් 688 දෙනෙකුගේ පියා ජීවතුන් අතර සිටින බවට වාර්තා වී ඇති බැවින් එම ළමුන් සම්බන්ධයෙන් පියා පිළිබඳව මූලික තොරතුරු එක්රැස් කරගැනීමක් සිදු කරන ලදී. ඒ අනුව පියාගේ වර්තමාන විවාහක තත්ත්වය සැලකීමේදී ළමුන්ගෙන් 129 දෙනෙකුගේ පමණ පියවරුන් ළමයාගේ මව සමග විවාහක බව වාර්තා වී ඇති අතර ළමයාගේ මව නොවන වෙනත් අයෙකු සමග විවාහකව ඇත්තේ ළමුන්ගෙන් 130 දෙනෙකුගේ පියවරුන් පමණි.

සංගණනය පවත්වන අවස්ථාව වන විට මෙම ළමුන්ගෙන් 38 දෙනෙකුගේ පියවරුන් බන්ධනාගාරගතව සිට ඇති බවත්, 16 කගේ පමණක් පියා විදේශගතව සිට ඇති බවත් වාර්තා වී ඇත. එසේම සංගණනය පවත්වන අවස්ථාව වන විට පියාට රැකියාවක් හෝ ආදායම් මාර්ගයක් තිබුනේ ද යන්න විමසා බැලීමේදී රැකියාවක් හෝ ස්ථීර ආදායම් මාර්ගයක් ඇති බව වාර්තා වී ඇත්තේ 234කගේ පියවරුන්ට පමණක් වන අතර තවත් 156 කගේ පියවරුන්ට රැකියාවක් හෝ කිසිදු ස්ථීර ආදායම් මාර්ගයක් නොමැති බව වාර්තා වී ඇත. මෙසේ වුව ද ආදායම් ඉපැයීමක් කළ නොහැකි ලෙස රෝගී/ ආබාධිත තත්ත්වයකින් පසුවන බව වාර්තා වී ඇත්තේ ළමුන්ගෙන් 48 දෙනෙකුගේ පියවරුන් පමණි. ළමුන්ගෙන් 373 දෙනෙකුගේ පියවරුන් ආදායම් ඉපැයීමක් කළ නොහැකි ලෙස රෝගී/ ආබාධිත තත්ත්වයකින් පසු නොවන බවත් වාර්තා වී ඇත. සංගණන අවස්ථාව වන විට මෙම ළමුන්ගෙන් 688 දෙනෙකුගේ පියවරුන් ජීවත්ව සිටින බව වාර්තා වී තිබුණ ද ඒ අතරින් 401 දෙනෙකුගේ පියවරුන් කිසිම දිනක සිය දරුවන් හමුවීමට ආයතනයට පැමිණ නැති බව වාර්තා වීම කණගාටුවට කරුණකි. අනෙකුත් ළමයින්ගේ පියවරුන් අවම වශයෙන් එක් වරක් හෝ ළමයා හමුවීමට ආයතනයට පැමිණ ඇති බව වාර්තා වී ඇත. මේ අතරින් ද අවම වශයෙන් මසකට වරක් හෝ ළමයා හමුවීමට පැමිණ ඇත්තේ ළමුන්ගෙන් 97 කගේ පියවරුන් පමණි.

සංගණනය පවත්වන අවස්ථාව වන විට මව භාරකරුවකු ලෙස ඉදිරිපත්ව ඇත්තේ ළමුන් 433 දෙනෙකුගේ පමණක් වුව ද ඒ වන විට ළමුන් 833දෙනෙකුගේ මව ජීවතුන් අතර සිටින බවට වාර්තා වී ඇති බැවින් එම ළමුන් සම්බන්ධයෙන් මව පිළිබඳව මූලික තොරතුරු එක්රැස් කරගැනීමක් සිදු කරන ලදී. ඒ පිළිබඳ තොරතුරු වගුව 4.42 මගින් ඉදිරිපත් කර ඇත. මවගේ වර්තමාන විවාහක තත්ත්වය සැලකීමේදී ළමුන්ගෙන් 129 දෙනෙකුගේ මව්වරුන් ළමයාගේ පියා සමග විවාහක බව වාර්තා වී ඇති අතර ළමයාගේ පියා නොවන වෙනත් අයෙකු සමග විවාහකව ඇත්තේ ළමුන්ගෙන් 231 දෙනෙකුගේ මව්වරුන් පමණි.

සංගණනය පවත්වන අවස්ථාව වන විට මෙම ළමුන් 9 දෙනෙකුගේ මව බන්ධනාගාරගතව සිට ඇති බවත්, 106 දෙනෙකුගේ මව විදේශගතව සිට ඇති බවත් වාර්තා වී ඇත. එසේම සංගණනය පවත්වන

අවස්ථාව වන විට මවට රැකියාවක් හෝ ආදායම් මාර්ගයක් තිබුනේ ද යන්න විමසා බැලීමේදී රැකියාවක් හෝ ස්ථිර ආදායම් මාර්ගයක් ඇති බව වාර්තා වී ඇත්තේ ළමුන් 270 කගේ මව්වරුන්ට පමණක් වන අතර ළමුන් 276 කගේ මව්වරුන්ට රැකියාවක් හෝ කිසිදු ස්ථිර ආදායම් මාර්ගයක් නොමැති බව වාර්තා වී ඇත. මෙසේ වුව ද ආදායම් ඉපැයීමක් කළ නොහැකි ලෙස රෝගී/ ආබාධිත තත්ත්වයකින් පසුවන බව වාර්තා වී ඇත්තේ ළමුන්ගෙන් 58කගේ මව්වරුන් පමණි. ළමයින්ගෙන් 506 දෙනෙකුගේ මව්වරුන් ආදායම් ඉපැයීමක් කළ නොහැකි ලෙස රෝගී/ ආබාධිත තත්ත්වයකින් පසු නොවන බවත් වාර්තා වී ඇත. සංගණන අවස්ථාව වන විට මෙම ළමුන්ගෙන් 833 දෙනෙකුගේ මව්වරුන් ජීවත්ව සිටින බව වාර්තා වී තිබුණ ද ඒ අතරින් 344 දෙනෙකුගේ මව්වරුන් කිසිම දිනක සිය දරුවන් හමුවීමට ආයතනයට පැමිණ නැති බව වාර්තා වීම කණගාටුවට කරුණකි. අනෙකුත් ළමයින්ගේ මව්වරුන් අතරින් බහුතරය අවම වශයෙන් එක්වරක් හෝ ළමයා හමුවීමට ආයතනයට පැමිණ ඇති බව වාර්තා වී ඇති අතර මේ අතරින් ද අවම වශයෙන් මසකට වරක් හෝ ළමයා හමුවීමට පැමිණ ඇත්තේ ළමුන්ගෙන් 168 දෙනෙකුගේ මව්වරුන් පමණි.

වගුව 4.43 වර්තමානයේ මව/ පියා නොවන වෙනත් භාරකරුවෙක් සිටින ආයතනගත ළමුන් භාරකරුගේ තොරතුරු අනුව

භාරකරුගේ වර්තමාන තොරතුරු	සංඛ්‍යාව	%
භාරකරුගේ වයස		
18-64	105	47.5
65 හා ඊට වැඩි	38	17.2
නොදැනී	78	35.3
ළමයා භාරකරුට ඇති ඥාතීත්වය		
සීයා	5	2.3
ආච්චි	113	51.1
මාමා	10	4.5
නැන්දා	46	20.8
සහෝදරයා/ සහෝදරිය	21	9.5
සුළු පියා/ සුළු මව	3	1.4
වෙනත් ඥාතී	8	3.6
ඥාතීද යන්න සඳහන් නොකළ	5	2.3
ඥාතී නොවන	10	4.5

භාරකරුගේ වර්තමාන තොරතුරු	සංඛ්‍යාව	%
භාරකරුගේ විවාහක තත්ත්වය		
අවිවාහක	13	5.9
විවාහක	91	41.2
වැන්දඹු/ දික්කසාද වූ/ වෙන් වූ	79	35.7
නොදැනී	38	17.2
භාරකරුගෙන් යැපෙන දරුවන් සංඛ්‍යාව		
යැපෙන දරුවන් නැත	125	56.6
එක් දරුවෙක් පමණි	25	11.3
දරුවන් 2	21	9.5
දරුවන් 3	8	3.6
සඳහන් නොකළ	42	19.0
භාරකරුට රැකියාවක්/ ස්ථිර ආදායම් මාර්ගයක් තිබේ ද යන වග		
රැකියාවක්/ ස්ථිර ආදායම් මාර්ගයක් ඇත	57	25.8
රැකියාවක්/ ස්ථිර ආදායම් මාර්ගයක් නැත	121	54.8
නොදැනී	43	19.5
භාරකරුගේ සෞඛ්‍ය තත්ත්වය		
ආදායම් ඉපැයීමක් කළ නොහැකි ලෙස රෝගී/ ආබාධිත තත්ත්වයකින් පසු වේ	27	12.2
ආදායම් ඉපැයීමක් කළ නොහැකි ලෙස රෝගී/ ආබාධිත තත්ත්වයක් නැත	152	68.8
නොදැනී	42	19.0
භාරකරු ළමයා බැලීමට ආයතනයට පැමිණෙන කාල පරාසය		
මාසයකට කිහිප වරක්	9	4.1
මාසයකට වරක් පමණ	96	43.4
වසරකට කිහිප වරක්	68	30.8
වසර කිහිපයකට වරක්	12	5.4
එක් වරක් පමණක් පැමිණ ඇත	16	7.2
මෙතෙක් හමුවීමට පැමිණ නැත	20	9.0
එකතුව	221	

වයඹ පළාත තුළ ආයතනගතව සිටින ළමුන්ගෙන් 221 දෙනෙකුගේ, එනම් 23%ක පමණ සංගණන අවස්ථාව වන විට භාරකාරීත්වය දරනු ලැබ ඇත්තේ මව/ පියා නොවන වෙනත් පාර්ශ්වයක් විසින් බව වාර්තා වී ඇත. එම භාරකාරීත්වය ලමයාට ඇති ඥාතිත්වය අනුව සලකා බැලීමේදී එකී ළමුන්ගෙන් 113 දෙනෙකුගේ භාරකාරීත්වය දරන්නේ ලමයාගේ ආච්චි විසින් බව වාර්තා වී ඇත. මීට අමතරව ළමුන් 46 කගේ භාරකාරීත්වය දරන්නේ මවගේ/ පියාගේ සහෝදරිය (නැන්දා) විසින් බව ද වාර්තා වී ඇත.

භාරකරුගේ වයස පිළිබඳ අවධානය යොමු කිරීමේදී ළමුන්ගෙන් වැඩි පිරිසකගේ (105 දෙනෙකුගේ) භාරකරුවන් අවුරුදු 18-64 අතර වයස් කාණ්ඩය පසුවන්නන් බව වාර්තා වී ඇති අතර ළමුන් 38කගේ භාරකරු අවුරුදු 65 හා ඊට වැඩි අයකු බව වාර්තා වී ඇත. භාරකරුගේ විවාහක තත්ත්වය සැලකීමේදී මෙම ළමුන්ගෙන් වැඩි පිරිසකගේ භාරකරුවන් විවාහක අය බව වාර්තා වී ඇති අතර ළමුන් 13 දෙනෙකුගේ භාරකරුවන් අවිවාහක බව ද වාර්තා වී ඇත. සංගණන අවස්ථාව වන විට භාරකරුවකුගේ රැකවරණය යටතේ සිට ඇති ළමුන්ගෙන් අඩකට වැඩි මදක් පමණ භාරකරුවන්හට රැකියාවක්/ ස්ථිර ආදායම් මාර්ගයක් නොමැති බව වාර්තා වී ඇති අතර කිසියම් ආදායම් මාර්ගයක් තිබූ බව වාර්තා වී ඇත්තේ මෙම ළමුන්ගෙන් 57 කගේ භාරකරුවන්ට පමණි. භාරකරුගේ සෞඛ්‍ය තත්ත්වය පිළිබඳව විමසා බැලීමේදී ළමුන් 27 කගේ පමණ භාරකරුවන් ඒ වන විට ආදායමක් ඉපයිය නොහැකි සේ රෝගී හෝ ආබාධිත තත්ත්වයකින් පසුවෙමින් සිට ඇති බව වාර්තා වී ඇත. කෙසේ වුව ද ළමුන්ගෙන් 152කගේ භාරකරුවන් ආදායම් ඉපයීමේ කාර්යයට බලපෑමක් සිදුවන ආකාරයේ කිසිදු රෝගී/ ආබාධිත තත්ත්වයකින් පෙළෙමින් නොසිටි බව වාර්තා වී ඇත. මෙම දරුවන්ට අමතරව මෙම භාරකරුවන්ගෙන් යැපෙන වෙනත් දරුවන් සිටිද යන්න විමසීමේදී මෙම ළමුන්ගෙන් 125 දෙනෙකුගේ භාරකරුවන්ට ඔවුන්ගෙන් යැපෙන වෙනත් දරුවන් නොමැති බව ද, 25 දෙනෙකුගේ භාරකරුවන්ට එක් දරුවෙක් පමණක් සිටින බව ද වාර්තා වී ඇත. භාරකරු මත යැපෙන දරුවන් 3 දෙනෙක් සිටින බව වාර්තා වී ඇත්තේ ළමුන්ගෙන් 8 දෙනෙකුගේ භාරකරුවන්ට පමණි. මෙම ළමුන් 9 දෙනෙකුගේ භාරකරුවන් අවම වශයෙන් මසකට වරක් හෝ ලමයා බැලීම සඳහා

ආයතනයට පැමිණෙන බවත්, ළමුන් 20 දෙනෙකුගේ භාරකරුවන් එක් වරක් හෝ ලමයා හමුවීමට ආයතනයට පැමිණ නැති බවත් වාර්තා වී ඇත.

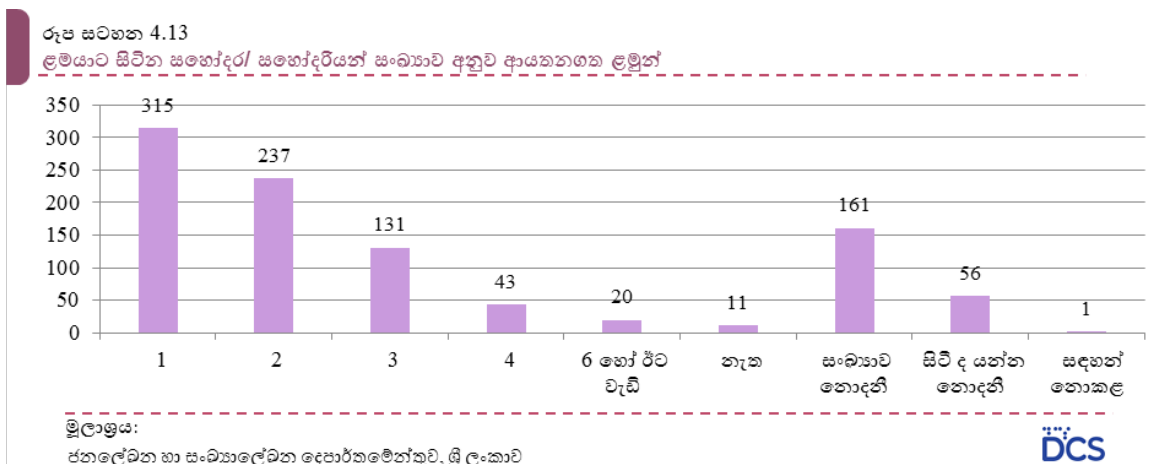
4.6 ළමුන්ගේ සහෝදර/ සහෝදරියන් පිළිබඳ තොරතුරු

ආයතනගතව සිටින ළමුන්ගේ පවුල් පසුබිම පිළිබඳව විමසා බැලීමේදී එම ලමයින්ට තවත් සහෝදර/ සහෝදරියන් සිටිද යන්න හා එසේ සිටි නම් ඔවුන් සිටින්නේ කුමන ස්ථානවල ද යන්න පිළිබඳව තොරතුරු ලබා ගැනීම වැදගත් වේ. එම නිසා මෙම සංගණනයේදී ළමුන්ගේ සහෝදර/ සහෝදරියන් පිළිබඳව තොරතුරු ද එක්රැස් කරන ලදී.

වගුව 4.44 ලමයාට සිටින සහෝදර/ සහෝදරියන් සංඛ්‍යාව අනුව ආයතනගත ළමුන්

සහෝදර/ සහෝදරියන් සංඛ්‍යාව	සංඛ්‍යාව	%
සහෝදර/ සහෝදරියන් 1	315	32.3
සහෝදර/ සහෝදරියන් 2	237	24.3
සහෝදර/ සහෝදරියන් 3	131	13.4
සහෝදර/ සහෝදරියන් 4	43	4.4
සහෝදර/ සහෝදරියන් 5	20	2.1
සහෝදර/ සහෝදරියන් 6 හෝ ඊට වැඩි	11	1.1
සහෝදර/ සහෝදරියන් නැත	161	16.5
සහෝදර/ සහෝදරියන් සිටි ද යන්න නොදනී	56	5.7
සහෝදර/ සහෝදරියන් සිටි ද යන්න/ සංඛ්‍යාව සඳහන් නොකළ	1	0.1
එකතුව	975	100

ලමයාට ඇති සහෝදර සහෝදරියන් සංඛ්‍යාව පිළිබඳව විමසීමේදී වයඹ පළාත තුළ ආයතනගත ළමුන්ගෙන් 975 අතරින් 161 දෙනෙකුට සහෝදර/ සහෝදරියන් කිසිවෙක් නොමැති බව වාර්තා වී ඇති අතර 757 දෙනෙකුට අවම වශයෙන් එක් සහෝදරයෙක් හෝ සහෝදරියක් සිටින බව වාර්තා වී ඇත. වයඹ පළාත තුළ ආයතනගත ළමුන්ගෙන් අඩකට මදක් වැඩි සංඛ්‍යාවකට සිටින්නේ සහෝදර සහෝදරියන් එක් අයෙක් හෝ දෙදෙනෙක් පමණි.

වගුව 4.45 සහෝදර/ සහෝදරියන් සිටින ආයතනගත ළමුන් එම සහෝදර/ සහෝදරියන් දැනට ජීවත්වන ස්ථානය අනුව

සහෝදර/ සහෝදරියන් දැනට ජීවත්වන ස්ථානය	සංඛ්‍යාව	%
සහෝදර/ සහෝදරියන් සියලුදෙනාම මෙම ආයතනයේ ම ජීවත්වේ	112	14.8
සහෝදර/ සහෝදරියන් සියලුදෙනාම වෙනත් ආයතනයක/ආයතනවල ජීවත්වේ	74	9.8
සහෝදර/ සහෝදරියන් සියලුදෙනාම මව/ පියා/ භාරකරු සමග ජීවත්වේ	264	34.9
සහෝදර/ සහෝදරියන් සියලුදෙනාම වෙනත් ස්ථානයක ජීවත්වේ	2	0.3
සහෝදර/ සහෝදරියන් සියලුදෙනාම මෙම ආයතනයේ හා වෙනත් ආයතනවල ජීවත්වේ	39	5.2
සහෝදර/ සහෝදරියන් සියලුදෙනාම මෙම ආයතනයේ හා මව/ පියා/ භාරකරු සමග ජීවත්වේ	67	8.9
සහෝදර/ සහෝදරියන් එක් අයෙක් හෝ ආයතනගතව සිටින අතර අන් අය මව/ පියා භාරකරු සමග හෝ වෙනත් ස්ථානයක ජීවත් වේ.	103	13.6
සහෝදර/ සහෝදරියන් එක් අයෙක් හෝ මව/ පියා භාරකරු සමග ජීවත්වන අතර අන් අය වෙනත් ස්ථානයක (ආයතනගත නොවන) ජීවත් වේ හෝ ජීවත්වන ස්ථානය නොදනී	18	2.4
සියලුම සහෝදර/ සහෝදරියන් ජීවත්වන ස්ථානය නොදනී	78	10.3
එකතුව	757	100

අවම වශයෙන් එක් සහෝදරයෙක්/සහෝදරියක් සිටින බව සඳහන්ව ඇති ළමුන් 757 දෙනාගේ සහෝදර/ සහෝදරියන් පදිංචිව සිටින ස්ථානය පිළිබඳව තොරතුරු විමසීමේදී මෙම ළමුන් අතරින් 225 දෙනෙකුගේ සහෝදර/ සහෝදරියන් සියලු දෙනාම ආයතනගතව ජීවත්වන බව වාර්තා වී තිබීම සැලකිල්ලට බඳුන් විය යුතු කරුණක් ලෙස සඳහන් කළ හැකිය. එසේම මෙම ළමුන්ගෙන් 52%කගේ පමණ අවම වශයෙන් එක් සහෝදරයෙක්/ සහෝදරියක් ආයතනගතව ජීවත්වන බව සංගණන දත්ත මගින් අනාවරණය වේ.

4.7 ළමුන් සමාජගත කිරීම පිළිබඳ තොරතුරු

එක්සත් ජාතීන්ගේ විකල්ප රැකවරණ මාර්ගෝපදේශ මගින් ළමයකු ආයතනගතව තැබීම වඩාත් සුදුසු තීරණයක් ලෙස හඳුනා නොගන්නා අතර ළමයකු සඳහා පවුල් පාදක රැකවරණයක් (Family base care) හෝ පවුලක් වැනි (Family like care) රැකවරණයක් ලබා දිය යුතු බව නිර්දේශ කර ඇත. ඒ අනුව ශ්‍රී ලංකාව තුළ ආයතනගතව සිටින ළමුන් ආයතනික පරිසරයෙන් මුදවා කිසියම් ආකාරයකින් බාහිර පරිසරය වෙත යොමුකිරීම

සඳහා සුදුසු වැඩපිළිවෙලක් හඳුනාගත යුතුව ඇත. ඒ අනුව ආයතනගත ළමුන් සමාජගත කිරීම සඳහා මේ වන විට පරිවාස හා ළමාරක්ෂක සේවා දපාර්තමේන්තුව මගින් සිදුකරගෙන යනු ලබන ක්‍රමවේදයේ ශක්තීන් හා දුර්වලතා හඳුනාගැනීමත්, සමාජගත කළ නොහැකි වීමට හේතු හඳුනාගැනීමත් සඳහා මෙම සංගණනයේදී සමාජගත කිරීම පිළිබඳ දීර්ඝ වශයෙන් තොරතුරු රැස්කරන ලදී.

වගුව 4.46 ස්ත්‍රී/ පුරුෂ භාවය, වයස් කාණ්ඩය හා ළමයා සමාජගත කිරීම සඳහා කෙදිනක හෝ කිසියම් උත්සාහයක් දරා තිබේද යන්න අනුව ආයතනගතව සිටින ළමුන්

වයස් කාණ්ඩය හා ස්ත්‍රී/ පුරුෂ භාවය	එකතුව		උත්සාහයක් දරා ඇත		උත්සාහයක් දරා නැත		අදාළ නැත		සඳහන් නොකළ	
	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%
පුරුෂ	298	100	89	29.9	185	62.1	24	8.1	-	-
0-4	12	100	2	16.7	9	75.0	1	8.3	-	-
5-9	74	100	20	27.0	53	71.6	1	1.4	-	-
10-14	121	100	33	27.3	83	68.6	5	4.1	-	-
15+	91	100	34	37.4	40	44.0	17	18.7	-	-
ස්ත්‍රී	677	100	158	23.3	509	75.2	9	1.3	1	0.1
0-4	17	100	6	35.3	10	58.8	1	5.9	-	-
5-9	99	100	16	16.2	83	83.8	-	-	-	-
10-14	318	100	59	18.6	252	79.2	6	1.9	1	0.3
15+	243	100	77	31.7	164	67.5	2	0.8	-	-
එකතුව	975	100	247	25.3	694	71.2	33	3.4	1	0.1
0-4	29	100	8	27.6	19	65.5	2	6.9	-	-
5-9	173	100	36	20.8	136	78.6	1	0.6	-	-
10-14	439	100	92	21.0	335	76.3	11	2.5	1	0.1
15+	334	100	111	33.2	204	61.1	19	5.7	-	-

ලමයා සමාජගත කිරීම සඳහා කෙදිනක හෝ කිසියම් උත්සාහයක් දරා තිබේද යන්න පිළිබඳ තොරතුරු වගුව 4.46 මගින් ඉදිරිපත් කර ඇත. වයඹ පළාත තුළ ආයතනගතව සිටින ළමුන් 975 දෙනා අතරින් 694 දෙනෙකු සමාජගත කිරීම සඳහා කිසිදු උත්සාහයක් දරා නොමැති බව හඳුනාගෙන ඇත. මෙය ප්‍රතිශතයක් ලෙස සැලකූ විට මුළු ළමුන්ගෙන් 71% වේ. සමාජගත කිරීම සඳහා කිසියම්

උත්සාහයක් දරා ඇත්තේ ළමුන් 247 දෙනෙකු සඳහා පමණි. එය මුළු ළමයින්ගෙන් 1/4 ක් පමණි. සමාජගත කිරීමට උත්සාහ දරා ඇති ළමුන් ප්‍රතිශතය ආසන්න වශයෙන් 25% ක් වනවිට මුළු පිරිමි ළමුන් ප්‍රමාණයෙන් 30% කට ආසන්න ප්‍රමාණයක් ද මුළු ගැහැණු ළමුන් ප්‍රමාණයෙන් 23% ප්‍රමාණයක් ද වශයෙන් සාපේක්ෂව වැඩි පිරිමි ළමුන් ප්‍රතිශතයක් සමාජගත කිරීමට උත්සාහ දරා ඇති බව පෙනේ.

වගුව 4.47 සමාජගත කිරීම සඳහා උත්සාහ කරන ලද ආයතනගත ළමුන් සමාජගත කිරීමට මෙතෙක් කරන ලද/ මේ වන විට කරමින් පවතින උත්සාහයන් හා ස්ත්‍රී/ පුරුෂ භාවය අනුව

දරා ඇති උත්සාහය	එකතුව		පුරුෂ		ස්ත්‍රී	
	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%
පියාට/ මවට නැවත භාරදීමට උත්සාහ කිරීම	154	62.3	63	70.8	91	57.6
ඥාති/ ඥාති නොවන පාර්ශවයකට භාර දීමට උත්සාහ කිරීම	59	23.9	22	24.7	37	23.4
හදාවඩා ගැනීම සඳහා දේශීය පාර්ශවයක් වෙත භාර දීමට උත්සාහ කිරීම	18	7.3	5	5.6	13	8.2
සේවාස්ථ පුහුණුවකට/ රැකියාවකට/ ස්වයං රැකියාවකට යොමු කිරීම සඳහා උත්සාහ කිරීම	27	10.9	5	5.6	22	13.9
විවාහ කරදීම සඳහා උත්සාහ කිරීම	2	0.8	-	-	2	1.3
සමාජගත කිරීම සඳහා උත්සාහයක් දරා ඇති ළමයින් සංඛ්‍යාව	247	-	89	-	158	-

සටහන: ඇතැම් ළමයින් සමාජගත කිරීම සඳහා උත්සාහයන් කිහිපයක් ඇති බැවින් සමාජගත කිරීම සඳහා උත්සාහ දරා ඇති මුළු ළමුන් සංඛ්‍යාව එකතුවට සමාන නොවේ

සමාජගත කිරීම සඳහා කෙදිනක හෝ කිසියම් උත්සාහයක් දරා ඇති ළමුන් සමාජගත කිරීම සඳහා දරන ලද උත්සාහයන් සලකා බැලීමේදී වැඩිම ළමුන් සංඛ්‍යාවක් (154) පියාට/ මවට නැවත භාරදීමට උත්සාහ දරා ඇති බව වාර්තා වී ඇත. ප්‍රතිශතයක් ලෙස සලකා බැලූ විට එය සමාජගත කිරීම සඳහා කිසියම් උත්සාහයක් දරා ඇති ළමුන් සංඛ්‍යාවෙන් 62% පමණ වේ. එසේම ළමුන් 59 දෙනෙකු ඥාති හෝ ඥාති නොවන පාර්ශවයක් වෙත භාර දීමට උත්සාහ දරා ඇති බව ද, 18 දෙනෙකු හදාවඩා ගැනීම සඳහා දේශීය පාර්ශවයක් වෙත භාර දීමට උත්සාහ දරා ඇති බව ද, 27 දෙනෙකු සේවාස්ථ පුහුණුවකට/ රැකියාවකට/ ස්වයං රැකියාවකට යොමු කිරීම මගින් සමාජගත කිරීම සඳහා උත්සාහ දරා ඇති බව ද වාර්තා වී ඇත.

වගුව 4.48 සමාජගත කිරීම සඳහා උත්සාහ නොකරන ලද ආයතනගත ළමුන් එසේ නොකිරීමට හේතුව/හේතු හා ස්ත්‍රී පුරුෂ භාවය අනුව

උත්සාහ නොකිරීමට හේතුව	එකතුව		පුරුෂ		ස්ත්‍රී	
	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%
නිවාසගත කිරීමට අනුමත කළ/ නියෝග කළ කාල සීමාව ඉක්මවා නොතිබීම	101	14.6	65	35.1	36	7.1
නිවාසගත වීමෙන් අනතුරුව සමාජගත කිරීමේ ක්‍රියාවලිය ආරම්භ කිරීම සඳහා ප්‍රමාණවත් කාලයක් ගත නොවීම	34	4.9	13	7.0	21	4.1
පියාගේ සහ මවගේ තොරතුරු සොයමින් සිටීම	27	3.9	8	4.3	19	3.7
මව/ පියා/ භාරකරුවන්ගේ කැමැත්ත ලබා නොදීම	178	25.6	34	18.4	144	28.3
ළමයාගේ සෞඛ්‍ය ගැටලු	4	0.6	3	1.6	1	0.2
මව/ පියා/ භාරකරුගේ සෞඛ්‍ය ගැටලු	17	2.4	3	1.6	14	2.8

උත්සාහ නොකිරීමට හේතුව	එකතුව		පුරුෂ		ස්ත්‍රී	
	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%
නීතිමය බාධාවන්	84	12.1	5	2.7	79	15.5
පරිපාලනමය හේතු	6	0.9	5	2.7	1	0.2
ආරක්ෂිතම ස්ථානය මෙම ස්ථානය වීම	415	59.8	95	51.4	320	62.9
ලමයා ඉගෙනීමේ කටයුතු සිදු කරමින් සිටීම	8	1.2	6	3.2	2	0.4
වෙනත්	10	1.4	1	0.5	9	1.8
සමාජගත කිරීම සඳහා උත්සාහයක් දරා නැති ළමයින් සංඛ්‍යාව	694	-	185	-	509	-

සටහන: ඇතැම් ළමයින් සමාජගත කිරීම සඳහා උත්සාහ නොකිරීමට හේතු කිහිපයක් බලපා ඇති බැවින් සමාජගත කිරීම සඳහා උත්සාහ දරා ඇති මුළු ළමුන් සංඛ්‍යාව එකතුවට සමාන නොවේ

ඉහත සඳහන් කළ පරිදි වයඹ පළාතේ ආයතනගත ළමුන් අතරින් සමාජගත කිරීම සඳහා කවදා හෝ කිසියම් උත්සාහ දරා නොමැති බව වාර්තා වී ඇති ළමුන් 694 දෙනා සමාජගත කිරීම සඳහා කිසිම උත්සාහ නොදැරීමට විවිධ හේතු සාධක බලපා ඇති බව සංගණන දත්ත අනුව පැහැදිලි වේ. ඒ අතරින් වැඩි ළමුන් පිරිසක් සමාජගත නොකිරීම සඳහා බලපාන ලද හේතුව ලෙස සඳහන්ව ඇත්තේ ළමයාට ඇති ආරක්ෂිතම ස්ථානය මෙම ආයතනය ලෙස සැලකීම බව සඳහන්ව ඇත. එසේම සමාජගත කිරීම සඳහා මව/ පියා/ භාරකරුවන්ගේ කැමැත්ත ලබා නොදීම ද වැදගත් හේතුවක් ලෙස සඳහන්ව ඇත. මීට අමතරව නිවාසගත වීමෙන් අනතුරුව සමාජගත කිරීමේ ක්‍රියාවලිය ආරම්භ කිරීම සඳහා ප්‍රමාණවත් කාලයක් ගත නොවීම, නීතිමය බාධාවන්, පරිපාලනමය හේතු, ළමයා ඉගෙනීමේ කටයුතු සිදු කරමින් සිටීම වැනි හේතු ද සුළු වශයෙන් බලපා ඇති බව පෙන්වා දිය හැකිය.

කුලවැද්දීම

ආයතනගත ළමයකු සමාජගත කිරීම සඳහා ළමයාගේ පවුලට හෝ ඥාති පාර්ශ්වයකට භාර දිය නොහැකි අවස්ථාවල වෙනත් බාහිර පාර්ශ්වයකට (දේශීය/ විදේශීය) හදා වඩා ගැනීම සඳහා භාරදීම කුලවැද්දීම යනුවෙන් අදහස් කෙරේ. කුලවැද්දීම සඳහා ළමයෙකු දේශීය පාර්ශ්වයක් වෙත යොමු කිරීම පළාත් පරිවාස කොමසාරිස් හරහා සිදු කරනු ලබන අතර විදේශීය පාර්ශ්වයක් වෙත යොමු කිරීම මධ්‍යම රජය යටතේ ඇති පරිවාස හා ළමාරක්ෂක සේවා දෙපාර්තමේන්තුව හරහා සිදු කරනු ලැබේ. කුලවැද්දීම සිදු කිරීම සඳහා අනුගමනය කරනු ලබන ක්‍රමවේදය තුළ පළාත් අනුව යම් යම් වෙනස්කම් දැකිය හැකිය. එසේම ළමයාගේ පසුබිම අනුව ද කුලවැද්දීම සඳහා අනුගමනය කරනු ලබන ක්‍රියාවලියේ වෙනස්කම් දැකිය හැකිය.

වගුව 4.49 කුලවැද්දීමේ ක්‍රියාවලියකට (දේශීය/ විදේශීය) ඇතුළත් කර ඇති ආයතනගත ළමුන් කුලවැද්දීම සඳහා මේ වන විට සිදුකර ඇති/ සිදුකරමින් පවතින ක්‍රියාමාර්ග හා ස්ත්‍රී/ පුරුෂ භාවය අනුව

ක්‍රියාමාර්ගය	එකතුව		පුරුෂ		ස්ත්‍රී	
	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%
මව/ පියා/ භාරකරුගේ එකඟතාව/ දිවුරුම් ප්‍රකාශ ලබා ගැනීම	1	8.3	-	-	1	14.3
ස්ථාපන කමිටුව/ කුලවැද්දීමේ කමිටුව මගින් කුලවැද්දීමේ නිර්දේශ ලබා ගැනීම	9	75.0	4	80.0	5	71.4
කුලවැද්දීම සඳහා අධිකරණ නියෝගයක් ලබා ගැනීම	3	25.0	2	40.0	1	14.3
කුලවැද්දීමේ ලේඛනයට නම ඇතුළත් කිරීම	3	25.0	3	60.0	-	-
කුලවැද්දීම සඳහා නම ප්‍රසිද්ධ කිරීම	2	16.7	2	40.0	-	-
සුදුසු ඉල්ලුම්කරුවකු හඳුනාගැනීම	1	8.3	-	-	1	14.3
කුලවැද්දීමේ ක්‍රියාවලියකට ඇතුළත් කර ඇති මුළු ළමුන් සංඛ්‍යාව	12	-	5	-	7	-

සටහන: ඇතැම් ළමයින් කුලවැද්දීම සඳහා ක්‍රියාමාර්ග කිහිපයක් ගෙන නිබිය හැකි බැවින් කුලවැද්දීමේ ක්‍රියාවලියකට ඇතුළත් කර ඇති මුළු ළමුන් සංඛ්‍යාව එකතුවට සමාන නොවේ

වයඹ පළාත තුළ ආයතනගත ළමුන් අතරින් සංගණන අවස්ථාව වන විට කුලවැද්දීමේ ක්‍රියාවලියකට ඇතුළත් ව සිට ඇත්තේ ළමුන් 12 දෙනෙක් පමණි. මෙම ළමුන් 12 දෙනා කුලවැද්දීමේ ක්‍රියාවලියේ විවිධ පියවරයන් සම්පූර්ණ කර ඇති ආකාරය වගුව 4.49 මගින් ඉදිරිපත් කර ඇත.

වගුව 4.50 සමාජගත කිරීම සඳහා උත්සාහ කර ඇති නමුත් කුලවැද්දීමේ ක්‍රියාවලියකට ඇතුළත් කර නොමැති ආයතනගත ළමුන් එයට හේතුව අනුව

හේතුව	සංඛ්‍යාව	%
අදාළ වයස ඉක්මවා තිබීම	31	13.2
මව/ පියා/ භාරකරුගේ අකමැත්ත	154	65.5
මව/ පියා/ භාරකරුගේ එකඟතා ප්‍රකාශ මේ වන තුරු නොලැබී තිබීම	18	7.7
ළමයා හදා වඩා ගැනීමට අධිකරණයෙන් නියෝගය ලබා නොදීම	12	5.1
මීට පෙර කුලවැද්දීමේ ක්‍රියාවලියකට ඇතුළත් කර තිබුණ ද එය අසාර්ථක වීම	2	0.9
කුලවැද්දීමට සුදුසු ළමයකු නොවීම	29	12.3
මව/ පියාට/ ඥාතීන්ට/ ඥාති නොවන පාර්ශ්වයකට භාරදීමට කටයුතු කරමින් සිටීම	1	0.4
සමාජගත කිරීම සඳහා උත්සාහ කර ඇති නමුත් කුලවැද්දීමේ ක්‍රියාවලියකට ඇතුළත් කර නොමැති ළමුන් සංඛ්‍යාව	235	-

සටහන: ඇතැම් ළමයින් කුලවැද්දීමේ ක්‍රියාවලියකට ඇතුළත් කර නොකිරීම සඳහා හේතු කිහිපයක් බලපා තිබිය හැකි බැවින් සමාජගත කිරීම සඳහා උත්සාහ කර ඇති නමුත් කුලවැද්දීමේ ක්‍රියාවලියකට ඇතුළත් කර නොමැති ළමුන් සංඛ්‍යාව එකතුවට සමාන නොවේ

වයඹ පළාත තුළ ආයතනගතව සිටින ළමුන් අතරින් කිසියම් කණ්ඩායමක් සමාජගත කිරීම සඳහා කවදා හෝ කිසියම් උත්සාහයක් දරා තිබුන ද ඒ අතරින් සංගණන අවස්ථාව වන විට කුලවැද්දීමේ ක්‍රියාවලියකට ඇතුළත් කර නොමැති ළමුන් සංඛ්‍යාව 235 වේ. මෙම ළමුන් ඒ වන විට කුලවැද්දීමේ ක්‍රියාවලියකට ඇතුළත් නොකිරීමට බලපාන ලද හේතු පිළිබඳව විමසා බැලීමේදී ප්‍රධාන හේතු 7ක් හඳුනාගත හැකි විය. ඒ අතරින් වැඩිම පිරිසක් කුලවැද්දීම සඳහා පියවර ගත නොහැකි වීමට මව/ පියා/ භාරකරුගේ අකමැත්ත හේතු වී ඇති බව අනාවරණය වී ඇත. කුලවැද්දීම සඳහා නිර්දේශිත වයස් සීමාව (අවුරුදු 14ට අඩු වීම) ඉක්මවා තිබීම හේතුවෙන් ද ඇතැම් ළමයින් කුලවැද්දීම සඳහා යොමු කිරීමට නොහැකි වී ඇත.

5. වන පරිච්ඡේදය

කාර්ය මණ්ඩලය පිළිබඳ තොරතුරු

ළමුන් වෙත රැකවරණය හා ආරක්ෂාව ලබා දීම මෙන්ම ළමයාගේ ආකල්පමය වර්ධනයක් ඇති කරවමින් මනා ශික්ෂණයකින් යුතුව ළමුන් ගොඩනැංවීම ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන සේවයේ නිරත කාර්ය මණ්ඩලයෙහි ප්‍රධාන වගකීම වේ. පවුල් පරිසරය තුළ ළමයකු හැදෙන වැඩෙන ආකාරයට සමානව අත්දැකීම් ලබා ගැනීමට අවස්ථාව සලසමින් අධ්‍යාපන හා සෞඛ්‍ය මෙන්ම ළමුන් සඳහා සපයා දිය යුතු අනෙකුත් පහසුම් හා සේවාවන් සපයා දෙමින් කායිකව හා මානසිකව නිරෝගිමත් ළමයකු බාහිර සමාජයට යොමු කිරීම සඳහා අවශ්‍ය මහ පෙත්වීම ද ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථානයක කාර්ය මණ්ඩලය මගින් බලාපොරොත්තු වන මෙහෙවරක් වේ. ඒ අනුව ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථානයක කාර්ය මණ්ඩලය අදාළ සේවාවන් සැපයීම සඳහා ප්‍රමාණවත් වන්නේ ද යන්න හා මෙම කාර්ය භාරය ඉටු කිරීම සඳහා අපේක්ෂිත ප්‍රමිතීන්ගෙන් යුක්ත ද යන්න පිළිබඳව තොරතුරු එක්රැස් කිරීම ද මෙම සංගණනයේදී සිදු කරන ලදී.

5.1 මූලික තොරතුරු

මේ යටතේ වයඹ පළාත තුළ ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථානවල මුළු කාර්ය මණ්ඩලය පිළිබඳවත්, වයස හා ස්ත්‍රී/පුරුෂ භාවය අනුව ඔවුන්ගේ ව්‍යාප්තිය පිළිබඳවත් තොරතුරු ඉදිරිපත් කරනු ලැබේ.

වයඹ පළාතෙහි එක් එක් දිස්ත්‍රික්කය තුළ පිහිටි සියලු

ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන තුළ සේවය කරන මුළු කාර්ය මණ්ඩලය ආයතන වර්ගය අනුව පහත වගුව මගින් ඉදිරිපත් කර ඇත.

වගුව 5.1 ආයතන වර්ගය හා දිස්ත්‍රික්කය අනුව ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන කාර්ය මණ්ඩලය

ආයතන වර්ගය	එකතුව	කුරුණෑගල	පුත්තලම
රැදවුම් නිවාසය	18	18	-
රජයේ භාරගැනීමේ ළමා නිවාසය	23	23	-
ස්වේච්ඡා ළමා නිවාසය	158	82	76
එකතුව	199	123	76

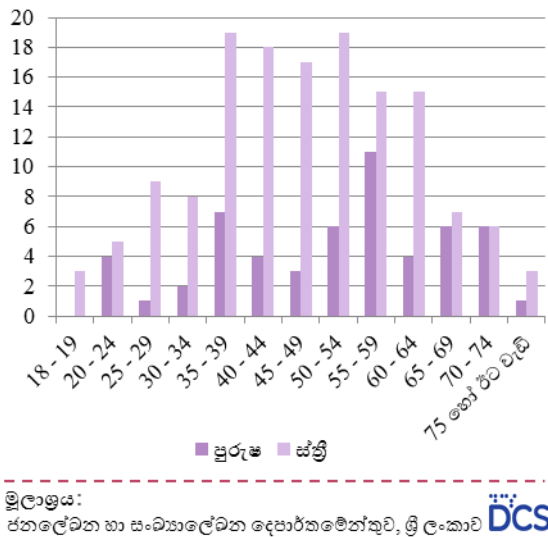
වයඹ පළාත තුළ ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථානයන්හි සේවය කරන මුළු කාර්ය මණ්ඩලය 199ක් වේ. ආයතන වර්ගය අනුව කාර්ය මණ්ඩලය ව්‍යාප්ත වී සිටින ආකාරය විමසීමේදී පළාතේ පිහිටි මුළු ආයතන වලින් 94%ක් නියෝජනය කරන ස්වේච්ඡා ළමා නිවාස තුළ වැඩිම කාර්ය මණ්ඩලයක් වාර්තා වන අතර එය මුළු කාර්ය මණ්ඩලයෙන් 79%ක් පමණ වේ. මෙම කාර්ය මණ්ඩලය වයඹ පළාත තුළ දිස්ත්‍රික්ක අතර ව්‍යාප්තව සිටින ආකාරය සැලකීමේදී වැඩිම ළමුන් සංඛ්‍යාවක් වාර්තා වන කුරුණෑගල දිස්ත්‍රික්කයෙන් වැඩිම සේවක සංඛ්‍යාවක් ද වාර්තා වන බව පෙන්වා දිය හැකි අතර එය අනුපාතයක් ලෙස සැලකූ විට ළමුන් 4 දෙනෙක් සඳහා එක් කාර්ය මණ්ඩල සාමාජිකයකු පමණ වේ.

වගුව 5.2 වයස් කාණ්ඩය හා ස්ත්‍රී/ පුරුෂ භාවය අනුව ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන කාර්ය මණ්ඩලය

වයස් කාණ්ඩය	එකතුව		පුරුෂ		ස්ත්‍රී	
	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%
15 - 19	3	1.5	-	-	3	2.1
20 - 24	9	4.5	4	7.3	5	3.5
25 - 29	10	5.0	1	1.8	9	6.3
30 - 34	10	5.0	2	3.6	8	5.6
35 - 39	26	13.1	7	12.7	19	13.2
40 - 44	22	11.1	4	7.3	18	12.5
45 - 49	20	10.1	3	5.5	17	11.8
50 - 54	25	12.6	6	10.9	19	13.2
55 - 59	26	13.1	11	20.0	15	10.4
60 - 64	19	9.5	4	7.3	15	10.4
65 - 69	13	6.5	6	10.9	7	4.9
70 - 74	12	6.0	6	10.9	6	4.2
75 හෝ ඊට වැඩි	4	2.0	1	1.8	3	2.1
එකතුව	199	100	55	100	144	100

රූප සටහන 5.1

වයස් කාණ්ඩය හා ස්ත්‍රී පුරුෂ භාවය අනුව ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන කාර්ය මණ්ඩලය

වයඹ පළාත තුළ ආයතනයන්හි සේවය කරන කාර්ය මණ්ඩලය ස්ත්‍රී/ පුරුෂ භාවය අනුව සැලකීමේදී 2/3ක් පමණ කාන්තාවන් වන බවත්, 1/3 පමණ පිරිමින් වන බවත් ඉහත වගුව 5.2 අනුව පැහැදිලි වේ. මෙසේ ඉහළ කාන්තා කාර්ය මණ්ඩලයක් වාර්තා වීමට වැඩි වශයෙන් බලපා

ඇත්තේ මුළු ආයතන සංඛ්‍යාව වන 36න් 22ක් ම ගැහැණු ළමයින් සඳහා පමණක් වෙන් වී තිබීම වේ. වයස් කාණ්ඩ හා ස්ත්‍රී/ පුරුෂ භාවය අනුව කාර්ය මණ්ඩලයේ ව්‍යාප්තිය සලකා බැලීමේදී අවුරුදු 70-74 වයස් කාණ්ඩයේ ස්ත්‍රී/ පුරුෂ සම සමව නියෝජනය වන අතර සෙසු සෑම වයස් කාණ්ඩයක් සඳහාම ස්ත්‍රී නියෝජනය පුරුෂ නියෝජනයට සාපේක්ෂව ඉහළ අගයක් ගන්නා බව රූප සටහන 5.1 මගින් පැහැදිලි වේ.

ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන කාර්ය මණ්ඩලය තුළින් මනා පරිණතභාවයක් අපේක්ෂා කරන අතර ඔවුන්ට ඉතා කාර්යක්ෂමව සේවය සැපයීමේ හැකියාව තිබිය යුතුය. ඒ අනුව ඉතාමත් තරුණ හා වයස්ගත පුද්ගලයින් ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථානවල සේවය සඳහා නිර්දේශ කළ නොහැකි වුවත් වයඹ පළාත තුළ පිහිටි ආයතනවල කාර්ය මණ්ඩල තුළ වයස අවුරුදු 60 හෝ ඊට වැඩි සාමාජිකයින් 24%ක් පමණ සිටින බවත්, අවුරුදු 65 හෝ ඊට වැඩි සාමාජිකයින් 15% ක් පමණ සිටින බවත් සංගණන තොරතුරු මගින් හෙළි වී තිබේ. එසේම කාර්ය මණ්ඩලයෙන් 11%ක් පමණ වයස අවුරුදු 30 ට අඩු බව ද වාර්තා වී ඇත. ළමයින්ගේ ආරක්ෂාව හා රැකවරණය සම්බන්ධයෙන් සැලකීමේදී මෙය කිසිසේත්ම සුදුසු තත්වයක් නොවන බව අවධාරණය කළ යුතු අතර මේ සඳහා වගකිව යුතු අංශවල අවධානය යොමු විය යුතුව ඇත.

5.2 රැකියාව පිළිබඳ තොරතුරු

වයඹ පළාත තුළ පිහිටි ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන කාර්ය මණ්ඩලයේ ව්‍යාප්තිය තනතුර, සේවා කාලය, රැකියාවේ ස්වාභාවය, සේවයේ නිරත වීමේ ස්වාභාවය අනුව සංඛ්‍යාත්මකව ඉදිරිපත් කිරීම මෙහිදී සිදු කෙරේ.

වගුව 5.3 රැකියාව හා ස්ත්‍රී/පුරුෂ භාවය අනුව ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන කාර්ය මණ්ඩලය

රැකියාව	එකතුව		පුරුෂ		ස්ත්‍රී	
	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%
අරක්කුම්, සහය අරක්කුම්	33	16.6	4	7.3	29	20.1
සහකාර වෝඩන්/ සහකාර මේට්‍රන්/ උප වෝඩන්	43	21.6	5	9.1	38	26.4
වෝඩන්/ මේට්‍රන්/ නිවාස පාලක/ නිවාස පාලිකා	15	7.5	1	1.8	14	9.7
නිවාස මාතා	20	10.1	-	-	20	13.9
කම්කරු/ සනීපාරක්ෂක කම්කරු/ කාර්යාල කම්කරු/උද්‍යාන කම්කරු	17	8.5	6	10.9	11	7.6
ස්ථාන භාර මේට්‍රන්/ ප්‍රධාන පාලිකා/ පාසල්පති/ අධිකාරී	19	9.5	2	3.6	17	11.8
කළමනාකරු/ මෙහෙයුම් කළමනාකරු	18	9.0	14	25.5	4	2.8
මුරකරු/ ආරක්ෂක නිලධාරී	14	7.0	13	23.6	1	0.7
රියදුරු	4	0.5	4	7.3	-	-
ගුරුවරයා (පුහුණු / නුපුහුණු)	4	2.0	-	-	4	2.8
රාජ්‍ය කළමනාකරණ සහකාර/ ලිපිකරු	2	1.0	1	1.8	1	0.7
වෘත්තීය පුහුණු උපදේශක	2	1.0	-	-	2	1.4
නිවාසාවාර්ය/ සහකාර නිවාසාවාර්ය	1	0.5	1	1.8	-	-
ගණකාධිකාරී	1	0.5	1	1.8	-	-
අධ්‍යක්ෂක	2	1.0	1	1.8	1	0.7
පරිපාලන නිලධාරී	1	0.5	1	1.8	-	-
ගොඩනැගිලි පරීක්ෂක	1	0.5	1	1.8	-	-
පුහුණු වන සහාය පාලිකා	1	0.5	-	-	1	0.7
උපදේශක නිලධාරී	1	0.5	-	-	1	0.7
එකතුව	199	100	55	100	144	100

ඉහත වගුව 5.3 මගින් වයඹ පළාත තුළ ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථානයන්හි සේවය කරන කාර්ය මණ්ඩලය තනතුර අනුව ව්‍යාප්ත වී ඇති ආකාරය පෙන්වනු ලබන බව කෙරේ.

වගුව 5.4 සේවා කාලය හා ස්ත්‍රී/ පුරුෂ භාවය අනුව ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන කාර්ය මණ්ඩලය

සේවා කාලය	එකතුව		පුරුෂ		ස්ත්‍රී	
	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%
වර්තමාන ආයතනයේ සේවා කාලය						
අවු. 1ට අඩු	47	23.6	11	20.0	36	25
අවු. 1 -4	64	32.2	12	21.8	52	36.1
අවු. 5-9	32	16.1	8	14.5	24	16.7
අවු. 10 හෝ ඊට වැඩි	55	27.6	24	43.6	31	21.5
සඳහන් නොකළ	1	0.5	-	-	1	0.7
වර්තමාන තනතුරෙහි සේවා කාලය						
අවු. 1ට අඩු	43	21.6	10	18.2	33	22.9
අවු. 1 -4	68	34.2	12	21.8	56	38.9
අවු. 5-9	27	13.6	8	14.5	19	13.2
අවු. 10 හෝ ඊට වැඩි	59	29.6	25	45.5	34	23.6
සඳහන් නොකළ	2	1.0	-	-	2	1.4
එකතුව	199	100	55	100	144	100

වයඹ පළාත තුළ ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථානයන්හි සේවය කරන කාර්ය මණ්ඩලය වර්තමානයේ සිටින ආයතනය තුළ සේවය කර ඇති කාල පරිච්ඡේදය සලකා බැලීමේදී මුළු කාර්ය මණ්ඩලයෙන් 1/4 (28%) කටත් මදක් වැඩි සංඛ්‍යාවක් අවුරුදු 10 ට වැඩි සේවා කාලයක් වාර්තා කර ඇති අතර කාර්ය මණ්ඩලයෙන් 24%ක් පමණ මෙම ආයතනයේ සේවය ආරම්භ කර ගතවී ඇත්තේ අවුරුදු 1 ට අඩු කාලයක් බව වාර්තා කර ඇත.

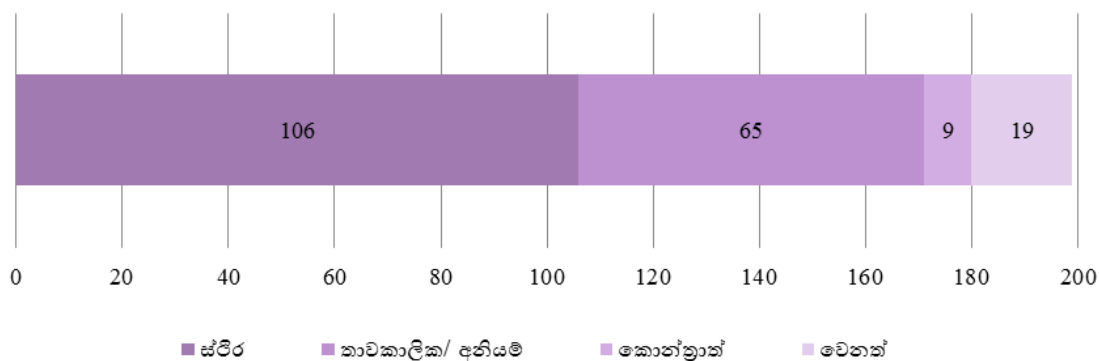
වර්තමාන තනතුරෙහි සේවා කාලය සැලකීමේදී අවුරුදු 10 හෝ ඊට වැඩි කාලයක් එම තනතුරෙහි අත්දැකීම් සහිත සේවක සංඛ්‍යාව මුළු සේවක සංඛ්‍යාවෙන් 1/3 කට ආසන්න බව පෙනේ. එසේම සිය තනතුරෙහි වසරකට අඩු අත්දැකීම් සහිත බව වාර්තා කර ඇති සේවක සංඛ්‍යාව මුළු සේවක සංඛ්‍යාවෙන් 22% ක් පමණ වේ.

වගුව 5.5 රැකියාවේ ස්වභාවය හා ස්ත්‍රී/ පුරුෂ භාවය අනුව ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන කාර්ය මණ්ඩලය

රැකියාවේ ස්වභාවය	එකතුව		පුරුෂ		ස්ත්‍රී	
	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%
ස්ථිර	106	53.3	28	50.9	78	54.2
තාවකාලික/ අනියම්	65	32.7	16	16.0	49	34.0
කොන්ත්‍රාත්	9	4.5	5	9.1	4	2.8
වෙනත්	19	9.5	6	10.9	13	9.0
එකතුව	199	100	55	100	144	100

රූප සටහන 5.2

රැකියාවේ ස්වාභාවය අනුව ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන කාර්ය මණ්ඩලය

මූලාශ්‍රය:

ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව, ශ්‍රී ලංකාව

වයඹ පළාත තුළ ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථානවල කාර්ය මණ්ඩලය අතරින් 53%ක් රැකියා සුරක්ෂිතතාවයකින් යුතුව සිය රැකියාවේ නියුතු බව වගුව 5.5 අනුව පැහැදිලි වේ. එනම් 199ක් වූ මුළු කාර්ය මණ්ඩලයෙන් 106 දෙනෙකුම ස්ථීර පදනමින් සේවයෙහි යෙදෙන්නන් වේ.

වගුව 5.6: සේවයේ නිරතවීමේ ස්වභාවය හා ස්ත්‍රී/පුරුෂ භාවය අනුව ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන කාර්ය මණ්ඩලය

සේවයේ නිරතවීමේ ස්වභාවය	එකතුව		පුරුෂ		ස්ත්‍රී	
	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%
නේවාසික/ නේවාසික නොවන						
නේවාසික	124	62.3	33	60.0	91	63.2
නේවාසික නොවන	52	26.1	18	32.7	34	23.6
සඳහන් නොකළ	23	11.6	4	7.3	19	13.2
සේවා මුර/ දෛනික රාජකාරි						
සේවා මුර ක්‍රමයට	30	15.1	8	14.5	22	15.3
සාමාන්‍ය දෛනික රාජකාරි ක්‍රමයට	107	53.8	24	43.6	83	57.6
සඳහන් නොකළ	62	31.2	23	41.8	39	27.1
එකතුව	199	100	55	100	144	100

සේවයේ නිරත වීමේ ස්වාභාවය අනුව කාර්ය මණ්ඩලයේ තොරතුරු විමසා බැලීමේදී මුළු සේවක සංඛ්‍යාවෙන් 62% ක් ආයතනය තුළ නේවාසිකව සිය රාජකාරි ඉටු කරනු ලබන අතර වෙනත් ස්ථානයක සිට සේවයට වාර්තා කරනු ලබන්නේ 26%ක් පමණි. එසේම නේවාසිකව සේවය කරන පිරිසෙහි ද බහුතරය ස්ත්‍රීන් වන අතර එය කාර්ය මණ්ඩලය තුළ මුළු ස්ත්‍රී නියෝජනයට ආසන්න වශයෙන් සමානුපාත වේ.

එසේම වයඹ පළාත තුළ පිහිටි ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන කාර්ය මණ්ඩලයෙන් 54% ක් පමණ සාමාන්‍ය දෛනික රාජකාරි පදනමින් සිය සේවය සපයනු ලබන බව ද, 15%ක් පමණ සේවා මුර ක්‍රමයට සේවය සපයනු ලබන බව ද මෙම සංගණන තොරතුරු මගින් අනාවරණය වී ඇත.

5.3 අධ්‍යාපනය / වෘත්තීය සුදුසුකම් පිළිබඳ තොරතුරු

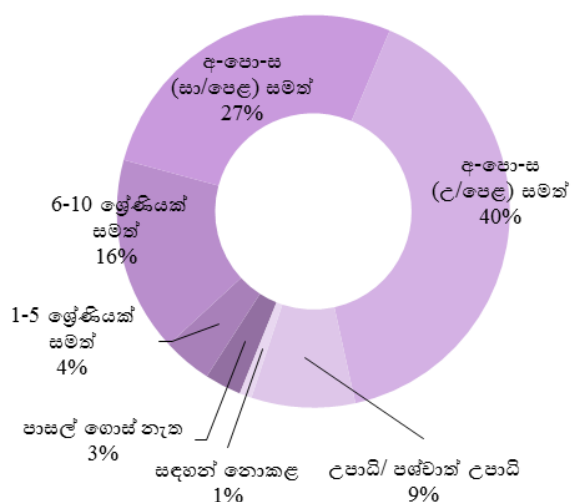
ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථානයන්හි සේවය කරන කාර්ය මණ්ඩල සාමාජික සාමාජිකාවන් වෙත එම ආයතනයන්හි තේවාසික ළමුන් පිළිබඳ විශාල වගකීමක් පැවරෙන බැවින් විශේෂයෙන්ම ළමුන් රැකබලා ගන්නා පිරිස මනා අධ්‍යාපනයක් ලබා තිබීමත්, තනතුරෙහි රාජකාරී ඉටු කිරීම සඳහා අදාළ වන වෘත්තීය පුහුණුවක් ලබා තිබීමත් අනිශ්චිත වැදගත් වේ. ඒ අනුව මෙම සංගණනය මගින් කාර්ය මණ්ඩලයේ අධ්‍යාපනය හා වෘත්තීය සුදුසුකම් පිළිබඳව ද තොරතුරු එක්රැස් කරන ලදී.

වගුව 5.7 ඉහළ ම අධ්‍යාපන සුදුසුකම් හා ස්ත්‍රී/ පුරුෂ භාවය අනුව ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන කාර්ය මණ්ඩලය

ඉහළ ම අධ්‍යාපන සුදුසුකම්	එකතුව		පුරුෂ		ස්ත්‍රී	
	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%
පාසල් ගොස් නැත	6	3.0	1	1.8	5	3.5
1-5 ශ්‍රේණියක් සමත්	8	4.0	2	3.6	6	4.2
6-10 ශ්‍රේණියක් සමත්	32	16.1	11	20.0	21	14.6
අ-පො-ස (සා/පෙළ) සමත්	54	27.1	15	27.3	39	27.1
අ-පො-ස (උ/පෙළ) සමත්	80	40.2	13	23.6	67	46.5
උපාධි/ පශ්චාත් උපාධි	17	8.5	12	21.8	5	3.5
සඳහන් නොකළ	2	1.0	1	1.8	1	0.7
එකතුව	199	100	55	100	144	100

රූප සටහන 5.3

ඉහළම අධ්‍යාපන සුදුසුකම් අනුව ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන කාර්ය මණ්ඩලය

මූලාශ්‍රය:

ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව, ශ්‍රී ලංකාව

ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන කාර්ය මණ්ඩල විසින් සම්පූර්ණ කර තිබිය යුතු අවම අධ්‍යාපන සුදුසුකම් පිළිබඳ ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන සඳහා වන ප්‍රමිතීන්හි පැහැදිලිව සඳහන් කර ඇත. ඒ අනුව ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථානයක පාලක/ පාලිකාවන් අවම වශයෙන් අ.පො.ස (උ/පෙළ) විභාගයට පෙනී සිටි අයෙක් විය යුතු අතර සහාය පාලක/පාලිකාවන් අවම වශයෙන් අ.පො.ස (සා/පෙළ) විභාගයෙන් විෂයන් 5ක් සමත් වී තිබිය යුතු වේ. කෙසේ වුවද වයඹ පළාත තුළ පිහිටි ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථානවල කාර්ය මණ්ඩලය තුළ අ.පො.ස (සා/පෙළ) හෝ ඊට ඉහළ අධ්‍යාපන සුදුසුකම් සහිත 76% වාර්තා වී තිබීමත් ඒ අතරින් උපාධි හෝ ඊට ඉහළ අධ්‍යාපන සුදුසුකම් සහිත 9% වාර්තා වී තිබීමත් සතුටට කරුණකි.

වගුව 5.8: වර්තමාන රැකියාවට අදාළ වන වෘත්තීය පුහුණු පාඨමාලාවක් හදාරා තිබීම අනුව ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන කාර්ය මණ්ඩලය

වෘත්තීය පුහුණු පාඨමාලාවක් හදාරා තිබීම	එකතුව	පුරුෂ	ස්ත්‍රී
වෘත්තීය පුහුණු පාඨමාලාවක් හදාරා ඇති	47	10	37
උපදේශන/ මානසික උපදේශන පාඨමාලාව/ ඩිප්ලෝමාව	13	7	6
මුල් ළමාවිය සංවර්ධන පාඨමාලාව/ පෙර පාසල් පාඨමාලාව/ පෙර පාසල් ඩිප්ලෝමා පාඨමාලාව	13	-	13
ළමා මනෝවිද්‍යාව/ මනෝ විද්‍යාව පාඨමාලාව/ඩිප්ලෝමාව	5	2	3
ළමා රැකවරණ ඩිප්ලෝමාව/ පාඨමාලාව	4	1	3
මත්ස්‍රවා නිවාරණ උපදේශන	4	3	1
ළමා නිවාස පාඨමාලාව	3	-	3
තොරතුරු තාක්ෂණ පාඨමාලාව	3	-	3
මැහුම් පාඨමාලාව	3	-	3
නිවාස පාලිකා/ නිවාස මාතෘ පුහුණුව	2	-	2
ගුරු පුහුණු පාඨමාලාව	2	-	2
AAT	1	1	-
ළමා රක්ෂණ පුහුණු පාඨමාලාව	1	-	1
සමාජ සේවා විද්‍යාලයේ ළමයි සම්බන්ධ පුහුණුව	1		1
හෙද ඩිප්ලෝමාව/ පාඨමාලාව	1	-	1
සුභසාධනය හා පරිපාලනය	1	1	-
මානව සම්පත්	1	-	1
සමාජ වැඩ පාඨමාලාව	1	1	-
ඖෂධ පාඨමාලාව	1	1	-
රූපලාවන්‍ය	1	-	1
සංඥාභාෂා පාඨමාලාව	1		1
නායකත්ව පුහුණු පාඨමාලාව	1	-	1
යතුරු ලියන පාඨමාලාව	1	-	1
වෘත්තීය පුහුණු පාඨමාලාවක් හදාරා නැති	152	45	107
මුළු සේවක සංඛ්‍යාව	199	55	144

සටහන: ඇතැම් පුද්ගලයින් එක් සුදුසුකමකට වඩා ලබා ඇති බැවින් එකතුව මුළු සේවක සංඛ්‍යාවට සමාන නොවේ.

මෙවැනි සංවේදී රැකියා ක්ෂේත්‍රයක් තුළ සේවාවන් සැපයීමේදී ඒ පිළිබඳව නිරන්තර පුහුණුව සහ වෘත්තීය සුදුසුකම් ලබා ගැනීම ඉතා වැදගත් බව සඳහන් කළ යුතු වේ. කෙසේ නමුත් කාර්ය මණ්ඩලය අතරින් වර්තමාන රැකියාවට අදාළ වන වෘත්තීය සුදුසුකම් ලබා ඇති ප්‍රතිශතය 24%ක් පමණ වන අතර එවැනි වෘත්තීය සුදුසුකම් ලබා නොමැති ප්‍රතිශතය 76%ක් පමණ වේ. ඒ අනුව තවදුරටත් වෘත්තීය මඟ පෙන්වීම ලබා දීමට අවශ්‍ය පාඨමාලා සඳහා මෙම කාර්ය මණ්ඩලය යොමු කිරීම වැදගත් බව පෙනී යයි.

6. පරිච්ඡේදය

ප්‍රතිපත්තිමය ඇගයීම

දෙමව්පියන්ගේ රැකවරණය අහිමි වූ ළමයකු ආයතනික රැකවරණයට යොමු කළ යුත්තේ වෙනත් කිසිදු විකල්ප රැකවරණ ක්‍රමයක් නොමැති අවස්ථාවක අවසාන පියවර වශයෙන් පමණක් වුව ද ශ්‍රී ලංකාවේ පරිවාස යාන්ත්‍රණය කෙරෙහි අවධානය යොමු කිරීමේදී ළමුන් ආයතනගත කිරීම හෝ පුනරුත්ථාපනය සඳහා ඇති වෙනත් විකල්ප ක්‍රම භාවිතා කිරීම අවම මට්ටමක පවතින බවත්, ළමුන් ආයතනික රැකවරණය කරා යොමු කිරීම පහසු ක්‍රමයක් ලෙස සලකා කටයුතු කරන බවත් නිරීක්ෂණය වේ. මෙවැනි වාතාවරණයක් හමුවේ පරිවාස හා ළමාරක්ෂක සේවා දෙපාර්තමේන්තුව මගින් ආයතනගත ළමුන් සඳහා සකස් කරන ලද විකල්ප රැකවරණ ප්‍රතිපත්තිය ජාතික ක්‍රියාකාරී සැලැස්මක් හරහා ක්‍රියාවට නැංවීමට සැලසුම් කිරීම සාධනීය තත්ත්වයක් ලෙස පෙන්වා දිය හැකිය.

විකල්ප රැකවරණ ප්‍රතිපත්තිය ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා වන ජාතික ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම සකස් කිරීමට අවශ්‍ය දත්ත ලබා ගැනීමේ අරමුණින් සිදු කරන ලද මෙම සංගණනය මගින් ආයතනගත ළමුන් පිළිබඳව මෙන්ම ආයතනය පිළිබඳවත්, ආයතනික කාර්ය මණ්ඩලය පිළිබඳවත් විස්තරාත්මක තොරතුරු රැස් කරගන්නා ලදී. මෙහිදී ළමුන් ආයතනික රැකවරණය කරා යොමු කිරීමට බලපාන ලද හේතු පිළිබඳවත්, එම ළමුන්ගේ දෙමව්පියන්/ භාරකරුවන් පිළිබඳවත්, එම පවුල්වල සමාජ ආර්ථික තත්ත්වය පිළිබඳවත් අවධානය යොමු කර මෙම ළමුන් ආයතනික පරිසරයෙන් මුදාහැර නැවත සමාජයට යොමු කිරීමේ හැකියාව පිළිබඳව අධ්‍යයනය කිරීම සඳහා උපකාරී විය හැකි දත්ත ද, ආයතනය සතු පහසුකම් හා ආයතනය මගින් ළමුන් සඳහා සපයනු ලබන සේවාවන් පිළිබඳව මෙන්ම ආයතනික කාර්ය මණ්ඩලයේ ප්‍රමාණවත්භාවය හා ප්‍රමිතිය පිළිබඳව අධ්‍යයනය කිරීම සඳහා උපකාරී වේ යයි අපේක්ෂිත දත්ත ද මෙම සංගණනය මගින් එක්රැස් කරගන්නා ලදී. මෙසේ එක්රැස් කරගන්නා ලද දත්ත මගින් ළමුන්ගේ සුභසාධනය ප්‍රශස්ත මට්ටමකින් පවත්වාගෙන යාම සඳහා පළාතේ පරිවාස යාන්ත්‍රණය මගින් සිදුකළ හැකි ප්‍රතිපත්තිමය මැදිහත්වීම් පිළිබඳවත්, ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන මගින් ඉටු කළ යුතු කාර්ය භාර්ය පිළිබඳවත් වැදගත් තොරතුරු රැස්කළ අනාවරණය වේ.

නීතිමය ප්‍රතිපාදන යාවත්කාලීන කිරීම

මෙහිදී ප්‍රධාන වශයෙන්ම ප්‍රතිපත්ති සම්පාදනය කිරීම මධ්‍යම රජය යටතේ වන පරිවාස හා ළමාරක්ෂක සේවා දෙපාර්තමේන්තුව මගින් සිදු කළ යුතු අතර එම ප්‍රතිපත්තිමය තීරණ පළාත තුළ ක්‍රියාවට නැංවීම පළාත් පරිවාස හා ළමාරක්ෂක සේවා දෙපාර්තමේන්තුව මගින් සිදු කළ යුතුව ඇත. විශේෂයෙන්ම පරිවාස විෂය සම්බන්ධයෙන් දැනට ක්‍රියාත්මක වන ඇතැම් අණ පනත් යල්පැන ගොස් ඇති බවත් එබැවින් එම අණ පනත් වර්තමානයට

ගැලපෙන පරිදි සංශෝධනය කළ යුතු බවත් සඳහන් කළ යුතු ය. එසේ කිරීම තුළින් ළමුන් සම්බන්ධයෙන් කාලීනව පැනනගින ගැටළු පහසුවෙන් නිරාකරණය කරගැනීම සඳහා මංපෙත් විවර කරගත හැකි බව පෙනේ.

රාජ්‍ය යාන්ත්‍රණයේ අධීක්ෂණය හා නියාමනය නීසියාකාරව පවත්වාගෙන යාම

සෑම ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථානයක්ම ප්‍රශස්ත ආකාරයට පවත්වාගෙන යන්නේ ද යන්න නියාමනය හා අධීක්ෂණය ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන සම්බන්ධයෙන් වගකීම දරන රාජ්‍ය යාන්ත්‍රණයේ කාර්ය භාරය වේ. ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන සම්බන්ධයෙන් නිකුත් කරන ලද සම්මතයන් අනුව මෙම ආයතන ක්‍රියාත්මක වන්නේ ද යන්න නිරන්තරයෙන් පරීක්ෂා කර බැලිය යුතු ය. ඒ අනුව නිරන්තර අධීක්ෂණය තුළින් ආයතනික පරිපාලනයට තමා මෙම ආයතන සම්බන්ධයෙන් වගකීමට බැඳී සිටින බව ඒත්තු ගැන්වීම තුළින් ආයතනගත ළමුන්ගේ උන්නතිය තහවුරු කළ හැකි වේ. ඒ අනුව 1998 අංක 50 දරන පනත මගින් ළමා රැකවරණය අධීක්ෂණය කිරීමට අනිවාර්ය බලතල හිමිව ඇති ජාතික ළමාරක්ෂක අධිකාරිය සියලුම ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන නීසි ලෙස අධීක්ෂණය කිරීමත්, ඒවායේ පහසුකම් හා සේවාවන් නියාමනය කිරීමත් සිදු කළ යුතුව ඇත.

ආයතනගත ළමුන් පිළිබඳව අධ්‍යයනය කිරීමේදී ඇතැම් ළමුන් දීර්ඝ කාලීනව ආයතන තුළ රැඳී සිටින බවක් නිරීක්ෂණය වේ. වයඹ පළාත තුළ ආයතනගත ළමුන්ගෙන් 5% පමණ වසර 10ක් හෝ ඊට වැඩි කාලයක් ආයතනගතව සිටින බව වාර්තා වී ඇත. එසේ වුව ද ශ්‍රී ලංකාවේ පවත්නා පරිවාස නීතිය අනුව ළමයකු ආයතනගත කරනු ලබන්නේ උපරිම වසර 3ක කාල සීමාවක් දක්වා පමණක් වන අතර ආයතනගත කරන ලද දින සිට ළමයා සම්බන්ධයෙන් සමීප අධීක්ෂණයක් පවත්වාගෙන යමින් ළමයා සමාජගත කිරීම සඳහා අවශ්‍ය සැලසුම සකස් කළ යුතු වේ. එසේ වුව ද ළමුන් ආයතනගතව දීර්ඝ කාලපරිච්ඡේද ගත කරනු ලැබීමෙන් පැහැදිලි වන්නේ පවත්නා පරිවාස යාන්ත්‍රණය ක්‍රියාත්මකවීමේ ගැටලු හෝ එමගින් විසඳාගත නොහැකි ආකාරයේ ගැටලු සහිත බවයි. මේ සම්බන්ධයෙන් පළාත් පරිවාස හා ළමාරක්ෂක සේවා දෙපාර්තමේන්තුවේ අවධානය යොමු විය යුතු වේ.

ළමයකු ආයතනගත කරන විට ආයතනික පරිසරය ළමයාට අනිශ්චිතව භීතකර වන සේ සකස් කර තිබිය යුතු වේ. ළමයාගේ අධ්‍යාපනය, විනෝදාස්වාදය හා ක්‍රීඩා කටයුතු මෙන්ම කායික හා මානසික සෞඛ්‍ය යහපත්ව පවත්වාගෙන යාමට අවශ්‍ය පහසුකම් හා සේවාවන් ආයතනය මගින් ප්‍රමාණවත්ව හා ඉහළ ගුණාත්මකභාවයකින් යුතුව සම්පාදනය කළ යුතු වේ. වයඹ පළාත තුළ පිහිටා ඇති ආයතන පිළිබඳව අවධානය යොමු කිරීමේදී බොහෝ ආයතනවල මෙම පහසුකම් හා සේවාවන් ප්‍රශස්ත මට්ටමකින් පවත්වාගෙන ගිය ද ඇතැම් ආයතන තුළ එවැනි තත්ත්වයක් නිරීක්ෂණය නොවීය.

විශේෂයෙන්ම ළමයින් සඳහා ප්‍රමාණවත් වන සේ ඇඳත්, වැසිකිළි පහසුකම් යනාදිය සපයමින් ළමයින්ගේ සනීපාරක්ෂාව තහවුරු කිරීමත්, ළමයින්ගේ වයසට අදාළව පෙර පාසල්/ පාසල්/ වෘත්තීය අධ්‍යාපනය සඳහා ළමුන් යොමු කරවමින් ඔවුන්ගේ අධ්‍යාපන අයිතිය සුරැකීමත් ආයතන විසින් නිසියාකාරව සිදු කරනවා ද යන්න පිළිබඳව නිරන්තර අවධානයෙන් පසුවෙමින් එසේ සිදු නොවන අවස්ථාවල අදාළ පියවර ගැනීම ආයතන භාර ජ්‍යෙෂ්ඨ පරිවාස නිලධාරීන්/ පරිවාස නිලධාරීන් විසින් අඛණ්ඩව හා සැලකිලිමත්ව සිදු කළ යුතු ය. තව ද ළමයින්ගේ ශාරීරික හා මානසික සෞඛ්‍ය නිසි පරිදි පවත්වාගෙන යාම සඳහා අවශ්‍ය සෞඛ්‍ය පහසුකම් ලබා දීම හා උපදේශන සේවා සැපයීම පිළිබඳව නියමයන් හඳුන්වාදීම හෝ මේ වන විටත් හඳුන්වා දී ඇති නියමයන් නිසි පරිදි පවත්වාගෙන යාමට අවශ්‍ය පසුබිම නිර්මාණය කරදීමත් පළාත් පරිවාස හා ළමාරක්ෂක සේවා දෙපාර්තමේන්තුවේ වගකීමක් වේ.

තම පවුලෙන්/ සමාජයෙන් ලැබිය යුතු රැකවරණය අහිමිවීම හේතුවෙන් රැකවරණය ලබාදීම උදෙසා ආයතනගත කරන ලද ළමයෙකුට ආයතනය තුළදී ද අපේක්ෂිත රැකවරණය නොලැබෙන ඇතැම් අවස්ථා වර්තමාන ලමා රැකවරණ පද්ධතිය තුළින් වාර්තා වේ. එවැනි සිද්ධි ඇතිවීම වලක්වා ගනිමින් ආයතනගත ළමයින්ගේ ආරක්ෂාව පිළිබඳව වගකීම දැරීම ආයතනික පරිපාලනය මෙන්ම පළාත් පරිවාස හා ළමාරක්ෂක සේවා දෙපාර්තමේන්තුව විසින් සිදු කළ යුත්තකි. ළමයින්ගේ ආරක්ෂාව තහවුරු කිරීම සඳහා ආයතන විසින් සම්පූර්ණ කර තිබිය යුතු අවශ්‍යතා විවිධ නීති රීති හා අණ පනත් මගින් හඳුන්වා දී තිබුණ ද එම අවශ්‍යතා සම්පූර්ණ කිරීම අඛණ්ඩව සිදු කරනවා ද යන්න පිළිබඳව සමීපව අධීක්ෂණය කිරීම පරිවාස හා ළමාරක්ෂක සේවා දෙපාර්තමේන්තුව විසින් නිරන්තරයෙන් සිදු කරමින් ළමුන්ගේ ආරක්ෂාව තහවුරු කළ යුතු ය.

ආයතනික කාර්ය මණ්ඩලය පිළිබඳව සාකච්ඡා කිරීමේදී ඔවුන්ගේ රාජකාරි ප්‍රශස්ථ මට්ටමකින් පවත්වාගෙන යාම සඳහා ඔවුන්ගේ තනතුරට හා කාර්ය භාර්යයට අදාළව වෘත්තීය පුහුණු අවස්ථා වැඩි වශයෙන් ලබා දිය යුතු ය. එ මගින් කාර්යක්ෂම හා ගුණාත්මක සේවාවක් එම කාර්ය මණ්ඩල තුළින් ලබා ගත හැකි වේ. එසේම ලමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන සඳහා කාර්ය මණ්ඩලය බඳවා ගැනීමේදී ඔවුන්ගේ වයස පිළිබඳව සැලකිලිමත් වීම ද වැදගත් වේ. විශේෂයෙන්ම ළමුන් පිළිබඳ වගකීම දැරීමට අසීරු වයස්ගත පුද්ගලයන් මෙන්ම සමාජීය වගකීම පිළිබඳ අවබෝධය අඩු ලාබාල වයසේ පසුවන පුද්ගලයන් මෙම කාර්යය මණ්ඩල සඳහා ඇතුළත් නොවන සේ කටයුතු කිරීමට අදාළ නීති රීති සම්පාදනය කිරීම හා ක්‍රියාත්මක කිරීම ද පළාත් රාජ්‍ය යාන්ත්‍රණයේ වගකීමක් වේ.

ආයතනික රැකවරණ සැලසුම් සකස් කිරීම හා විකල්ප රැකවරණ ක්‍රම හඳුන්වාදීම කෙරෙහි නැඹුරුවීම

නීතිමය ගැටළු, පවුල විසින් ළමයා නැවත භාරගැනීම ප්‍රතික්ෂේප කිරීම, ළමයා දරුකමට හදාවඩා ගැනීම සඳහා වෙනත් පාර්ශ්වයක් වෙත ලබා දීම සඳහා එකඟතාවය ප්‍රකාශ නොකිරීම වැනි හේතු නිසා ඇතැම් ළමයින්ට අවරුදු 18න් පසුව පවා ආයතනගතව සිටීමට සිදු වූ අවස්ථා දැකිය හැකිය. තව ද ඇතැම් විට ප්‍රායෝගික ගැටළු හා පරිපාලන දුර්වලතා නිසා ළමයින්ට විකල්ප පවුලක රැකවරණය ලැබීමට ඇති අවස්ථා ද අහිමි වී ඇත. ආයතනගතව සිටින අනාථ/ අත්හල ගණයේ ලා සැලකෙන ළමයකු මුල්ම අවධියේදී දරුකමට හදාවඩා ගැනීම සඳහා වෙනත් පාර්ශ්වයකට ලබා දීම සඳහා නීතිමය ප්‍රතිපාදන තිබුණ ද, එය ද නිසියාකාරව ක්‍රියාත්මක නොවන බවක් පෙනී යයි. මේ සඳහා වන නීතිමය රාමුව තුළ පවත්නා සංකීර්ණතාවය කුලවැද්දීම සඳහා ළමුන් යොමු කිරීම ඉතාමත් මන්දගාමීව සිදුවීමට හේතු වනවා විය හැකිය. කෙසේ වුව ද පවත්නා යාන්ත්‍රණය තුළ ළමුන් කුලවැද්දීම කාර්යක්ෂමව සිදු කරමින් මෙම ළමුන් පවුල් පාදක රැකවරණයක් කරා යොමු කිරීමට අදාළ පාර්ශ්ව උපරිම වශයෙන් කටයුතු කළ යුතු වේ.

ඇතැම් අවස්ථාවල ආයතනික පරිපාලනය විසින් ළමයාට ජීවත්වීම සඳහා වඩාත් සුදුසු ස්ථානය ලමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථානයක් ලෙස හඳුනා ගන්නා බව වාර්තා වී ඇති අතර මෙය ද ළමයින් සමාජගත කිරීම සඳහා සෘණාත්මකව බලපා ඇති බව පෙනී යයි. මෙවැනි අවස්ථාවල පරිවාස හා ළමාරක්ෂක සේවා දෙපාර්තමේන්තු නිලධාරීන්ගේ පූර්ණ මැදිහත්වීමෙන් ළමයින් සමාජගත කිරීම සඳහා සුදුසු පියවරයන් ගත යුතු වේ.

එක් එක් ළමයාගේ පවුල් පරිසරය, දෙමව්පියන්/ භාරකරුවන් පිළිබඳ තොරතුරු මෙන්ම ළමයාගේ කායික මානසික තත්ත්වයන් සැලකිල්ලට ගනිමින් එක් එක් ළමයාට පෞද්ගලික වන සේ රැකවරණ සැලසුම් සකස් කරමින් ඉතා කෙටි කාලයක් තුළ ළමයා නැවත සමාජයට යොමු කිරීම සඳහා වන වැඩපිළිවෙළ සකස් කිරීම පරිවාස හා ළමාරක්ෂක සේවා දෙපාර්තමේන්තුවේ ප්‍රධාන වගකීමක් වේ.

පවුල් ඒකක ශක්තිමත් කිරීම

ආයතනගත ළමුන්ගේ පවුල් පසුබිම පිළිබඳව විමසා බැලීමේදී වයඹ පළාත තුළ ආයතනගතව සිටින ළමුන් 975 දෙනා අතරින් 670 දෙනෙකුම ආයතනගත කරන අවස්ථාව වන විට තම මව/ පියා/ දෙමව්පියන් සමග ජීවත්ව සිට ඇති බවත්, ඒ වන විට ළමුන් 921 දෙනෙකුගේම මව/ පියා/ දෙමව්පියන් දෙදෙනාම ජීවත්ව සිට ඇති බවත් වාර්තා වී ඇත. එසේම සංගණනය පවත්වන අවස්ථාව වන විට මව/ පියා/ දෙමව්පියන් දෙදෙනාම භාරකරුවන් ලෙස ඉදිරිපත් වී ඇති ළමුන් 610 දෙනෙක් වාර්තාවීමෙන් පෙනීයන්නේ මෙම ළමුන් නැවත තම පවුල වෙත

යොමු කිරීම සඳහා වැඩි ඉඩකඩක් පවතින බවයි. එසේ වුව ද මෙම පවුල්වල ආර්ථික තත්ත්වය පිළිබඳව විමසා බැලීමේදී පෙනී යන්නේ මොවුන්ගේ දෙමව්පියන්ගෙන් බහුතරයක් ළමයින් නැවත පවුලට සම්බන්ධ කරගැනීමට තරම් ආර්ථික වශයෙන් ස්ථාවර තත්ත්වයක පසු නොවන බවයි. එසේම බොහෝ පවුල් පරිසර තුළ සමාජයීය වශයෙන් ද ගැටලුකාරී තත්ත්වයන් නිරීක්ෂණය වේ. එම නිසා මෙවැනි ළමුන් සිටින පවුල් හඳුනාගෙන එම පවුල් ඒකක ශක්තිමත් කිරීම සඳහා අවශ්‍ය ආර්ථික හා මනෝ සමාජයීය සහයෝගය ලබාදීම සඳහා ශක්තිමත් යාන්ත්‍රණයක් ස්ථාපනය කළ යුතුව ඇත. මේ සඳහා ප්‍රාදේශීය වශයෙන් පිහිටුවා ඇති රාජ්‍ය යාන්ත්‍රණයේ මැදිහත්වීම ලබාගැනීමට කටයුතු කිරීම ද වැදගත් වේ. මෙවැනි ක්‍රියාමාර්ග තුළින් අසරණ ළමයින් ගණයේ සලකා ආයතනගත කර ඇති 62% පමණ වන ළමුන් පහසුවෙන් සිය පවුල වෙත යොමු කිරීමට අවස්ථාව සලසා ගත හැකි වේ.

ප්‍රමාණවත් වන සේ ප්‍රතිපාදන වෙන් කිරීම

එසේම ආයතනගත ළමුන්ගේ සුභසිද්ධිය තහවුරු කිරීමේ දී ඒ සඳහා පළාත් සභාව මගින් පරිවාස හා

ළමාරක්ෂක සේවා විෂය සඳහා වාර්ෂිකව වෙන් කරනු ලබන ප්‍රතිපාදන ප්‍රමාණය ද වැදගත් වේ. රාජ්‍ය අංශය මගින් පවත්වාගෙන යන ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථානවල පහසුකම් සම්පූර්ණ කිරීමත්, සේවා සම්පාදනය කිරීමත් සඳහා අවශ්‍ය ප්‍රතිපාදන ප්‍රමාණවත්ව ලබා දීම රාජ්‍ය අංශයේ වගකීමක් වේ. එසේම ස්වේච්ඡා සංවිධාන මගින් පවත්වාගෙන යන ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන සඳහා පහසුකම් හා සේවාවන් අවශ්‍ය වන අවස්ථාවලදී එම අවශ්‍යතාවයන් සම්පූර්ණ කිරීම සඳහා අදාළ ස්වේච්ඡා සංවිධාන/ පෞද්ගලික අංශය අපොහොසත් වන්නේ නම් රාජ්‍ය යාන්ත්‍රණයේ මැදිහත්වීමෙන් හෝ එම පහසුකම් සම්පූර්ණ කිරීම ළමුන් වෙනුවෙන් සිදුකළ යුතු සේවාවකි. මෙම සියලු අවශ්‍යතාවයන් සඳහා ප්‍රමාණවත් වන සේ පළාත් සභාව මගින් පරිවාස හා ළමාරක්ෂක සේවා විෂය සඳහා වාර්ෂිකව වෙන් කරනු ලබන මූල්‍ය ප්‍රතිපාදන ප්‍රමාණය ඉහළ නංවා ගැනීම ද අත්‍යවශ්‍යයෙන්ම සිදු කළ යුත්තකි.

මෙම සංගණන තොරතුරු පාදක කර ගනිමින් මේ වන විට ආයතනගතව සිටින ළමුන් සමාජගත කිරීම සඳහාත්, ඉදිරියේදී ළමුන් ආයතනගත කිරීම අඩු වන ආකාරයෙන් කටයුතු කිරීම සඳහාත් බලධාරීන් විසින් අවශ්‍ය ක්‍රියාමාර්ග ගැනීම ගත යුතුව ඇත.

2019 | ශ්‍රී ලංකා නිවාසගත ළමුන් පිළිබඳ සංගණනය

වයඹ පළාත

ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව
ආර්ථික ප්‍රතිපත්ති හා සැලසුම් ක්‍රියාත්මක කිරීමේ අමාත්‍යාංශය
www.statistics.gov.lk

දැක්ම

“දේශීය සංවර්ධන අභිමතාර්ථ
සාක්ෂාත් කරගැනීම සඳහා කාලීන
තොරතුරු ලබා දීම තුළින් කලාපයේ
පෙර ගමන්කරු බවට පත්වීම.”

මෙහෙවර

“ගෝලීයකරණ පසුබිමක් තුළ සමෘද්ධිමත් ජාතියක් බවට පත්වීම සඳහා
නව තාක්ෂණය, සේවක කැපවීම හා උපායශීලී නායකත්වය තුළින්
කාලීන වූත් නිවැරදි වූත් දත්ත ලබාදීම මගින් වඩාත් ඵලදායී ලෙස
දේශයේ සංවර්ධනයට දායක වීම.”

📍 ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව
සංඛ්‍යාන මන්දිරය,
අංක 306/71, පොල්දූව පාර
බත්තරමුල්ල

✉ info@statistics.gov.lk
☎ +94112147000
☎ +94112147400
☎ +94112147011
🌐 www.statistics.gov.lk

පර්යේෂණ හා විශේෂ අධ්‍යයන අංශය මගින්
මෙම ප්‍රකාශනය සකස් කරන ලදී.
✉ research@statistics.gov.lk
☎ +94112147473
☎ +94112147474